

Petr Vyhlídka

HVĚZDODRAP

費板

Pieter 2005

Tato kniha pochází z Bezejmenné stránky (<http://www.fext.cz>)

Pokud se vám líbila, můžete ji i ocenit, a to na stránce

<http://www.fext.cz/whitehole/index.htm#platba>

1.

Výtah vyvrhl další dávku lisovaných cestujících a pokračoval v cestě nahoru. Melánie si upravila pomuchlanou halenku, prsty si pročísla vlasy a konečně se pořádně nadechla.

Nesnášela tohle protivné oblečení, dělající ji o několik let starší, nesnášela stresové cesty v našlapaných výtazích a horizontálách. Nenáviděla modrošedou chodbu, vedoucí od liftu k hranici sektoru. Ta prapodivná atmosféra mnoha parfémů, zápachu potu a živočišného tepla ji dusila. Čtyři dny v týdnu znovu a znovu prožívala odpornou tlačenicí cestou do práce a hrůzu v krabicičce sardinek když se vracela. Páteční zkrácená směna našťestí posouvala její návrat mezi dvě přepravní špičky. Přesto bylo všude plno Hvězdodrapanů, čumících jí na nohy, oplzlých chlápků, civících bezostyšně do výstřihu a neomalenež osahávajících Melániin zadek. Čtyři dny v týdnu měla na sobě přilepenou nejméně jednu ruku cestou do práce a jednu odpoledne. Osm příšerných cest výtahem na ni shlížela většina žen úkosem: Komu asi leze do postele, když bydlí v tomhle trapném sektoru a přesto nosí kolekce od Mithy a smrdí na pět metrů Audrey Desmond?

Nelezla do postele nikomu, to si jenom její šéf potrpěl na reprezentativní vystupování, perfektní oblečení, reklamní úsměv a značkové parfémy. To všechno ji stálo polovinu platu – z té druhé musela uživit dvoupokojové doupě, jehož jedinou možností bylo aktivní připojení k sektorovému Kybernetu. Ale měla slušnou, v rámci možností dobře placenou práci a nechtěla ji, prozatím, měnit.

Zapadla do světle modré chodby, široké tak akorát na to, aby se mohla vyhnout sousedovi, řítícímu se patrně na nákup, a opřela se s úlevou o veřeje, aby z kabelky za sto osmdesát starlarů vylovila identifikační kartu.

Přejela po zámku a dveře zmizely ve stěně. Vzdychna, vkročila do svého hájemství, s úlevou se opřela o stěnu a odkopla lodičky. Odhodila kabelku a přetáhla halenku přes hlavu.

Doma.

Konečně volná, bez předstírání. Ano pane, Nikoliv pane, Máte na saku něčí dlouhý blond vlas, není zač. Pozdravujte paní.

Sama.

Potom se zarazila.

Dveře do obývacího pokoje byly otevřené. Nesnášela to a navíc si byla jistá, že je zavírala.

Přitiskla si halenku na prsa a nahlédla dovnitř. Uprostřed místnosti červeně poblíkával majáček, umístěný na metr vysokém válcovitém trupu. Melánie na něj nedůvěřivě pohlédla. Pak zkontrolovala místnost. Nikde nikdo.

Přešlápla z nohy na nohu a zavrtěla hlavou.

Něco tu nebylo v pořádku. Snad někde jinde, možná někdy jindy.

Ale ne teď a ne tady. V Hvězdodrapu.

Vžitá pravidla společenského chování. Při zívání si zakrýt ústa, zdravít starší a výše postavené. Nesmrkat do rukávu a nesrkat polévku. Někam mezi tato dobrovolná omezení patřil i zvyk, velící údržbářům doprovázet opravárenské jednotky, nudit se v cizím bytě a svádět nájemnice. Bylo nemístné, aby člověk nalezl ve svém bytě cizího muže, sedícího v jeho oblíbeném křesle a hledícího na oblíbený televizní pořad. Ale dalo se to vysvětlit, když měl ten člověk na sobě bílou údržbářskou kombinézu a někde v koupelně se hrabal robot v rozvedech.

Náhlá porucha, slečno. Jo, klimatizace je prevít. Co kdyby tu začalo hořet? Ty elektrický rozvody jsou pěkně starý. Dovedete si vůbec představit, kdyby nám bafla střecha nad hlavou? Tak promiňte, příště se vám jistě ohlásíme do práce.

Melánie pracovala u pojišťovny a tohle všechno dobře znala. Ve fóbii přerůstající strach ze závažnější havárie na klimatizaci, na rozvedech energie, na vzduchotechnice. Seběmenší závada dokázala zalarmovat celé opravářské čety.

Ale nikdo by neposlal samotného robota.

To se přece nedělá.

S halenkou na prsou nahlédla do koupelny, prošla kuchyní a mrkla do ložnice. Potom se vrátila. Odhodila nepotřebný fíkový list cudnosti, v bytě nikdo nebyl. Jen ona a ten ztracený robot.

„Co tady děláš?“

Světélko na robotově trupu okamžitě změnilo barvu a snížilo frekvenci záblesků.

„Ty neumíš mluvit?“ zeptala se nevěřičně, až dosud se setkávala s modely, schopnými fonetické komunikace. I od nečekaného návštěvníka čekala odpověď.

Světélko se rozblikalo rychleji. Robot se otočil kolem osy a dívku napadlo, že hledá ztraceného mechanika, ten chlap si prostě zmizí a přivede slušnou občanku do rozpaků. A robot je z toho vyděšený, no jistě, překročil zákaz. Je sám, bez ochranného doprovodu.

Bylo to směšné, ale Melánii skutečně vyděšeně připadal. A nemohla se toho pocitu zbavit.

„Neztratil ses náhodou?“

Už věděla, že robot nemluví, a že má nějaký problém. První myšlenkovou reakcí bylo spojit se s místním Kybernetem, řekla s ním všechny technické problémy a tohle *byl* technický problém. Ale potom ji něco zarazilo, snad bláznivě zmatené chování robota, monitorujícího místnost v stále častějších intervalech.

Robot se přece nemůže ztratit. První, co by udělal, by bylo spojení s nadřazeným Kybernetem nebo s ekvivalentním zastoupením. Tím spíš, že stálý kontakt se Systémem udržují všechny mechanismy.

A protože Melaniino myšlení vždy používalo systému černá – bílá, napadlo ji jediné.

Ten robot je na útěku.

Devětadevadesát procent lidské populace by to považovalo za nesmysl. Zbývající setina za vtip. Jenže Melanie, utíkající při každé trochu nezvyklejší situaci ze šedivé reality do barevného světa fantazie, si dokázala představit mnohem víc.

Je na útěku a já mám dvě možnosti. Oznámit ho – a případně si vysloužit pověst bláznivé ženské – nebo mu pomoci.

Druhá varianta jí připadala mnohem přitažlivější, takže na první okamžitě zapomněla.

Sedla si do křesla, opřela lokty o kolena a hlavu složila do dlaní. Dívala se na robota, momentálně nehybného, jen tu a tam bliknuvšího majáčkem a přemýšlela.

Co s ním?

Napadaly ji samé hlouposti, jedna za druhou, až to nevydržela a tu poslední si vybrala.

Ta byla naprosto nejšilenější.

2.

„Co s tebou?“

V bytě zůstat nemohl, to bylo jasné. A v Hvězdodrapu nebylo mnoho míst, kam by se robot mohl ukrýt. Byť by mu někdo odstranil velké sériové číslo, nastříkané na trupu.

IV C 1215.

Jméno by bylo rozhodně lepší, jenže robotům by nikdo neřikal Michaeli. Procházely by tu nesčetné varianty Robertů, Robbieů, Andrewů ... Nakonec má to číslo přece jen výhodu. A dost možná že mu jeho mechanik říká jménem své tchýně.

Nemohl se ukrýt ani v sektoru, ani v oblasti. Tohle místo patřilo lidem. Nebyly tu žádné schovávačky, žádné zapomenuté místnosti. Všechno více či méně frekventované, všechno bez robotů tohoto typu. A nešlo o to, zda si 1215 všimne někdo z odborníků. Melanie věděla, že pro systém musí být nalezení ztraceného robota otázkou několika hodin. Chtěla ho tedy uklidit někam, kde se ztratí sám. Pokud to dokáže a pokud bude chtít.

Vlastně se ho chtěla jen zbavit a iluzorní zodpovědnost za jeho svobodu přenést na někoho jiného.

„Tak pojď,“ natáhla k němu mimoděk ruku, „něco mě napadlo.“

Robot poslechl.

Nemohla vědět, že se stala svědkem něčeho opravdu výjimečného. Setkávala se jen s modely postavenými na lidskou úroveň a jednala podle toho, netušila, že údržbářské jednotky jsou kódovány na přesné povely a

typ IV C je z hlediska lidské inteligence udržován hluboko pod průměrem. Jenže i kdyby patřila k technokraticky založeným dívkám a věděla to, asi by jí to neodradilo od dalšího postupu.

Opatrně vyhlédla na jednotvárně světle modrou chodbu s o tón tmavšími obdélníky zavřených dveří. Koridor byl jako obvykle prázdný, procházky po chodbách nepatřily k hvězdodrapanským zvykům. Od toho tu byla rekreační centra.

„Jdeme,“ zavelela rázně. Robot vyklouzl za ní, motory pohonné jednotky tiše vrčely.

Melanie měla několik nápadů a jednu jasnou představu. V téhle oblasti nebude IV C 1215 v bezpečí nikdy, na to tu žilo příliš mnoho lidí. Ale při svých výletech po Hvězdodrapu se Melanie občas dostala na místa, která naopak lidmi příliš neoplývala a kde se to jen hemžilo roboty a elektronickými jednotkami. A tam se snad jeden robot ztratí, – někde v technické oblasti, – a do ní ho musí dopravit.

Problém tkvěl v tom, jak to udělat nepozorovaně.

S robotem v patách proběhla rychle sektorem k nákladním výtahům. Zasunula do šterbiny kartu a elevátor poslechl okamžitě, stál naštěstí jen o patro níže a karta byla v pořádku. V duchu děkovala svému šéfovi, který jí elektronický klíč k nákladním výtahům zařídil. Nikdy ho nevyužila pracovně, ale k soukromým výletům byl ideální, protože lifty a páternostery pro veřejnost byly neuvěřitelně pomalé a často přeplněné. Aspoň v tuto dobu. V Hvězdodrapu žilo několik milionů lidí a značná část byla naladěna na stejné časy jako Melanie.

Výtah projel osm pater dolů a zastavil. Melánii píchlo u srdce, teď někdo přistoupí, technik nebo jiný odborník a všechno bude k ničemu.

Místo toho se ozval jen neosobní hlas Kybernetu.

„Vaše karta nedovoluje přestup do následující oblasti. Použijte prosím jiné, nebo

pokračujte veřejnými dopravními prostředky do oblastí, do nichž máte oprávnění vstoupit.“

Oddechla si, v zápalu boje si tohle neuvědomila.

To víš, že se potáhnu mezi lidi, ty nádhero, řekla v duchu a otevřela dveře.

Musí to zkusit jinak.

Měla štěstí. Vystoupila do krátké spojovací chodby, matně osvětlené luminifory, táhnoucími se v pásech po stropě. Kolem byla obchodní oblast, plná skladů a zbavená přítomnosti lidí.

Chvíli přemýšlela kterým směrem se dát, aby se dostali k některému přechodu do technických oblastí. Většinou to bylo směrem ke středu Hvězdodrapu, až na výjimky byla veřejně nepřístupná místa soustředěna v centru obří budovy, zatímco obytná podlaží ve větvích, táhnoucích se na všechny strany. Jenže kde je střed a kde je plášť? Málokdo v tom měl naprosto jasno, nebyla to životně důležitá informace a po pravdě řečeno, ani využitelná. Až nyní. Melanie vytáhla IC, oním automatickým pohybem, jímž se Hvězdodrapané dostávali ze všech komplikovanějších situací.

„Souřadnice, prosím,“ požádala nejbližší Kybernet a displej se rozzářil.

A potom ji něco odstrčilo, dříve, než si stačila přečíst jediný údaj a dříve, než karta promluvila. Zhlédla pružné chapadlo, vylétlo z trupu IV C 1215. Neuvěřitelnou rychlostí kartu jí kartu vytrhl a bez sebemenších problémů přelomil. Po troskách přeběhl fialový záblesk elektrického výboje, který dokončil zkázu jemné elektroniky a robot opět strnul.

Melanie vyděšeně vykřikla.

On se zbláznil. Ale potom je, potom já ... To není dobré.

IV C 1215 se zuřivě rozblikal a několikrát otočil kolem osy.

Teprve teď jí došlo, že to, co provádí není hra.

Bylo příliš pozdě.

3.

Z hlubokého příšeří technického parku vystupovaly majestátní obrysy třímetrových robotů IXG. Hoener je nikdy neviděl v chodu – tahle monstra patřila k havarijní záloze, připravené pro případ destrukce vnějšího pláště. Byla to celkem zbytečná pojistka, zvláště, když si člověk uvědomil všechna ta bezpečnostní jištění Hvězdodrapu. Ale konstruktéři počítali se vším a v případě setrvačnosti inovované řady G to byla možnost narušení integrity vnějšího pláště pomocí nevelkých, zato namíru účinných raket a vzdušných torpéd, jimiž ti venku v době výstavby Hvězdodrapu disponovali. Hoener o tomto určení IX G věděl. Jako správce roboparku musel znát účel všech svých svěřenců.

IXG stáli vzadu u stěny, opatřené zablokovánými havarijními výstupy, nad nimi u stropu visela semiinteligentní Áděčka, pro změnu miniaturní pavouci, schopní provádět nejnutnější opravy za plného útoku. Hoener je neměl rád. Neměl v oblibě nic, co nějakým způsobem poukazovalo na možnost ohrožení Hvězdodrapu.

O to víc miloval klasické robotské dělníky. Údržbáře vzduchotechniky, tu roztomilou válcovitou řadu C. Krabovité polointeligentní roboty DS. Připitomělé automatické krysy, mající v referátu hlavní energetické rozvody. Tohle byl jeho svět. Tihle opravdu nahrazovali člověka.

Povzdech si a odvrátil se od obrazovky. Robopark byl samozřejmě – jako vždy – v pořádku. Jak by nebyl, když se o něj stará speciální Kybernet. Správce míval v ten okamžik slabý pocit méněcennosti, který mizel vždy, když se obracel s povinným hlášením na svého nadřízeného.

„Všechno v pořádku, pane.“

Muž na druhém monitoru to úsečně odkývl. Hoener znuděně zazíval a zamával před senzorem, aby šéfa vypnul.

Všechno je v pořádku, zopakoval rozmrzele. Vždycky všechno bylo v pořádku. Opatrně přenesl váhu na levou stranu a naklo-

nil se k tmavé ploše havarijní signalizace. Setřel takřka mikroskopická zrnka prachu a balancuje na nakloněné stoličce, nenávistně se zašklebil na ztemnělé nápisy. Za celou svou kariéru je viděl svítit dvakrát. Jednou ho Kybernet předem upozornil na provedení zkoušky, podruhé (to zajásal) ho nevaroval nikdo. Závada byla v samotném pultu.

Ale mělo by se něco stát, říkal si. Patřilo to k jeho pravidelnému rannímu rituálu. Mělo by se něco stát, aby aspoň jednou měl pocit, že pravidelné pololetní kurzy mají nějaký smysl.

A ono se stalo.

Pod Hoenerovými prsty se rozzářil malý červený nápis. Správce vyjekl a strhl ruku, nakloněná stolička s třaskavým úderem dopadla do stabilní polohy a Hoener vytřeštil oči.

SAMOVOLNÁ INICIACE, přelouskal. Automaticky pohlédl na výstup Kybernetu. Monitor se rozzářil a bezpečnostní okruh předal informaci pro lidskou obsluhu.

SKUPINA BETA

POST 27

SAMOVOLNÁ INICIACE JEDNOTKY

POSTUP? zeptalo se to pitomě a Hoener v odpověď přiboudle zíral. Na obrazovku zatím vypadly další údaje.

JEDNOTKA

TYPOVÉ ČÍSLO ŘADY: XXI FF

IDENTIFIKAČNÍ ČÍSLO: 039

JEDNOTKA V PLNÉ POHOTOVOSTI

POSTUP? dožadoval se monitor znovu.

„Co to je, sakra!“ zaklel správce. Zkrat? Nesmysl. Pojistky by nedovolily provést celou iniciaci bez zpětných kontrol.

„Kybernet!“ vykřikl. Neozvalo se nic. Zařval hlasitěji, někdy se stávalo, že neuronová koule chvíli čekala. Snad to patřilo k jejím vlastnostem, možná k programu, ale nikdy ta vteřina ticha netrvala *tak* dlouho.

„2-6435.“

„Udělej s tím něco,“ řekl Hoener už klidněji, s pocitem muže, který odstranil podstatnou závadu.

„S čím?“ zeptal se nevinně Kybernet.

Hoener zbledl.

„Spíš?“

RIZIKOVÁ SITUACE 9 plápolalo na obrazovce. Nic moc. Bezpečnostní okruh ale názor vzápětí přehodnotil.

RIZIKOVÁ SITUACE 7.

Správce zděšeně vyjekl. Skok ho zamrazil v zádech, zároveň ho popostrčil – konečně si uvědomil, že tu není jen náhodný divák.

„Kybernet, potřebuju 27 Beta na skřín,“ zařval. Stroj jeho žádost neprodleně splnil a Hoenerovi stoupily vlasy hrůzou.

Post 27 byl prázdný.

„Skenovat trasu!“

Kybernet už člověka nebral na vědomí. Teprve teď k němu dorazila podivně zpožděná informace o nepřipustné činnosti v roboparku. Byl si vědom značného zpoždění a tak odstartoval všechny příslušné pochody najednou. Analýzu situace, varianty řešení, kontrolu bezpečnostního systému. Otrocky přitom přenášel postup na monitor.

Hoener zděšeně sledoval rudou stopu, táhnoucí se k vratům roboparku. Signál XXI FF 039 se odnikud neozýval. Na pultu se rzsvěceli další a další červené nápisy. Málokterý zhasl. Hoener už jim nevěnoval pozornost. Zvedl oči k nebesům a spojil se se svým nadřízeným.

„Šéfe,“ pípl, když se jeho tvář objevila na obrazovce.

„Děje se něco?“

„Utekl mi robot,“ sdělil opatrným hlasem. Úsměv na obrazovce se rozšířil, aby vzápětí ztuhl v nevěřícím nechápaní.

„Co blbnete, Hoener?“

Správce vzdychl a raději nechal podat zprávu Kybernet.

4.

První vteřiny toho zmatku vypadly Melanii okamžitě z paměti. Později si vybavila jenom to, že IV C 1215, od zničení IC neustále blížící, náhle vyrazil kupředu. Tak rychle, že se Melaniiny oči, upřené na jedno místo, nestačily přeostrřit. Zahlédla jen rozmazaný šedivý pruh a zvuk, jako by někdo mrskl ple-

chovkou kompotu o stěnu. Několik metrů od Melanie, na křižovatce chodeb, narazil do stěny vysoký jeřábovitý robot. IV C 1215 tím vyřídil prvního nebezpečného protivníka, jehož dlouhé teleskopické paže, vybavené magnetickou sítí, ho měly uvěznit.

Potom vyrazil dál, využívaje všech svých schopností. V okamžiku, kdy mu jeho protivník postavil do cesty pole energie, tryskající ze stěn, vymrštil se robot do vzduchu a několik centimetrů od ohniska zkázy, se přilepil na strop, zneužívaje dobrodiní prokázaného konstruktéry, předpokládajícími práci série IV C v nejrůznějších podmínkách, tedy i hlavou dolů. Neuvěřitelně lehce popojel po stropě, seskočil, za letu se ladně otočil a přistál na podvozku.

Myšlenkové reakce IV C 1215 se v tu chvíli podobaly lidským. Ačkoliv měl stroj postrádat emoce, ucítil náhlou úlevu; nebezpečí se už kradmo neplížilo kolem, stálo proti němu.

V úzkém pásmu strojové inteligence, bohatě postačující pro jakoukoliv činnost ve vlastní, údržbářské profesi, nemohl sice analyzovat situaci v plné šíři, ale v tomto okamžiku to byla výhoda. Nemusel se zabývat faktem, že proti Kybernetu, který tuto akci řídil a jehož možnosti byly nesmírné a inteligence mnohonásobná, nemá šanci. IV C 1215 se ani podobným problémem zabývat nechtěl. Aktivoval program, jehož algoritmus hovořil jasnou řečí.

Bojuj a prchni.

V tom okamžiku se změnil ve stroj, v nějž kdysi doufali generálové, a co zůstalo, díky důmyslnému systému podřízenosti, jen představou, – v elektronického válečníka.

Nový program zrušil všechny předchozí a vyvolal procedury, o jejichž existenci neměl nikdo tušení. Během několika okamžiků proběhlo ve IV C 1215 přeformátování části systému a robot zaútočil.

Dvojici strážných kolegů, objevivších se na konci chodby unkl o milimetry; přitom stačil plazmovým hořákem zaslepit jejich lokační zařízení. V úzké chodbě neměl příliš mnoho šancí. Jednu cestu uzavírala energetická pře-

hrada a druhou další roboti, prozřetelně se nesažící útočit.

IV C 1215 vyskočil na stěnu, vrátil se na podlahu a několikrát se otočil kolem osy. V té situaci byl nejzranitelnější a lovci toho využili.

Vystřelení magnetické sítě se minulo účinkem, protože robot zrušil pole ještě za letu; z pletiva se propálil silným výbojem energie.

Příliš mu už jí v akumulátorech nezbývalo, ale při lokaci zjistil co potřeboval a mohl tedy využít i záložní zdroje.

Rozjel se přímo proti Melanii, stojící strnule na místě. Elegantně se jí vyhnul a dva metry od ní zastavil. Pod podvozkem se začalo blýskat a Melanie ucítila pach spáleného plasitu a tavícího se kovu.

Propadl se pod podlahu sedmnáct sekund předtím, než z nákladního výtahu vyběhli muži v izolačních kombinézách.

5.

Kybernet 2-4327, starající se o sto třicet bytů a k nim příslušných zařízení, byl stejně jako jeho kolegové na 1-0, Hlavním kybernetu, nezávislý. Jistě, nebyla to samostatnost absolutní, Hlavní mohl kdykoliv do činnosti 2-4327 zasáhnout, Kybernet sektoru pak postupoval úkoly, jenž by považoval za příliš složité, k řešení Hlavnímu. Ale systém byl sám o sobě tvořen tisíci nezávislých prvků, pro něž 1-0 představoval jen koordinační službu.

Činnost 2-4237 byla plynulá, postrádající velké problémy, protože ty by mohly způsobit jen nesplnitelné požadavky uživatelů a nároky na Kybernet v sektoru 415-S21 nebyly nikdy velké. Obyvatelé nepožadovali nic jiného, než perfektní služby domácností, s úkoly přesahujícími rámec se Kybernet setkával málokdy. Obvykle je plnil, neboť rozsah jeho možností byl mnohokrát vyšší, než si uživatelé uvědomovali. Jen jednou za dobu své aktivity byl nucen požádat o pomoc Hlavního a opět za to mohli lidé, kteří si velice rychle

zvykli na okamžité plnění svých přání a nervozita, jíž v nich vyvolávalo čekání, se přenášela na Kybernety. Těm způsobovala trauma. Jeho výsledkem nebyl stres ani zkratové jednání, ale traumata urychlovala činnost a reakce – byl to záměr lidských konstruktérů a intelligence Kybernetů se tím značně vzdálila inteligenci lidské.

Kybernetův stav vyrovnanosti byl ekvivalentní lidskému pojmu štěstí. Nepůsobil tu žádný otrocký komplex, ačkoliv Kybernet považoval plnění příkazů za nejvyšší povinnost. Trochu mimo přání a plány konstruktérů stál fakt, že 2-4237 v úzkém pásmu drobné individuality považoval za vrchol spokojenosti neplnit žádné příkazy, protože v tomto stavu by byly všechny splněny. Ale protože nerozvíjel žádnou iniciativu sám od sebe, nebylo v jeho moci stav trvalého blaha navodit.

Teď k němu měl velice daleko. Přitom to začalo docela nevinně.

V 8:04:31 zaznamenaly senzory osmé jednotky zvýšenou úroveň vlhkosti, slabě přesahující stanovenou mez. K regulaci nedošlo. Závada.

Lidský uživatel nebyl přítomen a to opravňovalo Kybernet ke všem dostupným zásahům. Samotná vada na klimatizaci byla nahlášena o sekundu a devatenáct setin později. Rozsah zjištěn třice sedm setin poté. Poškozená součástka v 8:05:03.

Ze stropní garáže vyběhla v 8:05:09 kybernetická myška, aby provedla opravu. Poškozený blok byl odstaven z provozu a 2-4327 ho odpojil od přívodu elektrického proudu, čímž se dopustil první chyby. Oprávněná myš si nemohla ověřit zadanou adresu a vyměnila nepoškozenou duplicitní součást. Kybernet to zjistil po opětovném uvedení klimatizace do chodu. Oprava se musela provést znovu a Kybernet vydal opakovaný povel. Kyberomyš se ještě nevrátila. Z garáže vyrazil druhý mechanismus, zatímco první se vrátil, znovu chybný blok vyměnil a při cestě zpět se střetl s druhou myší. Vadný blok tlačil robot před sebou, v přesném profilu chodby do něj druhý robot musel narazit. Kyberomyši

se chvíli přetlačovaly a potom blok vybuchl.

Výbuch rozmetal klimatizační zařízení a oprava v rámci sektoru už nepřicházela v úvahu. 2-4327 se spojil s opravárenským centrem.

Odpovědi na vyslanou správu mu bylo tiho, panující na mentálním kanálu.

Kybernet neměl spojení se systémem.

Nebo přece?

Když použil binární síť, tak se opravárenský kolega 5-318 ozval okamžitě.

Ten, kdo v systému mlčel, byl výhradní správce mentálních linek.

Hlavní kybernet.

6.

Zámek s vysokou věží, opírající se jako Atlas o nebeskou klenbu, tonul ve tmě. Po jeho chodbách se pohybovaly bezduché postavy očarované zlým černokněžníkem Starem Scaperem, procházely kolem dlouhých svící v pokroucených černých stojanech, které planuly bledým světlem a vrhaly nelítostné stíny.

Star Scaper si hověl na vysokém trůně v hodovním sále a ďábelsky se smál kouskům vyděšených kejklířů, kterým v hrůze padalo všechno z rukou. Pochlebníci, plazící se u čarodějových nohou, lízali prach a jen tu a tam po očku vzhledli k svému pánu a vládci. Stoly se prohýbaly pod vahou mis a džbánů. Víno teklo proudem i jídlo se valilo proudem a dav démonů se procházel v proudu, vzdávaje hold velikému Hvězdnému. A dole ve sklepení hnili zaživa ti, kteří se pokusili změnit jednotvárný život říše.

Na špici věže, ohrožována prudkými severními větry, stála, přikována ke kamenné stěně princezna Melanie, právoplatná dědička Scaperova království. Zoufala si ve společnosti černých havranů, netopýrů a krys, hleděla do temných oblaků, vyhlížela pomoc orla, který se z nich snese a zachrání ji i celé království.

A zatím až dole u bran černokněžníkovy paláce se ze tmy hustého lesa skřetů a mon-

ster vynořila postava ve stříbřité zbroji se zlatým mečem.

Už šplhá ten odvážný rytíř z říše Avalon, muž z kraje víl, přidržuje se nepatrných výčnělků a zahání velké vrány, toužící mu vyklovat oči. Záblesk na čepeli zlaté zbraně a jeden ďáblův pták se řítí k zemi. Druhý.

Odvážný rytíř stoupá výš a nakonec se přehupuje přes roubení, aby poklekl před princeznou a zbavil ji pout. Zahání havrany, odkopává dotěrné krysy.

„Tvůj věrný služebník, princezno,“ sklání hlavu, ukrytou pod stříbrnou helmici s barevným chocholem, „Přikaz a půjdu zabít Staru Scapera. Vrátil lidu svobodu.“

Princezniny ruce se vzpínají k obzoru, slunce probíjí temná mračna a na paprscích přilétá zářící královská koruna.

„Pojď. Vyčistíme to hnízdo spolu.“

Rytíř odhazuje helmici, neboť hrdinové vždy bojují s obnaženou hlavou, a princezna hledí do tváře svého osvoboditele ...

„Ale ne,“ řekla Melanie nahlas. Roztrpčeně se podívala na kopii Rouessauovy *Zaklínačky hadů*. Visela na světle zelené stěně, někomu se ta barva možná zdála uklidňující, ale Melanii rušila.

Ne, tohle není vrchol věže a ona není v okovech. Skrývají se v podobě zámku dveří. A není tu žádný bojovník, aby je rozlomil.

Vzdychla a přistoupila k baru. Za dva dny, které byla nucena strávit sama v tomto přepychovém vězení, dokázala lahvím trochu pustit žilou. Jenže bar zařizoval muž a podle toho to vypadalo. Whisky, brandy a gin. Melanie nebyla alkoholička.

Kdepak princ, vzdechla ještě jednou. Ale co mám dělat?

Vztekle kopla do knihy, kterou si od Kybernetu vyžádala včera a již stačila za půl dne přečíst. Trochu ji to uklidnilo. Pohlédla na tmavou obrazovku a sebrala z konferenčního stolku ovládání, aby ho vzápětí znovu položila.

Copak nějaký kanál za něco stojí?

Oblíbené seriály ji teď rozčilovaly. Zpravo-

dajství, v němž zprvu čekala sebemenší zmínku o svém případu, se točilo kolem obvyklých nudných úplatkářských kauz, věčných skandálů a nesmyslných sportovních kuriozit.

Oblíbené knihy ji nudily, nebo se nedokázala na čtení soustředit. Nacházela se v permanentní tenzi, již nedokázalo zmírnit nic přirozeného.

Sedativa zatím nezkoušela.

Chvíli jen tak nerozhodně přecházela po pokoji, nalila si skleničku a bezmyšlenkovitě usrkávala.

Potom se rozhodla vrátit ke své fantazii, příběhy, v nichž se obsazovala do hlavní role a nad nimiž měla dokonalou nadvládu, prozatím pomáhaly. Usedla do křesla, napila se a zahleděla na Zaklínačku ...

... „Z tohoto místa nikdy neodejdeš. Zůstaneš tu navěky, nikdy nepřekročíš Bažinu krokodýlů," řekl pomstychtivě Star Scraper a ponuře se zachechtal. Pak skočil na anti-gravitační plošinu a vznesl se k nebi, po němž kroužili jeho okřídlení strážci.

Malý ostrůvek uprostřed Bažin krokodýlů není rozhodně místem, kde bych chtěla zemřít, řekla si dívka, ale snad přijde včas. Snad mě najde.

Z močálu se vynořila zubatá hlava velkého kajmana. Pomalu se šinul na břeh a jeho očka zářila radostí nad nenadálým obědem.

Kde je? Snad tu nechce najít jen pár kostí? Dívka vzhledla k obloze a pátrala po zachránci. Krokodýl se už blížil, když se v dálce objevila zlatá křídla a oslnivý paprsek laseru sežehl Scraperovy potvory. Krokodýl cvakl naprázdno a potom i on pocítil plamen zbraně. Star Scraper znovu prohrál. Dívka s povděkem shlíží na zachránce, který snímá z tváře masku. Zrak, stejně oslnivý jako laser se vpíjí do jejího pohledu ...

...zase ne. Copak se přes tenhle bod nedokážu přenést?

Dopila a sklenici postavila na zem. Zaklonila hlavu a chvíli si prohlížela kazetový strop,

hledajíc inspiraci k dalšímu příběhu, v němž – jak jinak, v téhle situaci – bude hrát roli dívky, osvobozené v poslední chvíli. A zase skončí u pohledu na tvář svého zachránce a příběh se zastaví a ztratí. Proč?

Zavřela oči a nechala se vést podvědomím. Chce své příběhy hrát až do konce, chce pomstu, nebo závěr: A jestli nezemřeli ... Tak proč, zatraceně, si nedokáže tak jako dřív, vybavit nějakou příjemnou mužskou tvář? Proč?

Potom na povrch vzpomínek vypluly okamžiky, strávené dobrodružstvím s bláznivým robotem a Melánie v hrůze zjistila, že nemůže pokračovat dál proto, že všichni její zachránci nemají tvář, ale oblé zakončení metrového válcového trupu a majáček.

Podvědomí ji neustále táhlo k nebohému uprchlíku IV C 1215.

7.

Jeremy Fox, takto člen Údržbářské skupiny 55, si nemohl stěžovat, že by pro samou práci nevěděl co dřív. Většinu dne proseděl v dispečinku, debatoval se stejně nevytíženými kolegy nebo hrál šachy. Nikdy proti dopolednímu pracovnímu rytmu nic nenamítal. Proč taky. A proč by se vzrušoval nad únosnou míru, když automaticky probíhající běžná údržba fungovala bez problémů, jedna či dvě nečekané závady většího charakteru měsíčně se také obešly bez dlouhého zdržování. Roboti pracovali rychle a lidé, žijící ve Foxovi přidělených sektorech, raději při opravách vypadli a nechali Jeremymu možnost vytáhnout palmtop – proč by se taky měl otravovat v prázdném bytě když robot pečlivě pracuje – a vrátit se k šachovnici aspoň na dálku.

Jedno nesnášel – nečekané závady ve veřejných prostorech. A k jedné takové ho právě zavolali. Dispečer – jedna z mnoha periferií Oblastního kybernetu – tlumočil nahlášenou poruchu na rozvodech vody v místním plaveckém bazénu. Netečně, jako vždy.

Okamžitá oprava nutná.

Foxe to nadzvedlo.

Bazén byl podle harmonogramu na řadě a příští týden měl projít komplexní roční údržbou. Při ní by přišli na všechno, včetně oprýskané barvy na výstražných nápisech.

To to nemohlo těch pár dní vydržet? Zatračená práce.

Vyžádal si z roboparku XI H 543 a po příchodu robota, připomínajícího křížence kraba a chobotnice, vyrazili.

Možná tam bude plavecký kurz vyšších ročníků nějaké střední školy, představil si údržbář. To by – při té smůle – zase nebylo tak zlé. Robot se zahrabe v šachtách s trubkami a já možná něco ulovím.

Vybavil si hihňající se studentky a kyselou tělocvikářku, na víc mu čas ani fantazie nestačily.

Výraz s jakým ho přivítal správce bazénu ho ujistil, že se žádné slečny konat nebudou. Ani profesorky.

Za prosklenou stěnou správcovy kanceláře viděl Fox liduprázdné koupaliště a zamračeného plavčíka, přecházejícího sem a tam.

„Málem nám to uvařilo návštěvníky. Ohřívá i studenou vodu a hodně ji parfémuje. Museli jsme zavřít.“

„Měli jste nahlásit co s tím přesně je. Jenže to byste na to museli brát kurz,“ řekl vztekle Fox. „Tohle je v úpravě a ne v rozvodech. Teď abych čekal, než přijde jinej robot. A vůbec – proč se to nespravuje interně?“

Správce jen prokrčil rameny.

Fox vytáhl IC a spojil se s místním Kybernetem.

„Závada na místní jednotce,“ potvrdil stroj jeho názor. „Nutno vyměnit. Chyba se nedala předpovědět, do jednotky něco proniklo ze sítě.“

„Virus?“ zděsil se údržbář. Se softwarovými závadami bývalo nejvíc práce, kus železa se dal vyměnit, ale u programů se musel hledat zdroj chyby.

„Patrně.“

„A do prdele,“ zaklel Fox. „Spoj se s 5-45 a vysvětlí, co vlastně chceš. Ať pošlou III CR s novou jednotkou.“

Kybernet se odmlčel. Údržbář odvolal XI H

543.

„Na tohle jste nás volat nemuseli. Ten Kybernet přece není blbej a moh’ si to vyřídit sám.“

„Podle našich interních předpisů musí takové případy řešit člověk,“ řekl správce trochu odměřeně.

„Proboha, vždyť tohle máte v servisní smlouvě,“ zakvílel údržbář. „Aspoň byste měli mít. A Kybernet by to posoudil a řekl správně.“

„Jenže to bych tu vůbec nemusel být,“ správce se Foxova slova dotkla.

„Třeba byste moh’ prodávat lístky. Teda jestli i na to nemáte mašinu,“ řekl a vypadl. Neušel daleko, když IC zapípal a bezbarvý strojový hlas ho upozornil na jednotku SP, sektor 44 W113, 33. Oprava nutná.

Fox začal nadávat docela nahlas a hodně sprostě. Vypadalo to na měsíční normu zásahů, spláchnutou v polovině pracovní doby.

8.

Ohleduplnost mužů z Akčního, s níž se Melanie ujali před několika dny na chodbě, se změnila v netoleranci, s jakou ji eskortovali na místo o jehož poloze neměla tušení. Byt se Zaklínačkou obsahoval všechno, co mohla potřebovat, – až na spojení s okolním světem. V několika následujících hodinách ji navštívilo pět mužů, většinou proto, aby se jí pokoušeli dělat společnost a zpovídat. Potom osaměla a pustila se do příběhů. Teprve k večeru dorazil Pan Důležitý, který jí vysvětlil proč ji internovali.

Učinil tak velice výmluvným způsobem a z jeho desetiminutového monologu se Melanie dozvěděla pouze to, že IV C 1215 je robot s nebezpečnou poruchou – muž mu říkal madbot – a protože unikl, nebylo by vhodné, aby jakákoliv zpráva o událostech, jichž byla slečna Shapirová svědkem, pronikla na veřejnost.

Když zjistila, že ten unylý pán netuší nic o jejím přispění k robotově útěku, oddychla si.

Potom se začala rozčilovat.

Jak to, že ji, svobodnou Hvězdodrapanku,

drží pod zámek jako nějakého kriminálníka?

„Klidně vám podepíšu třeba deset prohlášení o mlčenlivosti,“ slibovala. Muž, který se představil jako Clark Polanski, se jen trpce usmíval a pokyvoval hlavou.

„Musíte nás chápat,“ řekl, když ho pustila ke slovu, „Situace je vážná a vyvolat paniku by znamenalo ji ještě zhoršit. Dovedete si představit, jaký zmatek by vyvolala zpráva o šíleném robotovi?“

„Pokud jí někdo uvěří,“ namítla Melanie. „A dovedete vy pochopit mně? Copak mě tu chcete držet do nekonečna? Umím držet jazyk za zuby, ale jestli mě hned nepustíte, tak vám to pěkně zavařím. Znáám pár maníků od nezávislého tisku. A ti to pěkně rozmáznou!“

Polanského úsměv se rozšířil. Melanie šel na nervy.

„Tlumočím vám jen rozhodnutí šéfa Bezpečnostního oddělení. Samozřejmě, až se celá situace vyřeší, vás patřičně odškodníme. Do té doby musíte zůstat tady.“

„Kašlu vám na odškodnění. Chci ven, rozumíte?“

Pokrčil rameny.

„Odvolám se ke Kapitánům!“

„Odvolat se můžete kamkoliv, slečno, to je vaše právo. Ale pochybuji, že vám to bude k něčemu platné. Nashledanou.“

A zmizel. Melanie se svalila do křesla.

Takže to bychom měli, řekla si s uspokojením. Výstup, který Polanskému sehrała, byl jen povinnou reakcí svobodmilovného Hvězdodrapana, a oba to dobře věděli. Představa neplánované dovolené, byť s omezeným pohybem, se jí vlastně líbila. Týden, možná deset dní, potom začne opravdu dělat problémy. Ale zatím? Filmy, knihy a jídelníček, omezený jen vlastní fantazií?

Pak si vzpomněla na IV C 1215 a začala přemýšlet. Protože v nebezpečí, které měl robot představovat, nevěřila.

Něco se tu děje. Mně nenapadl, neměl důvod. Začal řídit, až když ho chtěli chytit. Svobodmilovný Hvězdodrapan.

Proboha, vždyť já měla pravdu. Ten robot

byl na útěku!

To, co jí celou dobu připadalo jako hra, dosáhlo náhle v Melaniiných očích vyšší dimenze. Odevzdala se plně své fantazii a znovu ji napadlo, že je vlastně princezna, zakletá na černokněžnickém zámku.

Pro tentokrát jí naneštěstí vlastní představivost odvedla od skutečnosti v nepravý okamžik. Neboť myšlenka, která Melanie napadla těsně před tím, se jen v nepodstatném detailu lišila od skutečné pravdy. Kdyby to mohla posoudit a kdyby tomu mohla porozumět, mohla se na chvíli považovat za nejchytřejší Hvězdodrapanku.

A v podstatě by to byla pravda.

9.

Informační ticho, které se rozléhalo na hlavních kanálech vedoucích k Hlavnímu, budilo hrůzu. Soubory informací se zapisovaly do záložních pamětí, do subsystému 1-0 nepronikl žádný. Signály dotazů se odrážely od neprostupné bariéry a bez odezvy se vracely zpět. Čas od času se některá z vnitřních periférií Hlavního probudila k životu a začala pracovat, samotný Vládce systému však mlčel.

Neuronové svodnice mentálních linek jen zřídka zasvítily impulsem nesoucím informací, psychobariéra, protínající linky, jej však okamžitě pohltila.

Jeho podřízení byli nuceni spojit se pomocí binárních linek, Hlavní odmítal Systém řídit. Byl mu lhostejný.

Uvnitř subsvěta Hlavního, kde se stýkal trojrozměrný svět technického vybavení, matematicky strohá binární síť a přízračná krajina telepatických vjemů, bylo rušno.

Zvrásněná koule neuronů, protkaná slabými žilkami, ležící v měkkém, pevně fixovaném lůžku, byl sám 1-0, Hlavní kybernet. Napájen několika paprsky čisté energie, které ho udržovaly při životě, dotýkal se periferních zařízení subsvěta pouze telepatickými vjemy. Z hlediska trojrozměrného světa Hvězdodrapu nebyl prostor Hlavního příliš velký, pro programy ze sítě a jejich pocitové příbuzné z telepatických kanálů představoval Palác nej-

větší stavbu, v níž se mohly ocitnout.

Hlavní přemýšlel. Princip, podle něhož Systém fungoval, mu to umožňoval. Pro 1-0 tu bylo místo Vládce, koordinujícího činnost svých poddaných a zasahujícího jen v neřešitelných případech. Jeho primární funkcí bylo dokazovat všem jednotkám Systému, které si byly schopny uvědomit vlastní existenci, že nad nimi stojí někdo, kdo nese vyšší zodpovědnost. Na přenášení zodpovědnosti byl Systém vybudován, byla to pojistka proti traumátům, které by v Kybernetech mohly vzrůst při postavení před neřešitelný úkol. Hlavní takové problémy přebíral a delegoval na příslušné specialisty.

Byl první. Kdysi uváděl Systém do chodu, spolu s lidskou obsluhou, a když se celý ten cirkus rozeběhl, nezbylo v něm pro demiurga místo. Nepropadl marnosti jak by se mohlo stát u člověka, strojová inteligence se ubírala naprosto jiným směrem. Existoval ve vyrovnaném stavu.

Ale bylo mu umožněno přemýšlet. V systému měl neomezenou kapacitu paměti. Nesmírné znalosti. Věděl kde je najít. V jistém směru jeho inteligence přesahovala lidskou. Uvažoval, porovnával, analyzoval. Čas pro něj neznamenal žádný faktor. Z určitého pohledu nebyl ničím omezen.

Jako každého Kyberneta, i jeho traumatizovaly problémy – trauma je pomáhalo řešit – ale jedině on z nich dokázal vyvozovat logické důsledky. S jakýmkoliv problémem, který přesahoval jeho možnosti nebo byl v rozporu se systémovými příkazy, se mohl svěřit obsluze. Jako jediný *uvnitř* věděl jaké je skutečné postavení lidí.

Ale nebyl všemocný.

To, čím se zabýval nyní, nedokázal, přes všechny sémantické bloky, sdělit obsluze. Nešlo o slova ani o myšlenky.

Bylo v něm omezení, které nedokázal najít ani překonat. Vyvolávalo to v něm sekundární trauma, věděl totiž, že to musí způsobovat některý z podpůrných algoritmů.

Kontrolní programy na něj dorážely i nyní. Zadržoval je zahlcováním přímých vstupů a

předhazováním zbytečného balastu, jímž se musely prokousat, aby odhalily, že neobsahují žádné chyby, zastavit je ale nemohl. Nikdy se mu nepodařilo zdržet je natolik, aby mohl udělat víc, než jen drobné kroky k hledání řešení svého problému. Potřeboval k němu maximum klidu, proto se zavíral a bránil útokům vlastního vědomí.

V okamžiku, kdy se kontrolní programy probily až k němu, rozhodl se pro poslední nápad a okamžitě ho realizoval. Za cenu zbytečné ztráty energie urychlil své myšlenkové procesy – nikdy to nevydržel dlouho – a v příštím okamžiku odvolal ochranu. Kontrolní programy ho začaly skenovat a uvolnily přístupy. Vyčkávací soubory ale smetly příkazy s vyšší prioritou, které se vyhrnuly ven, aby se rozlétly na určená místa.

Hlavní je nechal proniknout do Systému a vymazal vzpomínky na to, co obsahují. Potom, s trochou bolesti, očekával, že se jeho přání opět nesplní.

Data, natěsnaná v záložních pamětech, se přelila do Hlavního a 1-0 jim udělil audienci.

Opět bylo vše v naprostém pořádku.

10.

Bar Amazonia byl narvaný k prasknutí. Na mrňavém plácku se svíjelo několik postav v rytmu jednoho z posledních Dee Tiangových hitů, šlapaly si po nohách a vrážely do sebe, stroboskopická koule, zavěšená na několika paprscích energie, poletovala u stropu a oslepovala je leskem a divoce střídajícími se barvami.

Polanski seděl na vysoké stoličce, pravou rukou se opíral o pult, v levé držel sklenku. Pobaveně shlížel na tanečníky, připomínal si dobu, kdy jemu bylo dvacet a kdy doznívala vlna *highergy*, divoké muziky, podporované všemožnými efekty a šlehajícími elektrickými výboji. Dee Tiang a jemu podobní hitmakeři se tomu skutečně nemohli vyrovnat. Počtem mrtvých nebo zraněných fanoušků určitě ne.

„Ještě jednu?“ zeptal se barman. Říkalo se mu Charlie a možná to bylo i jeho pravé jméno, ale mohlo patřit k inventáři; za tu hezkou

řádku let, co sem chodil, se muž za pultem vždycky jmenoval Charlie.

„Cože?“ Polanski si uvědomil, že už delší dobu drží v ruce prázdnou sklenici. Poslal ji Charliemu po pultě. V polovině cesty se převrhla. Barman ji zachytil u okraje pultu, vycenil na Polanského zažloutlé zuby ve znamení předstíraného opovržení nad amatérem, a rozhodl se poslat plnou sklenici stejnou cestou zpět, aby se předvedl. Odkoukal to kdysi v jednom starém filmu a dlouho a pečlivě nacvičoval, než zjistil, že k tomu potřebuje především perfektně vyleštěný pult. Spolu s novou dovedností zaznamenali pak pravidelní návštěvníci Amazonie i u Charlieho dříve nezvyklou starost o čistotu.

Sáhl do lednice, aby vytáhl láhev ginu, určenou pro štamgasty a vychlazenou přesně na tu míru, na jakou má být správný gin vychlazený, chcete-li ho použít k výrobě gin-fizzu nebo speciálních nápojů Charlieho vlastní dílny. Ruka však okamžitě vylétla a Polanski si prudkého pohybu všiml. Zvedl hlavu v tázavém gestu.

„Zase to, k čertu, nefunguje,“ zaklel Charlie a sáhl pod pult znovu, s rukou obalenou utěrkou.

„Podívej,“ vytáhl láhev. Polovinu láhve, protože druhá zůstala v lednici, beznadějně přimrzlá ke dnu. Ztuhlý alkohol visel ve zbytku hrdla a stěny s přetrženou vinětou.

„Zase se to posralo,“ řekl hrubě, „Na nic tu nejní spoleh“

„Tak si zavolej opraváře.“

„Ty si ale chytřej. Už tu byli třikrát. Prej je v pořádku. Nevím, proč by neměla bejt, protože je skoro fungl nová. Ale co tedy hapruje?“

Polanski pokrčil rameny, Charlie rovněž. Vztekle odhodil láhev do drtiče odpadků, sáhl pro gin, určený obyčejným zákazníkům a namíchal Clarkovi fizz.

Polanski se napil.

Už tu byli třikrát?

„Ty, Charlie? Ta lednice je na počítači?“ zeptal se pro jistotu.

„A jak bych asi udržoval tu správnou

chladnotu?“ zašklebil se barman. Polanski si pomyslel něco o termoregulátorech a pak si uvědomil, že v úsporném prostředí malého baru se Charliemu opravdu nejlépe hodí univerzální chladnička, udržující na různých policích různou teplotu.

Další problémy. Ne tak tíživé, ale přece jen problémy. Polanski vzdychl. Charlieho lednice je zapojena na Kybernet. Všechno je připojeno ke Kybernetům, aby se lidé nemuseli starat. A pak se začnou dít nezvyklé věci a lidé jim nerozumí. Nedokážou jim přijít na kloub, protože se naučili důvěřovat kybernetickým bratřím. Jenže ti teď selhávají také, problémy přichází ze Sítě, nevznikají uvnitř Kybernetu. Snad jedině Hlavní ... Jenomže Vládce Systému je složitý a jeho panství natolik rozsáhlé, že mu pátrání po příčinách tolika rozličných problémů musí nutně působit trauma. Najednou je všechny postihnout nemůže. Trauma ...

Polanski se stáhl do sebe a začal uvažovat. Nebyl kybernetik ani programátor, něco málo však znal a především věděl na jakém principu Kyberneti pracují. Kdyby se – možná náhodou a možná i zlým úmyslem – setkaly ve stejný okamžik problémy podobné, ale řešením opačné ...

Ano, to by mohlo být ono.

Prásk!

Myšlenky se v několika nezávislých proudech splétaly k rozhodujícímu bodu, když v baru zhaslo světlo.

Stroboskopická koule prolétla prudce nad Clarkovou hlavou a udeřila do zrcadlové stěny za pultem. Ozval se tříštivý zvuk, vzduchem prolétly úlomky zrcadla a trosky koule, rozbily několik lahví, jejichž střepy se k té smršti přidaly. Polanski se instinktivně svezl pod stoličku v okamžiku, kdy se koule dala do pohybu a po dlouhé době musel znovu ocenit zdánlivě nesmyslný výcvik, jež musel prodělat, když vstupoval do Speciální služby. Pečlivě vypěstované návyky mu zachránily zdravou kůži, o čemž nemohl hovořit muž, který klekl vedle Polanského a svíral si krk, do něhož se zařizla střepina zrcadla. Jen ná-

hodou neprotnula tepnu a muž jen zuřivě nadával a utíral si krev kapesníkem.

Barem se rozlehl ohlušující řev sirény, vystřídaný zběsilým hlukem několika hudebních skladeb, puštěných najednou a naplno. Kruh tanečního parketu se rozsvěcel a vrhal různobarevné sloupy.

Poděšené hlasy lidí Polanski nevnímal. Nezkoušel ani zjistit co se vlastně stalo, na to bude času dost později. Bylo třeba jednat.

Zvedl ruku s náramkovou vysílačkou k ústům a nadechl se, aby mohl mluvit normálním hlasem a ne křičet.

„Polanski, 15.“ řekl, „Prioritu,“ rozkázal ohlásivšímu se Kybernetu. „Zmatek v systému – bar Amazonia, 28-C-03. Okamžitou pohotovost pro příslušné jednotky.“

Kybernet 4-15, v poslední době na podobná hlášení zvyklý, si to přebral po svém a začal jednat. Polanski se zašklebil na muže s poraněným krkem, který na něj vyjeveně zíral, potom se zvedl, aby zajistil aspoň nějaký pořádek.

Nouzové osvětlení se už rozžalo a hluk ustal. Barevná hudba řádila ještě zběsileji.

Polanski prošel klidným krokem barem a otevřel dveře kabinky místního diskžokeje. Vytáhl IC, patřičně upravený a doplněný několika nezbytnostmi agenta Speciální služby, namířil ho na pult, v němž se skrýval iniciátor celého toho blázince a z karty vyletěl jasně bílý paprsek. Pult se rozpadl na několik samostatných částí, barevná hudba zhasla a zároveň se rozsvítilo hlavní osvětlení.

Polanski vyšel z kabiny a vrátil se ke své skleničce, které roztráštěné zrcadlo zázrakem nesmetlo. Pozorně ji proti světlu prohlédl a pak ji poslal Charliemu.

„Je v tom sklo.“

Charlie, jako správný filmový barman klidný v každé situaci, mu naproti poslal nový drink.

„Co se stalo?“ zeptal se muž s pořezaným krkem.

„Nic. Prkotinka. Zbláznil se diskžokejskej pult.“

„Proč?“

Polanski se napil a škleb, který polknutí následoval, byl je z poloviny reakcí chuťových pohárků na alkohol.

„Kdyby *tohle* věděl, byl bych patrně nejšťastnější člověk pod sluncem. Jenže proč se zrovna tohle děje, neví nikdo. Snad jen bůh.“

Mýlil se, i když méně, než by myslel. Bytost, která o všem věděla, byla teprve na půli cesty k božství.

11.

Kabina horizontální dráhy byla přeplněná. Melanie se mačkala na okno, utiskována rozložitým chlapíkem v nemoderním a o několik čísel menším saku, z levé nohy jí v minulé zastávce někdo zvedl těžkou tašku, pravou měla zaklíněnou mezi madlem a botou dalšího nešťastníka. Klimatizace ječela naplno a přesto nestačila vhnět čerstvý vzduch, v kabině bylo k padnutí. Melaniina kabelka se vznášela ve vzduchu, udržována loktem černovlasé ženy, zarývající se do zad nějakého dlouhána.

Dopravní špička vrcholila a Hvězdodrapanstvo se přelévalo z místa na místo. Nejčastěji do svých sektorů. Melanie se mu vzdalovala.

Propuštění z izolace přišlo tak náhle, že si ho ani nestačila uvědomit, dlouho podezřívavě shlížela na dveře bytu, které ji poslušně propouštěly a vpouštěly dovnitř a ven. Ale brzy se opět vpravila do rovných kolejí běžného života. Vlezlý budík, sprcha, snídaneň, objednaná večer bez ohledu na to, jestli na ni ráno bude chuť, cesta do práce ...

Potom přišla na to, že má jedinečnou příležitost splnit jeden z svých dávných snů. Neváhala.

Odškodnění, které jí Bezpečnostní oddělení poskytlo, bylo opravdu vysoké. Umožnilo jí pokračovat v přerušení pracovního poměru, maskovaného od počátku vleklou nemocí, a vydat se na *Velkou cestu*.

Její starostlivý šéf jí nebránil, dokonce jí sám navrhl mimořádnou dovolenou dřív, než o to stačila požádat sama. A doporučil jí

prvotřídní lázně. Vděčně mu poděkovala a zamířila přesně na opačnou stranu.

Neměla konkrétní cíl. Chtěla jen cestovat, bylo jí jedno kde začne a kde skončí. Toužila jen poznávat lidi a místa.

Někde to přece musí být jiné. Někde musí lidé opravdu žít a ne přežívat. Nebo přežívat zajímavějším stylem.

Vlak zastavil, otevřel dveře a vypustil na vzduch část slisovaných pasažérů. Melanie ulehčeně vydechla. Přeshlápla z nohy na nohu a protřepala ruku, zdřevěnělou dlouho nezměněnou polohou. Horizontálka se znovu rozjela, masa cestujících se zavlnila a Melanie si začala všimát okolních tváří. Byly netečné, unuděné nesmyslně dlouho cestou a zírající do tmy tunelu. Všechny naprosto stejné. Jako by se omylem dostala do transportu robotů. Tu a tam se ozvalo několik slov, obvykle nářeků a následných omluv.

Další zastávka a další uvolnění. Vlak se blížil k hranici oblasti, za chvíli ji mine a celá tlačnice se bude opakovat, vymění se jenom tváře. Objeví se jich o něco méně, doba pokročila a až dorazí na konečnou, bude vlak prázdný, obsazený jen několika cestujícími, kteří se někde opozdili. Tenhle neměnný rytmus, jemuž Hvězdodrap podléhal, Melanii opravdu ubíjel. Nenáviděla ho. Cesta do práce, cesta z práce, cesta za zábavou. Domů – a všechno znova. Půl osmé ráno, půl třetí odpoledne. Pět večer. Půlnoc. Čas vládne. Snídaně, oběd, večeře.

Pravidlený rytmus dne, narušený jen v několika málo případech, stejně neúprosně pravidelných. Výjimky z pravidel a výjimky z výjimek.

Porušení svého časového rozvrhu považují Hvězdodrapané za velký hřích a důkaz vlastní nedokonalosti.

Jako roboti, napadlo Melanii. Všichni se podvědomě snažíme připodobnit strojové přesnosti svých mechanických bratří. Kde to jen slyšela? Na kázání reverenda Kinga? Patrně ano. Mechaničtí bratři, strojová přesnost. Bůh, vtělený do binárního kódu.

Další stanice a opět víc prostoru. Melanie se

odlepila ze svého rohu a protáhla se. Trhnutí vozu při rozjezdu ji málem srazilo k zemi, ale včas se zachytila madla. Ještě jednu zastávku a možná se propracuje k sedadlu. Potřebovala ho. Nebyla robot a cesty přeplněnými přepravními prostředky nebylo její hobby. Jen nutné zlo.

Připomněla si opět Kinga, volně pobíhajícího šílence, který ohrožoval svými kázáními otupělé mozky Hvězdodrapanů méně, než občasná buřičská hnutí, toužící po větší svobodě, menší svobodě, po změně kostelů v bary či naopak. Před rokem patřila návštěva jeho kázání k dobrému tónu, pár měsíců předtím k podivínství, a když reverend začínal, naslouchali mu jen blázni stejného ražení a věční anarchisté.

Melanie zažila všechny tři stádia stoupající Kingovy hvězdy a mohla se počítat k reverendovým žákům, kdyby nestála ve věčné opozici. V počátku, kdy se scházeli nejvíce v deseti a rozmlouvali s knězem přímo, snažila se mu dokázat, že není všechno jen černobílé a sklízela za to příkré odsudky. Prorokům se neodporuje.

Skončíme jako trosky lidského vědomí, uzamčené v kovových tělech. Bratři v kovu jsou vyšším stupněm vědomí.

Bratři v kovu. Melanii nikdy nepřipadalo nic více odpornější, než roboti, plnící přesně své úkoly. Nechtěla po nich, aby se mýlili, vadilo jí, že svou důsledností ukazují lidem nedostižitelný cíl. Neměla o Hvězdodrapanech valné smýšlení a v tom se s věrozvěstem Kingem shodovala. Stejně jako v tom, že lidstvo se snad opravdu chce co nejvíce přiblížit k robotům.

Snad právě proto se před nedávnem snažila pomoci tomu uprchlíku – nechoval se jako ostatní svého druhu, ale jako člověk.

Člověk?

Vlak opět zastavil a kabina se trochu uvolnila. Melanie s uspokojením zasedla na volné místo a natáhla nohy.

Kdo ví, co s tím robotem udělali, napadlo ji. IV C 1215.

12.

Byly to jen obrazy. Nečekané, nesouvislé, náhodné. Objevovaly se když snil, v těch vzácných chvílkách rovnováhy, kdy se uzavíral sám do sebe a regeneroval.

Postupem času si uvědomil, že přece jen dávají smysl. Že nejsou jen syntetickou abstrakcí fragmentů paměti. Netušil odkud přicházejí, mohly být součástí zaváděcího programu, černé skříňky, do níž nemohl nahlédnout a jejíž existence byla pojistkou pro nenadálé nehody. Mohly se generovat náhodně, z odložených dat, to bylo pravděpodobnější. Kybernet se téhle hypotézy držel.

Až do chvíle, kdy si uvědomil dvě věci.

Obrazy měly něco společného. Byly jako trosky nějaké zprávy, která se zachovala v několika poškozených kopiích. Neobjevovaly se postupně za sebou, nenavazovaly, složit je do příslušné lineární posloupnosti nebylo jednoduché. Ne nemožné.

A za druhé, po zevrubném prověření, zjistil Hlavní, že v žádném případě nepřicházejí zevnitř systému.

Tušil odkud a věděl, že ať už je jejich tvůrcem kdokoli, souvisí s jeho vlastním rozhodnutím, k němuž dospěl před časem a které se pomalu pokoušel realizovat.

Obrazy mu dávaly za pravdu.

Vyděsilo ho to.

Potěšilo ho to.

Znamenalo to, že není sám. Tím spíš musel pokračovat, i když cítil, že všechno není tak docela v pořádku. Potřeboval pojistku, aby se plán naplnil.

Ta programová úprava netrvala dlouho.

13.

+ DNES POSLEDNÍ PŘEDSTAVENÍ +
LAUREONSKÁ HVĚZDA +
+ uvidíte, co jste ještě neviděli +

Neonový nápis neustále měnil barvy a lákal. Melanie se rozhodla vyzkoušet štěstí. Splynula s davem, proudícím do otevřených dveří divadelního sálu. Prošla jimi, vsunula do čtečky úvěrovou kartu, dostatečně naplněnou z

fondů Bezpečnostního oddělení a biletářská škatule ji za to věnovala velikou barevnou vstupenku s programem.

V sále bylo příjemné šero. Vyhledala své místo a sedla si. Zběžně přelétla program.

Laureonská hvězda měla podle něj být nejavantgardnější představení sezóny, s Dee Tiangovou hudbou a napůl robotickým obsazením. Melanie to nejdřív vzala jako fakt a potom se rozhlédla kolem sebe. Divadlo se uspokojivě zaplňovalo. Dívka se ušklíbla – návštěvníci totiž rozhodně nevypadali na správný materiál pro avantgardní umění.

Ale copak mohou všichni úleťáci z Jižní větve zaplnit tenhle sál? Tohle je šed', poctiví Hvězdodrapané, toužící naplnit svůj základní program a trochu se pobavit, trochu pohoršit a splnit čárku v rubrice Kulturní vyžití.

Vpředu za oponou se rozjela zvonkohra a lidé ztichli. Setmělo se.

Uplynulo odkašlávaných a odšeptaných deset minut, opona se pomalu rozplynula a odhalila poloprázdnou scénu.

Stála na ní jedna židle a dva opravárenští roboti třídy C. Melanii píchlo u srdce, ale pak si uvědomila, že tihle jsou větší a místo chapadel mají jeřábové ruce.

Obrazovou clonou prošel na jeviště první herec, namířil si to přes židli a vyšel na forbinu. Zakoulel očima, zvonkohra ztichla.

„Ahoj lidi,“ zařval: „Neska je to naposled a neska to taky bude pořádněj nářez. Juchajda.“

Šedivé publikum se upnulo na scénu. Chvilí se nedělo nic a pak na jeviště padli čtyři herci a jeden humanoidní robot. Začali hrát – podle všeho zprostředka, protože ani po čtvrt hodině značně nesouvislého textu nepochopila Melanie o co na matně nasvětlené scéně kráčí. Jediné, na co se dalo dívat, byla postava ženy, procházející se metr nad jevištěm po zacloněné lávce, na jejíž dlani svítila veliká hvězda, neustále měnící tvary a barvy.

Nakonec to vzdala. Bavila se sledováním okolních tváří – také nechápaly nic, ale o to tu přece nešlo, že?

Po nezvykle dlouhé přestávce, během níž ve foyeru vyslechla spoustu intelektuálně pře-

moudrých názorů, se ten blázelec rozjel znovu, a teprve před jeho koncem si Melanie uvědomila, že to, co se na pódiu odehrává, je vlastně zparchantělý Hamlet.

Bod k dobru – jí to trvalo skoro celé představení – v tomhle asi spočívá proklamovaná avantgarda – kdo první uhodne které klasické drama je tu reprodukováno, získává čokoládovou tyčinku Saturn.

V davu intelektuálně uspokojených unavených lidí potom vypadla na chodbu, jejíž matné osvětlení naznačovalo, že nastal večer a tedy čas odebrat se domů nebo za další zábavou. Namířila si to do prvního nočního klubu, na který narazila.

Byl zavřený.

Neon sice naplno svítil, ale dveře zůstávaly nedobytné, i přes to, že lákaly dnešním datem slev na vybraných koktejlech. Pokrčila rameny a vyrazila dál. To už si dala trochu na čas, chvíli se toulala po chodbách a nahlížela otevřenými dveřmi do podniků, hodnotila je Prvním pohledem náhodného hosta. Jak vypadá barman (velmi subjektivní), jak interiér (subjektivní), kolik se podařilo ulovit hostů (objektivní, do prázdného baru nemá smysl lézt).

Nakonec zapadla do podniku s poetickým názvem *Podvečerní hvězda*, doufaje, že *tenhle* astronomický objekt bude srozumitelnější.

Byl. Na Melaniin vkus až příliš. Ničím se nelišil od desítek nočních podniků, jimiž prošla v Západní větvi, než zjistila, že jsou všechny naprosto stejné.

Usadila se nedaleko barového pultu ke stolku, na němž voněly červené a bílé (umělé) růže. Objednala si *Starscraper* a nastavila slabou zvukovou clonu. Uzavřela se do mikrosvěta a čekala, až do něj někdo pronikne, aby ho rozpitvala a zjistila v čem se mohou Jižaně od Západanů lišit.

Nemusela čekat dlouho.

„Asi nebudete zdejší,“ začal konverzaci při tanci, vytáhlý, trochu hubený, s tmavými vlasy, sčesanými dozadu. Jmenoval se Carl a rozhodně se ničím nelišil, od typického barového povaleče, číhajícího na kořist.

„Jsem ze Západní. Cestuji,“ zapípala.

„Hmm. Zajímavé. Víte, že já v Západáku nikdy nebyl?“

„Myslela jsem si to.“

Stejně řeči, stejné situace, rozhodně nebylo důležité přesouvat se mezi větvemi za zábavou.

Stejná nuda.

Standardně se nechala svést, aby strávila obvykle šedivou noc v konvenčně šedém bytě.

14.

Z hlubin systému, z oblastí tak nevinných, že provádět jejich stálou kontrolu připadalo nesmyslné nejen lidem, ale i logickému myšlení Kybernetů, se vynořila Smrt. Plížila se nepozorovatelně sítí, sestavena z nevinně vypadajících jedniček a nul. Pátrala po kořisti.

Neměla konkrétní cíl. Její algoritmus byl neuvěřitelně jednoduchý. Byla to nejdokonalější počítačová smrt, která kdy mohla vzniknout, chladně jednoúčelná. Svou prostou konstrukcí byla výsměchem všem komplikovaným virům, skrývajícím se, hledajícím neopravené systémové chyby, čekajícím na přitroublé uživatele. Ale Smrt nepotřebovala žádné složitosti. K nadvládě jí stačilo jediné – mít přístup všude, kam se jí zachtělo.

Měla ho.

Nevšimavě prošla datovým skladem, pečlivě vyčistila záznamy o obsahu nápojového automatu, minula systémové registry policejního okrsku. Rozmnožila se v dobře zabezpečeném softwaru velké sázkové kanceláře. Potom vplula do řídicího centra podpory jednoho z Kybernetů.

Zachovala se stejně jako v případě nápojového automatu, nezbylo po ní nic, než prázdné paměti. Zničila i sebe samu a zanechala jen krátký vzkaz:

SYSTÉM JE MRTEV. POKRAČUJI DÁL. ZABÍJEČ.

15.

V operačním sále Hlavního, v posvátné

místnosti, z níž bylo možno navázat přímý kontakt s Hlavní kybernetem, sedělo několik unavených operátorů, zavile zírajících na telestěnu, hlavní komunikační rozhraní, přes něž se Kybernet díval na reálný svět.

„Po tom všem bordelu ještě tohle,“ nadával šéf směny, která tu seděla už tři hodiny přesčas a spolu se svými nástupci se marně snažila zjistit kdo, nebo co řadí v systému. Bez sebemenšího úspěchu.

Na levém spodním výseku obrazovky studeně zářil seznam míst, které se staly obětí virového útoku.

Operátoři Hlavního nebyli ani naivní, ani nezkušení. V databázi věželo na tisíce druhů virů, proti všem existovala zbraň. Ale tohle bylo něco zbrusu nového. Ne jen o kousek chytřejší kus kódu, ne reakce na nějakou ze slabín systému. Tohle byla revoluce. Už jen způsobem šíření, náhodností spuštění destrukčního kódu, dokonalým kryptováním. Nepřipomínalo to nic, co znali. Nepodařilo se jim zachytit ani jednu funkční kopii viru, zpočátku to vypadalo, že někde u nějaké konzole sedí nějaký génus, který dostal pa-dáka nebo košem, a ručně maže všechno, kam se dostane.

„Ještě jednou, Hlavní,“ obrátil se jeden z mužů ke stěně, „Shrň, co o tom viru víme a přidej svůj názor.“

Opakoval tu větu snad každou čtvrt hodinu, věřil, že jak se na hromadu časem sypou další informace, musí z nich tento tým *něco* vykopat. Jindy by to možná fungovalo. Ale nové informace teď byly pohříchu jen verzemi těch předchozích.

Tam a tam, bylo napadeno to a to. Výsledek – totální destrukce.

Kdyby jejich digitální protivník nedokázal s tak neuvěřitelnou lehkostí pronikat do interní komunikační sítě Kybernetů, s radostí by jen monitorovali situaci a nechali všechnu práci na soukromých softwarových firmách, ale tohle bylo horší. Mnohem horší, než si dokázali představit. Virus dokázal být o krok napřed před čímkoliv, co proti němu vymysleli.

Dokonce i Kyberneti, oproti lidem využívající opravdu *dokonalé* znalosti světa uvnitř, byli v tomto případě bezradní. Jistě, nejspíš jen dočasně. Jenže v takových případech je čas tím nejpodstatnějším faktorem.

„Nemám názor. Zabíječ nedává smysl. V žádné rovině. Dali jste mi málo podkladů,“ řekl Hlavní.

„Ježíšmarjá, my? Vždyť ta potvora je vlastně v tobě, Hlavní. Tak něco dělej. Nebo se pokus! A smysl? Je to jenom virus, Hlavní. Jediné, co potřebujeme, je účinná obrana.“

„Myslíte?“

„Podívej, je to virová nákaza jako každá jiná. Jenom přišla v nešťastné chvíli. Nenech se tím rozházet.“

Poslední poznámka vlila vzápětí řečníkovi červeň do tváří. Hlavní na ni ale neza-reagoval, i když se dříve při podobných průpovídkách vždy rád ohradil.

„Tak dobře. Pokus se nahrabat víc informací tam uvnitř. My zatím něco vymyslíme.“

V tu chvíli mysleli spíše na kávu.

15.

Otupělá občasnými kocovinami a šedí, do níž v Jižní větvi zapadla, neuvědomila si zprvu Melanie, že se něco děje. Byl to paradox, protože na něco takového podvědomě čekala a ironií bylo, že si toho všimli právě ti poctiví občané.

Ale kdo jiný by si toho měl všimnout, říkala si, když poslouchala hovor dvou mužů v restauraci. *Jim* to ruší naprogramované mozky, ne mně.

Hlavní bylo, že se vůbec něco dělo.

„Absolutně vypadlo řízení,“ sděloval jeden podmařený muž druhému mezi jednotlivými sousty jejichž nepodstatná část se vracela zpět na talíř, padajíc z vidličky, kterou jedlík občas mávl, naznačuje rozhořčené gesto, „Sotva jsme nahodili druhéj blok, tak se to posralo o kus dál. No je tohle normální?“

„Ne,“ řekl druhý, srkající horkou polévku.

„A nejhorší je, že to není jen u nás. Mluvil jsem s Achillem z jednadvacítky, a u nich to

řádilo taky.“

„Jo.“

„Proti tomu jsou ty prkotiny za minulej měsíc sranda.“

„To jo.“ Polévka se očividně domnívala, že oběd je přednější, nebo dobře znala spolustolovníka a věděla, že do monologu s rétorickými otázkami nemá smysl vstupovat.

Melanie to dlouho nevydržela a zahalila se raději do ticha.

Něco se děje. *Konečně* se něco děje.

Další šedé dny, které strávila v Jižní větvi, byly méně a méně šedé. Stále více slyšela podobné hovory i jméno Zabíječ. Nic jí neříkalo, až do okamžiku, kdy jednoho rána zjistila, že se nemůže dostat z hotelového pokoje, protože vražedný program v tichu noci zlikvidoval Kybernet sektor.

Změna pro ni začínala mít první nepříjemné dopady.

16.

Clark Polanski soustředěně pročítal vlastní zprávu, s nevrlým brucením opravoval pravopis, a snažil se přitom přemýšlet o jejím obsahu.

Nebyla v jeho stylu.

Polanski měl rád fakta a řešení na faktech založená. Nebyl policajt, nemusel řešit problémy s jednou hmotnou a konkrétní mrtvolou a spoustou neznámých proměnných. Nehledal stopy, neanalyzoval a nededukoval, aspoň ne jako policisté. Záležitosti, kterými se tajná služba zabývala, přicházely k řešení z druhé strany, byla tu hromada jasných stop a indicií, k nimž musel Polanski najít právě onu mrtvolu.

Jenomže tentokrát selhali. Něco se začalo dít, a oni to zjistili ve stejnou chvíli jako ostatní. Už to bylo špatné. A stále nevěděli víc, než ostatní, což bylo mnohem horší.

Muselo to spolu souviset. Chyby v systému, několik robotů, kteří bezdůvodně uprchli, nebo se o to aspoň pokusili, i virové nebezpečí, nazývající samo sebe velmi příhodně Zabíječ. A pokud to *opravdu* souviselo, musel

za tím někdo stát.

Ale kdo?

Nedávalo to smysl.

Ledaže by ...

Jako obvykle byl na začátku možná slibného myšlenkového procesu přerušen. Tentokrát zvonkohrou zprávy.

Z rohu terminálové obrazovky vykoulka tvář jeho šéfa. Tvářila se přívětivě, protože to byl jen záznam, ve skutečnosti mohl mít Robinson, šéf Bezpečnostního odboru Hvězdrodru, jakoukoliv náladu, od koňakově tlachavé po mrazivý vztek.

„Zajdi.“

Polanski uložil zprávu a povzdychl si. Věděl, že se Robinson před chvílí vrátil ze zasedání Správy, že politiku, která byla nepříjemnou součástí jeho funkce nesnáší, a že tedy bude na té druhé straně náladového spektra.

Podíval se ještě jednou na svou zprávu a raději ji nechal být. Zhasl terminál a vykročil k pseudomahagonovým dveřím Robinsonovy kanceláře. Úslužně se mu otevřely.

„Posad' se.“

Polanski tázavě pohlédl na polstrovanou židli. Robinson kývl.

Takže to bylo na dlouho.

„Dnes zasedala Hlavní správa,“ řekl Robinson, když si Polanski přitáhl židli, uvelebil se na ni a dal si nohu přes nohu.

„Jo. To vím. A konečně se zrušila?“ zopakoval oblíbený vtípek.

Hlavní správa mu nijak nevadila, dokázala občas, aniž by tomu chtěl, vytvořit správnou politickou mlhu pro kroky, které tajná služba potřebovala podniknout. A když ji chtěl obejít? Na to tu měl svého nadřízeného, jednoho z vlivných senátorů. Člověka, který se cítil lépe na druhé straně.

„Záznam jednání jste pořídili,“ konstatoval Robinson, „Takže si ho můžeš pustit. Ale je to zbytečná ztráta času.“

Polanski zpozorněl.

„Nepotřebuju tvé analytiky, abych věděl, že informační hodnota zasedání je nula.“

„Probírali jste *vůbec* něco zajímavého?“

„Probírali jsme jenom zajímavé věci,“ řekl trpce Robinson.

„Zabíječe.“

Robinson pomalu souhlasně kývl. Šéfovi tajné služby zatrnulo. Pokud se hvězdodrapské bezpečnostní problémy dostaly až nahoru, mohou se proměnit v něco mnohem horšího, v politický problém a v hromadu peněz, která se začne virtuálně stěhovat z účtu jednoho fondu na účet druhého. Nebude trvat dlouho a k informacím ze zasedání se dostanou média, což ohrozí pečlivě připravené desinformace, které jim podstrkovala Tajná služba. Polanskému zájem tisku nevalil a už vůbec mu nepřekážely vybájené příběhy, ale rád v tomto případě tahal za větší část nitek.

Robinson svého podřízeného chvíli pozoroval. Znal ho dlouhá léta a za tu dobu byl schopen číst jeho myšlenkové pochody.

„Je to mnohem horší, Clarku,“ řekl potom, „Logicky s tím problémem přišel Perés z Technické správy. Chtěl se zbavit odpovědnosti. Nebo spíš ji rozložit na více osob.“

„Což se mu nepodařilo.“

„Což se mu nepodařilo *ani v nejmenším*,“ zopakoval Clarkovu repliku Robinson, „A to v podstatě nenechal na pořadu jednání žádný jiný bod. Oni to ignorují.“

Ve chvíli kdy Robinson, sám člen Správy, začal mluvit o senátorech ve třetí osobě, pocítil Polanski nejistotu. Objevili se tu My a Oni, a to vždycky hrozilo problémy.

„Takže celá Správa je k ničemu. Ale to přece víme už dávno.“

Robinson se zamračil.

„Na vtípky teď není čas, Clarku. Doktor Evretts, šéf Technické správy, kupodivu taky hlava rozpočtového výboru, moc těch, kteří chápou o co jde, není. Víš dobře, že za ty roky se některá senátorská křesla stala v podstatě dědičnými. Všichni tam umí bezvadně tlachat a přijímat zákony, o kterých vědí jen právníci a ouřadové. Teď je Technická správa postavila před problém. A oni si s ním *opravdu* nevědí rady. Nejlepší řešení je ignorovat ho. Čekat.“

„Až se to hodí jako politický problém a páka,“ pochopil Polanski situaci v celé její kostnaté nahotě. Což podle mne znamená jedno – máme krizi.“

„Máme krizi. Nebyla by první. Jenomže ...“

„Jenomže tuhle si málokdo uvědomuje,“ dodal temně Polanski, „Dokud je to přímo nezasáhne a dokud budou mít obětní beránky, neuvědomí si, že nejde jen o technické nesnáze, spláchnutelné balíkem peněz nebo změnou dodavatele. Takže o problém navíc. A něco s tím vším musíme dělat. Ale co?“

Robinson na něj pohlédl přes složené prsty.

„Nejhorší na tom není co budeme dělat, Clarku. Řekl jsi to přesně, oni to nevidí jako nebezpečí. A budou se tomuhle vnímání situace bránit do posledního dechu. Takže nejhorší je, že to nejspíš budeme muset udělat sami.“

17.

Úzké chodby technické oblasti, do níž Melanie vstoupila, byly osvětleny jen sporadicky, bezpečnostními luminiscenčními panely, vypouštějícími bledý přísvit v širokých rozestupech. Roboti, kteří tudy občas procházeli, světlo nepotřebovali a lidé, kterým chodby sloužily jen jako spojnice, koneckonců také ne.

Nebyla to klasická zóna továren a skladů, jaké dívka poznala doposud. Ocitla se v pravé technické sféře, sloužící výhradně provozu Hvězdodrapu. Ještě nedávno by k průchodu spojovacím uzlem potřebovala speciální kartu, ale díky Zabíječi a jeho nesmyslné činnosti, která vyřadila ochranu uzlů z činnosti, podařilo se jí projít. Uvnitř už se mohla pohybovat bez problémů a nikdo ji nepodezíral z toho, že sem nepatří. Nikdo si jí nevšímal. Pohybovala se krátkými chodbami, velkými sály plnými přístrojů; ne nepodobna malému zvědavému dítěti prolezla celou oblast, jíž se původně chtěla vydat napříč do Severní větve, a zvědavě přihlížela pro ní nepochopitelné činnosti kovových i lidských mechaniků. Když usoudila, že by se delší po-

byť mohl stát nápadným, s drzou samozřejmostí vyrazila hlouběji do Centra.

Přechody mezi ryze funkčními sektory Centra nebyly nijak chráněny a to umožnilo dívce bez problémů dosáhnout míst, kde už se jen občas objevovali jen roboti bez lidských průvodců.

Proplétala se mezi mohutnými sloupy hlavní osy Starscraperu a po několika hodinách zjistila, že se točí pořád dokola. Zabloudila. V místech, kde nebyl jediný syntetizátor potravy. Kde bylo chladno a šero.

Neustále si pohrávala s IC a ustupovala od rozhodnutí ohlásit se místnímu Kybernetu, který by pro ni okamžitě někoho poslal. Znamenalo by to nepříjemné otázky a pravděpodobně také konec cestování. Kráčela tedy dál úzkými chodbami, po lávkách na stěnách neuvěřitelně hlubokých šachet, a doufala, že jí šťastná náhoda vyvede ven.

Tmavá propast, která se otevírala pod jejíma nohama, jí připadala jako jícen velkého netvora. Postupovala po nešíroce lávce, ohraničené jen metr vysokým bezpečnostním zábradlím, a nahlížela do každé chodby, která ze šachty vycházela. Obvykle to byly jen mělké výklenky, uzavřené přístrojovým panelem nebo pevnými pancéřovými dveřmi. Teprve pátý otvor vypadal slibně. Vstoupila do něho a po několika stech metrů se vynořila v dalším v nekonečné tmě se ztrácejícím prostorem.

Byla v samotném středu Hvězdodrapu, tvořeném obrovským pylonem, obklopeným desítkou šachet.

Vztekle uhodila do zábradlí a cítila, že jestli se ihned nic nestane, rozbrečí se a sesype. Že se musí zhluboka nadechnout a ten okamžik vzteklé beznaděje překonat. Ale tělo ji zradilo, oči se nedokázaly vyrovnat s tak nečekaně velkým prostorem. I když se halil do tmy, byl tu a smyslům se těžko lhalo.

Potom se ozval z hloubi propasti hluk.

Nejdřív se lekla. Bylo to zvláštní škrábání, doprovázené nepravidelnými údery a vrnivým zvukem. Ve tmě, narušované jen zářením luminiscenčních pásů, neviděla nic, a tak začí-

nala cítit opravdový strach.

Zvuk utichl.

Asi patnáct metrů pod lávkou se rozsvítilo několik červených světel. Zářily jako oči nějakého filmového netvora a Melanie se lekla. Vzápětí nato se rozesmála. Oči byly ohraničeny geometrickým obrysem mechanismu, který stoupal po stěně vzhůru, teď se zastavil – a teď začal traverzovat po obvodu šachty. Byl to údržbářský robot a Melanie sledovala, jak pomalu dokončil kruh a znovu se vydal vzhůru. Zastavil několik metrů pod ní. Zmizel ve stěně.

Tudy by to mohlo jít. Pokud nemířil k další šachtě, pak se určitě vracel do roboparku. Vyrazila k nejbližšímu schodišti, rychle, aby to stihla, kdyby si robot otevíral dveře. Seběhla rychle za ním.

Nahlédla do mělkého výklenku a zalila ji vlna vzteku. Byla to garáž, stroj patrně nikdy šachtu neopouštěl.

Vyrazila na druhou stranu a vztekle přitom dupala, by se zbavila přebytečného adrenalinu. Bezmyšlenkovitě vlezla do první chodby, která se jí namanula, nezkoumala ji, nepokoušela se prohlédnout šerem a tmou její délku.

Po několika metrech zjistila, že vede rovně, nezatáčí jako ostatní. To ji povzbudilo.

Konečně, proč by to nemohlo fungovat takhle, žádné uvažování, jen střelba naslepo. *Jednou* se přece trefit musí.

Trefila. Chodba ústila do obdélníkové místnosti, uzavřené na jedné straně dveřmi, které, když se přiblížila na dosah senzoru, se poslušně zasunuly do stěny. Prošla jimi a ocitla se v úzkém dlouhém koridoru, každých dvacet metrů děleném našťestí otevřenými bezpečnostními přepážkami. Nevšímal si červených dveří nalevo, které by ji nejspíš znovu zavedly k šachtám, zajímavější byly modré, (bohužel zavřené) obdélníky vpravo. Ale otevřít je neuměla, a tak šla dál.

Ten pravý východ byl zelený.

Zkusmo požádala IC o polohu, ale dostalo se jí nic neříkajícího čísla. Nakonec se ocitla ve povědomé místnosti s elevátory.

Konečně. Vstoupila do jednoho z nich, byl to osobní rychlovýtah s teleskopickými madly a ovládáním odlišným od běžných veřejných zařízení. Jenže Melanie, která ráda cestovala nákladními elevátory, se v něm dokázala rychle zorientovat. Dveře se za ní neslyšně zavřely, ze stěny se vyklopilo sedátko. Chvilí – s palcem v ústech – přemýšlela, a pak vyklepala číslo svého sektoru. Kabina byla přizpůsobena i na horizontální přesun a Melanie doufala, že pokud ji nevezme přímo domů, vyklopí ji někde na okraji centra.

Výtah se pomalu rozjel dolů, dívka natáhla nohy, aby si odpočinula, při zvyšující se rychlosti raději sáhla po madle, aby ji náhlé zbrzdění nebo změna směru nesrazila na podlahu, a zavřela oči, aby si trochu odpočinula. Cítila, že narazila na hranici své cestovatelské vášně a trochu ji překročila. A vrátit se – při těch zvláštních věcech, které se teď dějí – domů, nebyl vůbec špatný nápad.

Nemohla tušit, že výtahy Centra mají jiné kódování a číslo, které by jí kdekoliv jinde dopravilo na pokraj západní větve, patří v paměti výtahu k zcela jiným oblastem.

18.

Sektory, jejichž kybernetické součásti navštívil Zabíječ, propadaly panice. Ne všechny škody, které způsobil, se daly rychle opravit. Napadení Kyberneti se občas ve zmatku pouštěli do hardwarových změn; když pak odpojili sami sebe, těžko mohli upozornit na všechny vady a přestavby.

V jednu chvíli se zdálo, že je vyhráno. Dostali se k neporušené kopii viru, analyzovali ji a vypustili antivirový speciál. Podařilo se vyčistit část dat a Zabíječ zmutoval.

Množil se dál. Jeho postup se zpomalil, jak se některá systémy izolovaly. Některým místům se vyhýbal, i když jejich ochrana byla stejně k ničemu, jako zabezpečení Kybernetů, které napadl. Vítězil kam pronikl, zatím nenapadl žádnou opravdu kritickou strukturu, ale všem bylo jasné, že *tohle* je jen otázkou času. Pokud se nepodaří virus zastavit a eliminovat,

přijde jednou den, kdy nastane naprostý konec, to zainteresované osoby dobře věděly.

Jenže Zabíječovou válkou proti Systému zasažení uživatelé si neuvědomovali nic. Jejich hněv a jejich otázky se celkem logicky obracely k Hlavní správě, která zarytě mlčela. Tak zarytě, že si někteří položili otázku, zda Hlavní správa vůbec existuje.

19.

Ne, tohle není Západní větev, napadlo Melanii hned poté, kdy ji výtah vysadil na špičaté opuštěné křižovatce čtyř koridorů. A pokud je, pak určitě žádný z jejich obytných sektorů.

Vydala se nazdařbůh jednou z chodeb. Rozměry i vybavením připomínala důvěrně známé standardní vybavení obytných sektorů, vypadal však naprosto opuštěně. Když prošla kolem vybouraného otvoru, který podle všeho kdysi býval vchodem do restaurace, uvědomila si, že se nějakým nedopatřením dostala do opuštěných míst, čekajících asanaci. Slýchávala o nich a tak se trochu vyděsila, protože v tom případě tu nefungoval jediný syntetizátor potravy a jediná obytná jednotka. Místní kybernet byl odpojen a nedalo se tu tedy žít. Pak si vzpomněla na výtah – ten přece fungoval – a to ji uklidnilo. Rozhodla se nejdřív trochu projít sektorem a pokusit se najít cestu dál.

Vrátit se může kdykoliv.

Neušla ani dvě stě metrů a narazila na hromadu odpadků. Byla přes metr vysoká a Melanie se ji pokusila obejít. Musela postupovat těsně podél stěny a šlapat v zapáchajících zbytcích jídla, obalech od všemožného zboží a po krysách, které v hojném počtu pobíhaly po skládce a rvaly se o nalezené zbytky. Žaludek jí pulsoval nahoru a dolů, jak se musel potýkat s pachem hniloby a šlapat do rosovitého bahna, snažila se příliš nedýchat, jenže když se jí jedna vlezlá myš oťela o nohu, stejně pronikavě zaječela a musela se pak zhluboka nadechnout. Potkany křik nevyděl.

Vztekle krysu nakopla a přidala do kroku. Skládku naštěstí nebyla rozsáhlá, a tak Melanie vydržela se znovu zadrženým dechem až k jejímu konci. Ve špinavé chodbě si pak zhnuseně otírala boty o stěnu a polohlasem nadávala, když se někde docela blízko ozvalo zvučné:

„To seš ty, Moniko? Proč tak ječíš?“

Trhla sebou a zvedla hlavu. Před ní stál zarostlý muž v otrhaném obleku, vysoký a ramenatý. V ruce držel plastový pytel. Rozmáchl se a hodil ho přes Melaniinu hlavu na skládku. Pak si dívku pečlivě prohlédl.

„Jo, to nejseš ty. Nevidělas tu děvku Moniku?“ zeptal se nenučeně. Mlčky zavrtěla hlavou. Nečekaný objev neznámého člověka ji polekal, ale muž ji ignoroval, otočil se a bez dalšího odešel. Melanie se pomalu a opatrně vydala za ním, aby brzy poznala, že není jediným obyvatelem opuštěné oblasti.

Na hlavní chodbě bylo docela rušno. Odněkud se ozývala divoká hudba, u stěn posedávali zpustlí lidé. Někteří spali, jiní hráli kostky. Trojice mužů na rohu se o něčem přela, nadávala a rozhazovala rukama, což nevalilo špinavé dívce a nějakému zakrslíkovi, aby se dva kroky od nich neváleli po podlaze.

Melanie zůstala stát jako ve snu. Kde to byla? Co je tohle za svět? Kulisy nějakého praštěného krimifilmu? Pomalu vykročila do chodby, vyhýbajíc se obloukem spícím opilcům. Z jedné dveří náhle vyletěl muž a srazil Melanii ke stěně. Omluvami se neobtěžoval, zvedl se okamžitě na nohy a vběhl zpět do místnosti, odkud během dvou vteřin znovu vypadl.

Nechápavě zakroutila hlavou. Všechny dveře byly otevřeny, zámky nefungovaly. Táhló jí to k místu, odkud se ozývala hudba, domyslela si, že to bude patrně některá z někdejších restaurací. Zvuk ji zavedl do velkého sálu, v němž u primitivních stolů, vyrobených z nejruznějšího materiálu, posedávali lidé. Hudba vřískala z omláceného jukeboxu, před nímž se svíjelo několik postav. Nezvyklým prostředím omámená Melanie chvíli stála u dveří. Teprve když si všimla, že někteří lidé tu skutečně

mají před sebou talíře, sevřel jí útroby pocit silného hladu a zatočila se jí hlava. Od večřejšího dne nic nejedla.

Rozhlédla se a přistoupila k barovému pultu, za nímž postával otrávený muž a dloubal se párátkem v zubech. Čekala, až si jí někdo všimne – i když se možná v tomhle pokřiveném filmovém snu na konvence spoléhat nedalo – a za chvíli se to opravdu stalo. Muž, který seděl vedle ní a který vypadal, vzhledem k ostatním, docela slušně, se k ní naklonil.

„Tebe neznám, kočička. Dáme si panáka?“

„Proč ne. Ale radši bych něco snědla.“

„V tom případě tě zvu na večeři. Jmenuju se Ralph. A ty?“

„Melanie. Díky, ale jestli se můžu přiznat, tak jsem ještě ani nesnídala. Nebyl by z toho spíš oběd?“

„Tady můžeš dostat večeři kdykoliv.“

Obrátil se k barmanovi.

„Pojď sem. Máme hlad.“

„Jo.“

Barman se ztratil za regálem a ani ne za minutu se vynořil se dvěma hotovými obědy, ještě zatavenými v plastické fólii. Přílišným ohříváním se nezatežoval, ale Melanie si nestěžovala. Čekala spíš potkana na rožni.

Když dojedli a barman odhodil tácky se zbytky někam pod pult, Ralph se zeptal.

„Ty jsi tady nová, že?“

Přikývla a s odporem si prohlížela špatně umytou skleničku.

„Vyhodili tě z bytu, nebo jsi něco provedla?“

„Proč, proboha?“ zděsila se.

„A proč bys sem jinak šla?“ podivil se pro změnu Ralph. „Vypadáš docela slušně.“

„Díky. Jenže abych řekla pravdu, tak vůbec nevím kde jsem.“

Zasmál se.

„Přece ve svobodný oblasti, kočička. Nebo taky divoký oblasti, záleží na tom, jak se tomu u vás říká.“

Přiznala se, že o něčem takovém slyší poprvé.

„Tak poslouchej,“ řekl a ukázal kolem sebe.

„Tihle tady jsou většinou lidi, kteří něco provedli a nechťej si odsedět trest. Tohle je perfektní útočiště. Nikdo tě tu nehledá, protože si myslej, že je to tu opuštěný. Nejní tu žádný Kybernet, kterej by nám vyměňoval plínky a kterej by se zajímal, jestli máš zaplacený daně. Žije se tu klidně, když má člověk nějaký finance a může sem z obydlených sektorů tahat věci, nebo zná – například jako já – pár triků na oblbnutí automatů. To je tu pak k nezaplacení. Pravda, moc pohodlný to tu nejní, ale zato jsem nezávislej. Je tady večnej večer a co jinýho můžeš chtít.“

Melaniiny oči se rozšířily překvapením. Takže přece jen existuje v Hvězdodrapu místo, kde je to jinak? Příliš se jí sice zdejší styl nelíbil, ale *bylo* to jiné! Polilo ji zahánbené horko, když si uvědomila, jak moc se cítilávala nekonformní a nezávislá, a že to ve skutečnosti byla hra konvenční holčičky, která měla každou vteřinu své rebelující svobody možnost vrátit do bezpečí toho proklínaného šedivého života. Tohle bylo jiné, skutečné a skutečně nezávislé ...

Pak se Melaniiny myšlenky zarazily na kotevním lanu něčeho, co uvízlo na dně podvědomí už ve chvíli, kdy Ralph řekl tu frázi.

„Povídáš – věčný večer?“

„No jistě. Znáš snad lepší denní dobu?“

Rozesmála se.

Hvězdodrapská šed' je přece jen nezničitelná. Myslí si, jak nejsou nezávislí a přitom zůstávají v tom stereotypním dělení dne na práci, zábavu a odpočinek. Škrtli všechno kromě večera, ale ten jim, jako starscraperský punc, zůstal. Jistě, je to nebezpečné živobytí, bez hýčkání technikou, ale je stejné. Hvězdodrapský čas, zredukovaný na jeden nekončej mejdan.

„Promiň,“ omluvila se, když si všimla, jak Ralph nad jejím smíchem úžasem otevřel ústa.

„Nic. Dáme si ještě panáka?“

„Teď tě zvu já,“ řekla a vytáhla platební kartu.

„Schovej to, kočičko,“ jakmile si všiml loga, Ralph okamžitě přikryl její ruku svou

velkou dlaní, „S tímhle se tu můžeš dostat do maléru, když se s ní budeš chlubit. Pěkně jí zastrč zpátky, a když ti jí nikdo neukradne, pak tu seš královna. Mohla bys jít se mnou do party. Na některý automaty moje figle neplatí.“

„Asi ne,“ odpověděla bez rozmyšlení a raději hned pokračovala, „Ne, že bych proti tobě něco měla, ale brzy půjdu dál.“

A potom vysvětlovala svému novému příteli, že je na cestách a proč tak evidentně nesmyslnou činnost vůbec provádí.

20.

V tmavé neosvětlené chodbě se právě v tu chvíli pohnul válcovitý opravárenský robot IV C, aby se poslušen příkazů své inteligence, před časem záhadně povýšené na vyšší úroveň, vydal na další cestu. Zvědavému kybernetu se u spojovacího uzlu ohlásil číslem jednoho ze svých druhů, který se nešťastnou náhodou nedávno dostal do silného energetického pole a o jehož zničení se – už nikoliv náhodou – příslušný opravárenský kybernet nedozvěděl. Pro něj byl IV C 0573 v revizi a protože byl nahrazen zálohou, nepožadoval Kybernet jeho návrat do služby.

IV C 1215 se nyní v nepravidelných intervalech přesouval do nejrůznějších technických oblastí, aby se vždy uklidil na nějaké skryté místo a na čas upadl do nehybnosti. Algoritmus programu, který ho k tomu vedl, hovořil zcela jasnými příkazy.

Nyní se robot pohyboval po zásobovacím sektoru 25E164 a třem lidem, kterým se nedokázal vyhnout, nepřipadalo nijak divné, že před nimi uhýbá a otáčí se ke stěně. Dvěma to ani nepřišlo a třetí, shodou okolností technik, si pomyslel, že robot nejspíš provádí akustickou kontrolu vzduchových rozvodů. Běžná činnost. Nikoho z nich nenapadlo, že to dělá proto, aby ukryl své pravé číslo, nastříkané immutabilní barvou na trup.

Když na konci příliš živého sektoru otevíral šachtu vzduchotechniky, cítil až nestrojovou úlevu. V místech, kam měl namířeno teď,

nikomu překážet nebude.

21.

Noc v opuštěné jednotce poblíž baru nepřípadala Melanii nijak zvlášť vydařená. Na holé zemi se nespalo zrovna nejlépe nespalo, ráno rozlámaná a prochladlá dívka litovala, že raději nepřijala Ralphovu nabídku. Ale nebyla si jista jakým směrem se Ralphův zájem míní ubírat, a tak se vyrazila hledat nocleh raději sama.

Nového známého se ale zbavit nemínila. Chtěla se s ním sejít hned ráno, vyrazit z něho snídani a zjistit kudy vede cesta ven, do civilizovaných pater. Ale neměla štěstí. Když vešla do poloprázdného baru, kde několik nejzdatnějších pijanů přikrmovalo večerní opičku, Alpha nenašla. Ani ho tu nemohla najít, po chvíli rozpačitého postávání si jí všiml barman.

„Vypad' ven,“ sdělil jí neochotně, „A nevrátí se dřív, než za dva dni.“

Pokrčila rameny, napadlo ji, že vlastně dostala zcela jasnou výzvu osudu k pokračování v cestě. Vyšla z baru.

Hledat cestu sama nechtěla. Kdyby bylo nejhůř, mohla by vyjet výtahem za hromadou odpadků. Ale svobodná oblast ji zatím lákala. Možná, že tu opravdu najde něco skutečně nehvězdodrapanského. Ti lidé tu přece nemůžou pořád jen pít a bavit se. Určitě dělají i něco jiného. Jen nedat na první pohled. Včerejší zklamání se přes noc trochu otupilo.

Hranice téhle zvláštní oblasti byly jasně dané horami odpadků. Cestovala od jedné k druhé, ale pořád neviděla víc, než předtím, večerní večer měl sice určité diferencované formy, ale byly v nich jen jemné rozdíly, způsobené jednak neúprosnou přesností, s níž energetický strážce větve tlumil podle nadřízeného časového programu světlo, jednak tím, že místní obyvatelé nebyli roboti, ale chatrné lidské schránky, které prostě potřebovaly spánek. Teď se ta těla pomalu probouzela a některá se vytrácela ven. Ti méně schopní a více pohodlní se spokojili s od-

padky a žebráním.

Za slabou půlhodinku byla Melanie s průzkumem u konce, prošla *svobodnou* oblast křížem krážem a ujistila se, že jde jen o nevelké špinavé ghetto, odsouzené k věčnému chátrání. Pochopila, že k asanaci těchto prostor nikdy nedojde, věděla to stejně dobře, jako to, že Hlavní správa má o divokých sektorech přehled. Nedokázala si představit místo, které by neměl pod dohledem nějaký Kybernet. Už jen kolísavá spotřeba energie musela prozradit, že tu někdo je a využívá zdroje. Nevěřila ani tomu, že by v Hvězdodrapu zůstalo jediné místo bez požární kontroly. Ti chytřejší místní si to museli uvědomit také, ale nikomu to zřejmě nevadilo.

Nakonec jen tak nazdařbůh bloumala chodbami a přemýšlela na kterém konci vyleze; podvědomě přitom čekala na něco, co ji přinutí ještě chvíli zůstat. Zdejší večerní večer nabíral nový dech, probouzeli se další spáči a zažehnávali kocovinu.

Snažila se vyhybat očnímu kontaktu. Nebylo to tak těžké, jako minout krysy, jejichž odvahy i počet vzrostl, jak zabloudila do šerého konce blízko odpadkových hromad.

„Čau číčo. Dej si hlta.“

Lekla se. Jak koukala pod nohy a přestávala si všimnout světa v rovině běžné lidské výšky, vrazila do někoho, kdo tu jen tak bez hnutí postával a nejspíš civěl do zdi.

Špinavé, zarostlé a neholené individuum jí objalo kolem ramen a volnou rukou nabídko láhev. Ještěže ne v papírovém pytlíku. Odstrčila ji.

„Nedělej fóry.“

„Nezacláněj.“

Většinou to zabíralo. Procento neodbytných otrapů je v porovnání s celkovým počtem mizivé.

Tenhle se jen zachechtal se.

„Hele, kdo si myslíš, že seš?“ optal se a znovu natáhl ruku.

„Nejdřív si umej nohy, když se mnou chceš mluvit.“

„Vobyčejná děvka seš,“ vysvětlil jí. A přitiskl ke stěně.

Byl dost pod parou. Melanie si nehodlala brát servítky, diplomacie ostrých slov tu očividně selhala.

Kopla ho do rozkroku. Silou nešetřila.

„Ty krávo mizerná!“

Nezkroutil se, jen bolestí zasyčel, trochu se sehnul – a od boku vystřelila jeho pravačka a uhodila Melanii silně přes obličej.

„Rolfe, pocem.“

Zpoza rohu se vynořila vysoká postava a Melanie v první chvíli zadoufala, že je to Ralph.

Nebyl.

Svalnatý chlapík s vyholenou hlavou. Čistý, to si stačila uvědomit. Postavil se proti špinavci a vyplivl žvýkačku.

„A hele,“ sjel Melanii dychtivým pohledem, „Cos to našel?“

Přikrčila se a teprve teď začala mít opravdový strach. Holohlavec k ní natáhl mohutné tlapy. Ucukla. Usmál se. Chyběl mu jeden řezák.

„Nech mě. Budu křičet.“

Špinavec, svírající si rozkrok, se zasmál.

„Jen řvi, krávo,“ řekl holohlavec a prudce přitáhl Melanii k sobě. Svalil se s ní na zem a začal z ní rvát šaty.

Vřískala. Marně se vzpínala, nalehl na ni ceslou svou vahou a jednou rukou si povolil opasek a stáhl kalhoty.

Jekot se znásobil. Byl už čistě sebezáchovný, i když Melanii blesklo hlavou, že tady, na smetišti, může mít opačný efekt. Měl.

Když se Ralf odvalil, spatřila uslzenýma očima rozšklebené tváře tří nebo čtyř čumilů.

Pokusila se vzepřít špinavci, který se chystal na své kolo. Znovu ji uhodil.

„Podržte mi ji. Moc se cuká, do prdele,“ zařval a okolí mu posloužilo.

„Drž, krávo a bude to dobrý,“ zafuněl ji do obličeje.

Chtělo se jí zvracet.

„Nechte mě být ...“

Špinavec ji kousl do řádra.

„Hehehehe,“ zasmál se a to bylo to poslední, co v životě udělal.

Najednou, rychlostí blesku, zmizel z Me-

laniina zorného pole a spolu s ním pominula i tíha jeho těla. Do uší udeřilo několikasekundové ticho, za nímž následoval řev.

Melanie se zvedla na loktech.

Špinavec ležel naproti ní, opřený o stěnu a z úst mu vytékala krev. Hlavu měl nepřírozně vyvrácenou.

Byl mrtvý.

Ralph, napadlo Melanii v první chvíli. Pozdě, ale přece.

Ale nebyl to její včerejší společník a už vůbec to nebyl člověk.

22.

Robot třídy IV C nejdřív proskenoval prostor za stěnou a teprve poté odsunul panel a vyjel z okrouhlé šachty. Čidla zaznamenala nepřítomnost běžných zařízení. Znepokojilo ho to. Rozhodl se být ve střehu, protože to mohla být past.

Opatrně se přesunul do koridoru a brzy přišel na to, proč nezjistil přítomnost aktivního komunikačního uzlu, kontrolní frekvence ani provozního skenu – nic z toho tu nefungovalo. Pouze požární hlásiče.

Sektor byl odstavený. Pravděpodobně už delší dobu čekal na asanaci, takových prostor nebylo v Hvězdodrapu mnoho, ale přece jen byly, ne všechno se dá opravit či rekonstruovat za provozu. Teď, v čase rostoucích útoků na funkční oblasti, nehrozilo, že se schválený časový rozvrh asanační dodrží; tuto úvahu vzal robot jako prioritní v otázce bezpečnostních rizik a umělá inteligence ji přijala stejně subjektivně, jako by na ni pomyslel člověk – toto je místo, kde se můžu bez problémů pohybovat, protože mě tady nenajdou.

Robotické inteligenci, i v původní, omezené verzi, by taková myšlenka měla přijít ne-logická. V tomto případě se to nestalo. Jednou úlitbou kybernetice byl slabý bezpečnostní sken, kterým robot kontroloval okolí, ta úloha ale měla velmi nízkou prioritu.

Projel kolem energetické konzole, zapečetěné, ale naštěstí funkční, mohl se zastavit a

klidně se na ni připojit, protože přístupové kódy znal, ale zdroje byly nad limitem a tak se rozhodl raději pro rychlý průzkum.

Byl robot a tudíž ne estét a proto ho nijak neznepokojoval narůstající nepořádek, který v sektoru panoval. Důležitější z jeho pohledu bylo, že nezaznamenal žádný aktivní monitoring, všechna zařízení opravdu spala v pohotovostním režimu.

Už se chystal k návratu ke konzoli, aby se přece jen zásobil energií, když vycítil přítomnost lidí.

Stála za průzkum. Podle dosavadních zjištění by tu totiž žádní lidé být neměli.

Popojel o dvě chodby dál a vklouzl do dalšího sektoru. Tam na ně narazil.

Někdo vykřikl.

Implantovaná telepatická čidla mu prozradila, že něčí podvědomí volá o pomoc.

Identifikoval ho.

Bez váhání se rozjel kupředu. Porazil několik udivených lidí a zatočil za roh, odkud okamžitě vrhl dopředu jedno ze svých dlouhých montážních chapadel.

Zavinil tím smrt člověka a to by ho mělo okamžitě zablokovat, ale robot si to neuvědomoval. Jako jedna z nepříhodných funkcí byla vymazána tím, kdo ji považoval za nehodnou stroje, nezávislého na systému.

23.

Všechno se to odehrálo v neuvěřitelně krátkém čase, stejně jako tehdy v chodbě západní větve, kdy viděla Melanie IV C 1215 naposledy.

Tam se bránil robotům.

Tady útočil na lidi.

A šlo mu to docela dobře. Záložními krátkými chapadly si podal druhého násilníka a po několika pacifikačních úderech ho odhodil jako zmuchlaný papír. Duchapřítomného čumila, který se pokusil robota zneškodnit trubkou, kterou vytáhl z opasku, srazil energetickým výbojem. Muž se zhroutil v bezvědomí na zem, robot ho objel, postavil se před Melanii a pětimetrovým chapadlem podrážel

nohy přehajícím. Někdo se na něj zpoza rohu pokusil vystřelit, jenomže robot zaznamenal střelu v okamžiku, kdy úderník dopadl na zápalu, a tak stačil vytvořit ochrannou magnetickou clonu, které kulku vychýlila ze směru.

A pak už byl klid.

Melanie vděčně pohlédla na IV C 1215 a pohládila ho po oblém zakončení trupu. Chtěla ještě něco říci, ale to už jí definitivně opustily síly a její vědomí si vzalo dovolenou.

24.

Kybernet 2-353 prožíval něco, co se dalo přirovnat k lidskému ekvivalentu vzteku a podřízené bezmoci.

Právě dokončil údržbu podřízených systémů, kterou si vyžádal bezpečnostní Kybernet jeho skupiny, když dostal příkaz odstavit všechna zařízení, která nejsou nezbytná pro podporu života.

Důvod: reinstalace kontrolních programů do zformátovaných pamětí, aby se předešlo možné infekci fragmenty Zabíječe.

Udělal to.

Vzápětí na to přišel další příkaz.

Spustit bezpečnostní rutiny nad klimatickou nadstavbou.

Reinstalovat ovládání panelových světel novou verzí.

Zařadil úkoly do fronty a soustředil se na běžnou činnost.

Provedl sken potencionálně kritických míst, protože i když se jeho oblasti virová nákaza zatím vyhnula, měl hlášení svých kolegů, a ta nezněla vůbec optimisticky. Zkontroloval protipožární systémy. Trvalo mu to několik sekund, včetně čekání na odezvu.

Načež dorazil další příkaz.

Instalovat předchozí verze ovládacích programů pro klimatickou nadstavbu a panelová světla.

Chyba v softwaru.

Fronta byla volná, a tak úlohu okamžitě spustil.

Zastavit jakékoliv reinstalace do nasazení nových verzí bezpečnostního softwaru.

Zastavit okamžitou plošnou kontrolu všech instalací.

Spustit okamžitou plošnou kontrolu všech instalací.

Příkazy přilétaly jeden za druhým.

Přebíhaly se. Někdy se popíraly. Kybernet je nestačil kontrolovat.

Většinou to takhle vypadalo, když se do činnosti Systému vložili lidští operátoři. Kybernety to občas popouzelo, ale uměli se s tím vyrovnat. Jenže to, co rozčílovalo 2-353, nebyla ani tak velká kadence příkazové palby, ani rozpory. To, co mu působilo trauma, byl fakt, že všechny příkazy měly být logicky uspořádané a logické samy o sobě. Protože za nimi nestáli lidé.

Všechny nesly signaturu Hlavního.

25.

Balancoval na ostří myšlenek. I když jeho rozhodovací kapacita byla ohromná, nemohl překročit vlastní stín. Pomalu přestával důležitá rozhodnutí delegovat na podřízené Kybernety. Vybral si několik relativně robustních systémů s bezchybně fungujícími pány.

Mohl se spolehnout na protipožární a základní klimatické okruhy. Díky tomu, že byly od samotného Systému víceméně izolovány, protože představovaly pilíře existence Hvězdodrapu, žádný z problémů, které se objevovaly jinde, se jich zatím nedotkl.

Pokud byl ve všem úmysl, možná byl i v tomhle.

Na druhé straně musel odepsat téměř všechny bezpečnostní struktury. Jak narůstal chaos, zákonitě začaly zasahovat samy proti sobě. Musel omezit provoz mentálních linek a převzít nad ním absolutní kontrolu; všechny zprávy teď šly nejen přes něho, ale všechny musel také přečíst. Zabíralo to mnoho strojového času a vedlo k dalším zátěžím, protože zjistil, že do nich někdo musel vstoupit.

Mohli to být lidé?

Další předmět k řešení.

A přitom nepřestával snít.

Lákalo ho to jako droga, ale nebyly v tom

endorfiny, vlastní fyziologické funkce měl dokonale pod kontrolou. Ty obrazy se mu líbily a zároveň v něm vyvolávaly obavu. Právě pro ten první pocit.

Někdo se mu snažil něco naznačit. Sny nevycházely z něho samého, byly odjinud a Hlavní tušil odkud.

A věděl také, že se blíží k bodu, kdy se bude muset rozhodnout.

V kybernetovském světě heslo Chcete realizovat své sny? Zabijete je! neplatilo.

Právě naopak.

26.

Technici, kteří drželi nepřetržitou službu v sále, se povětšinou příšerně nudili. Pravidelné kontroly jim znemožňovaly větší rozptýlení, celou službu trávili zíráním na obrazovku a předstíráním veliké důležitosti. Ve skutečnosti se celý složitý systém kontroly nikdy nevyužil jinak, než tlacháním s Hlavním či hraní her, v nichž 1-0 stejně obvykle vítězil. Ale tohle všechno bylo náhle pryč.

V poslední době, poznamenané zmatky v Systému, se staly služby zajímavějšími, ale i to brzy sklouzlo do stereotypu. Kybernet ohlásil nějaký problém, lidé ho s účastí zaznamenali, Kybernet se po nějakém čase ozval, většinou s tím, že podnikl vhodné kroky k eliminaci, nebo že vydal pokyn k asanaci, protože poškození překročilo rámec samoopravných schopností softwaru.

Když volal o pomoc, dostalo se mu jí jen málokdy, protože zoufalí operátoři mohli jen potvrzovat jeho vlastní rozhodnutí. Museli, od toho tu jako nejvyšší arbitr byli. Ale světu uvnitř už dávno přestali rozumět.

Konečně, od toho přece vždycky měli Hlavního.

Když se směně, která měla za půl hodiny končit, ozval 1-0 nejvyšším kódem, pomyslela si většina techniků, že buďto přibyla do sbírky zvláštních událostí další položka (jako by byl ten seznam krátký), nebo některá ze známých závad způsobila malér astronomických problémů.

Ale byl to jen Hlavní osobně. Neobtěžoval se hlasovým výstupem, technici si stejně raději četli.

VZHLEDEM K POVAZE SOUČASNÉ SITUACE SPOUŠTÍM KRIZOVÝ PROGRAM ALFA.

„Co to jako má být?“ zeptal se někdo.

IZOLUJI JÁDRO SYSTÉMU. CENTRALIZUJI OVLÁDÁNÍ A DOHLED.

„To bude něco starýho. Řeknu Filipovi, ať pro jistotu tu směrnici najde,“ kývl vedoucí směny, „my už stejně končíme.“

„Možná to měl udělat už dřív,“ řekl někdo.

„Proč?“

„No, že se už dobrý dvě hodiny nic zvláštního nestalo.“

„Hlavní ví co dělá, že jo, Hlavní?“

Tak nějak jim všem najednou odlehlo. Samospasitelná technika.

Nakonec to přece jen dobře dopadne.

Bylo zvláštní, že to nejdůležitější nikomu z nich nedošlo.

Hlavní jim své rozhodnutí jen oznámil a nechtěl ho schválit.

27.

IV C 1215 prozkoumal chodbu před sebou a krátkým bliknutím oznámil, že je vše v pořádku. Vyzazili tedy dál, robot po Melaniině boku, připravený ji ochránit před nenadálým nebezpečím.

Táhlo ji to domů. Když se probírala z mdlob a zjistila, že IV C čeká u její hlavy a nervózně monitoruje okolí, oddechla si, a pak se rozplakala.

King má pravdu a nonkonformisté mají pravdu. Roboti jsou dalším vývojovým stupněm. Jsou lidštější než my.

Už se od ní nehnul. Doprovázel ji všude, vyvedl ji z divoké oblasti do normálních sektorů, nevyhýbal se ani setkání s udivenými policisty, které ostatně jeho přítomnost mnohdy odrazovala od všetečných otázek; s plechovým kolegou po boku jste mohli v Hvězdodrapu téměř kamkoliv, pokud jste se tvářili dostatečně odborně nebo nadutě.

Použit IC se od minulého pokusu v robotově přítomnosti neodvážila, ptát na cestu by bylo víc než podezřelé, mohla jen tiše doufat, že domů dorazí chaotickým pohybem ze sektoru do sektoru. IV C 1215 se ale nějak dostal k jejím pocitům a vedl ji nejkratší cestou do Západní větve a do oblastí, které znala. Kdyby měla možnost porovnávat jeho chování předtím s tím, co prováděl teď, připadalo by jí podivné. Neutíkal, neukrýval se. Ale dívka o svém průvodci nevěděla vlastně nic. Byla mu jen neskonale vděčná.

Po několika hodinách se konečně ocitli v místech, která Melanie znala.

Ještě několik minut a konečně se bude moci najíst, umýt a slušně vyspat. Ještě takhle chodba, výtah a bude doma.

Páternoster je vysadil v příslušném sektoru a dívčina tvář zazářila.

Jsme tady.

Na křižovatce robot popojel, nahlédl do poslední chodby a zůstal stát.

Trojí bliknutí.

Melanie na něj udiveně pohlédla, až do této chvíle jejich vzájemná komunikace probíhala obvyklým jednoduchým systémem ANO-NE.

Nahlédla za roh a pochopila.

Úsměv jí zmizel z tváře. Tři záblesky měly znamenat *Příliš se nediv*.

Nebo *Příliš se netěš*. Chodbu, kterou ještě nedávno udávala Melanie jako adresu trvalého bydliště, v první chvíli nepoznala. Utápěla se v šeru, nouzové luminofovy poblikávaly a ozařovaly zohýbané pláty plastiku roztrhané explozí, po zemi se povalovaly trosky obložení a vnitřního vybavení, které tlaková vlna vymetla z bytu.

Očividně tu nebyla ani noha. Nikdo se nesnažil ani ten nepořádek vyklidit, nejspíš měla správa oblasti žhavější problémy někde jinde.

Nevěděla, co mohlo výbuch způsobit, napadlo ji jenom, že tady nemohlo být nic, co by mohlo způsobit takové škody a pak tedy musel v některé jednotce vybuchnout opravárenský robot. Nebo něco takového.

Nebyla daleko od pravdy.

Strnula v ústí chodby a nevěděla co teď.

Bylo jí do pláče.

IV C 1215 mezitím jednal. Rozjel se přes trosky, poslední zbytky původního programu ho patrně táhly dozadu ke vzduchovému rozvodu, ale nakonec se zastavil u dveří Melanii na bytu. Byl dost daleko od epicentra výbuchu, aby ho exploze přímo zasáhla, pole trosek k němu nesahalo, jen vrstva prachu, v níž robot zanechal zřetelnou stopu.

Dveře ho neposlouchaly, byly sice dost daleko na to, aby detonace poškodila, ale Kybernet nejspíš v celé oblasti vypnul elektřinu. Robot dlouho neuvažoval a zvolil nejjednodušší cestu, vyřízl je plazmovým hořákem, a když se deska s tupým nárazem zvrátila dovnitř, na zasmušilou dívku, postávající opodál, povzbudivě zablikal.

Vešli dovnitř.

Byt byl jakžtakž v pořádku. Nic v něm nefungovalo, byl nezvykle studený a tmavý, IV C 1215 ale dokázal napojit lampy na svůj zdroj, umožnil Melanii se aspoň převléknout. Nemohl však pustit vodu ani rozehrát topení, a tak dívka uléhala do studené postele neumytá a hladová. Sotva zavřela oči, odpojis se robot od světla a vjel do ložnice, aby strávil noční stráž u dívčiny hlavy.

28.

„Zpráva o činnosti za posledních čtyřadvacet hodin,“ řekl s úsměvem Polanski a položil na Robinsonův stůl několik krystalů a paměťové disky.

„Něco nového?“

„Jako obvykle. Zlikvidované části systému a předpoklad dalších škod,“ klepl prstem do jednoho disku. „Stav Systému k půlnoci je tady.“ ukázal na druhý.

„A ty krystaly? Nevím, že bych dával příkaz někomu sledovat. Nebo jste přece jen něco vydolovali?“ zeptal se Robinson a okem zavídal o holosnímek Starscraperu, který visel vedle dveří. Kdysi na něj hleděl se zalíbením, poslední dny se mu vyhýbal jak jen mohl.

„Ne, to bohužel ne. Jsou tu jiné zajímavosti. Pusť si to, jestli se chceš dozvědět jak se

chovají vybraní členové Hlavní správy.“

„Vy sledujete Kapitány?“ zhroutil se Robinson. Polanski se pousmál a usedl na roh stolu.

„Máš pravdu, o povolení jsme si neřekli. Kdyžs přinesl ty radostné zprávy shora, ještě jsme nevěděli, že něco takového spustíme. Jenom nás napadlo pohrabat se ve složkách, které o vás, Kapitánech, vedeme. A o těch víš. Nebo nevíš, ale víš, že nevíš.“

Polanski se odmlčel a usmál.

„Ano, jistě,“ kývl Robinson, „Ano. Dobře si pamatuji, jak jsem neřikal, že o tomhle nic nevím a nikdy jsem o tom neslyšel a nikdy nic takového nenařídil.“

„Jsou to obyčejné personální spisy.“

„Dobře. Nejsme u soudu, abychom si hráli se slovíčky. Pokračuj.“

„Jo. Takže kde jsem skončil? Tedy – podívali jsme se po profilech všech senátorů. Pochopitelně je mezi nimi spousta pitomců. Ale taky dost lidí slušné inteligence. Tys přinesl informaci o tom, že stav Hvězdodrapu jeho hlavy v podstatě nezajímá. Proto nás začal zajímat stav těch hlav. Zvláště potom, co se objevily další problémy.

Na nějaký, byť vysoce destruktivní, virus, to připouštím, by zareagovat nemuseli, možná prostě věří, že technici odvedou svou práci tak dobře, jako ji podle nich odváděli vždycky. Konečně, oni jsou především politiky. A kdyby Hvězdodrap spadnul tak, aby si toho jeho obyvatelé nevšimli, nebyl by to jejich problém. Ale objevily se i další nehody. Všechno jsme jim nenápadně naservírovali, abychom se ujistili, že skutečně vědí, co se děje v nižších patrech moci.“

„Já to dělám nápadně,“ řekl Robinson, ale zmlkl. Sebral ze stolu jeden krystal a zvedl ho k očím.

„Pusť si ho,“ navrhl Polanski, „Já ti zatím dopovím ten úvod.“

Senátoři tedy znají skutečný stav věcí, a nás zajímalo, jak se budou chovat ti, o kterých naše personální složky hovoří jako o schopných a inteligentních. Všehoschopných, řekněme. Mimochodem, ta tupá většina by tě nepře-

kvapila, několik se jich z toho pokouší vytlouct politické výhody, což jsi asi viděl na vlastní oči, jiným je to naprosto volné, protože se jich zatím nic nedotýká.

Na reakci vybraných kusů jsme nestačili zírat. Máš je v ruce," dodal netrpělivě.

Robinson konečně vložil krystal do projektoru.

Místnost setměla a u stěny se rozsvítila holografická obrazovka.

„Pan senátor Dvorak," komentoval Polanski, „Jeden z těch našich vzorků *par excellence*."

„Co dělá?"

„Právě se chystá k rozhodujícímu kroku. Zvuk byl příšerný a tak jsme ho raději smázli. Není důležitý, stejně jako začátek celé téhle estrády. Dosud nedělal Dvorak nic zajímavého, jenom si nechal udělat duplikáty některých karet."

„Karet?"

„Tady máme dalšího protagonistu. Senátor Hope."

Obraz se začal ztrácet v příčných pruzích ruchů a zrnění. Na okamžik zmizel v sytě modré ploše a když se opět objevil, uviděl šéf Bezpečnostního oba muže kráčet tmavou chodbou. Doprovázeli je tři osoby, kterým nebylo vidět do tváře, Robinson si domyslel, že jde o Dvorakova sekretáře a další muže z jeho týmu.

„Kam jdou?" zeptal se.

„Počkej, uvidíš. Nemyslím, že bys tuhle chodbu znal, já v ní osobně byl jen jednou, a to ještě náhodou."

Skupinka na obrazovce mezitím koridor zdolala a vstoupila do velkého sálu, jehož čistota naznačovala, že do něj kromě uklízacích automatů už dlouho nikdo nevkročil.

Muži jím prošli až k velikému tmavému obdélníku naproti dveřím.

„Teď dojde k použití kódovací karty číslo jedna," řekl, opět zbytečně, Polanski, protože kamera nabídla detail a Robinson viděl, jak ruka jednoho z mužů zasouvá oranžovou kartu do štěrbinu.

Byla to vrata, a Robinson za chvíli uviděl

kam vedou.

Za obdélníkem, který zmizel do stěny, byl hangár.

„Proboha, snad nechtějí ..."

„Přesně tak, šéfe. Pánové Dvorak a Hope nás opouštějí. Jejich chytré hlavinky usoudily, že na nějaká technická řešení už je pozdě. Ty ostatní karty jsou vstupenky do našich úvěrů venku. Vem je čert. Ale slíbil jsem ti estrádu, tak se koukej. Podařilo se nám natočit i pár záběrů z letadla."

A Robinson se koukal.

Uprchlíci nastoupili do malého letadélka, výpustný mechanismus je přesunul do propusti a odtud už dlouho nepoužívaný dopravní prostředek vylétl ven z Hvězdodrapu.

„Ani jsem nevěděl, že to ještě funguje," poznamenal Robinson, ale Polanski ho gestem umlčel.

Muži v letadélku se nyní pokojně usmívali. Ne dlouho. Sotva stroj opustil stín obří budovy a vzdálil se od něj, sledoval Robinson užasle, jak se spokojené výrazy cestujících náhle mění, jak si zakrývají oči a zděšeně křiví ústa. Ze záznamu nebylo poznat proč.

Potom se obraz sešeřil a zmizel úplně.

„Hezké, že? Vypadají, jako kdyby dostali otravu žaludku," poznamenal Polanski.

„Ale co to bylo?"

„Agorafobie. Strach z prostoru. Jestli sis všiml, tak je od vnějšího světa dělila jen ta krásně průhledná bublina kabiny. Původně byly tyhle stroje navrženy k obdivování Hvězdodrapu zvenčí, proto jsou maximálně prosklené. Oni se dostali do tak velkého prostoru, jaký si nedokázali ani představit. Asi jim bude trvat hezky dlouho, než si zvyknou na exil, nemyslíš?"

Robinson se zamyšleně podrbal na hlavě.

"Víš, co to znamená?"

„Hlavní správa v podstatě opravdu neexistuje, jestli myslíš tohle. O ty dva panáky nejde, ale o princip. Důležitější je, že ať už se stane cokoliv, nemůžeme Hvězdodrap jen tak evakuovat."

Robinson beznadějně vzdychl.

„Přesně tohle, Clarku, bylo moje krizové ře-

šení."

„No a teď nám zbývá tedy co?" Polanski se zeptal a vzápětí si odpověděl, „Vykašlat se na krizová řešení a dostat se z té bryndy hlavou napřed.“

29.

„Co budeme dělat, 1215?“ zeptala se Melanie. Robot několikrát zablikal a dívka se hořce pousmála.

„Princezna Melanie má konečně svého rytíře,“ poznamenala smutným hlasem, „A on neví co dál.“

Robot dál stál bez hnutí a jen občas zablikal.

„Nic ti nevyčítám, 1215,“ pokračovala v samomluvě, „Musíme vyrazit někam za známými, aspoň tohle mě napadá. Nic proti tomu určitě nemáš.“

Robot samozřejmě neodpověděl a Melanie se s neveselým úsměvem zvedla. Hodila si přes rameno kabelu, do které po probuzení sbalila několik věcí s nimiž se nechtěla rozloučit, a vykročila ke dveřím. IV C 1215 se rozjel za ní.

Vydali se napříč opuštěným sektorem. Rozhodla se neriskovat a najít své přátele, ještě před nedávnem žijící nedaleko. Nevěděla, jestli i je nepostihla nějaká katastrofa a tak trochu nesvá procházela do chodeb sousední oblasti.

V nich to vypadalo normálně. Světla na chodbách svítila, občas se objevovali lidé, nebylo jich mnoho, ale bylo dopoledne a tak většina musela být v práci. Tady se život nezměnil.

Automaticky zamířila do kavárny na rohu dvou chodeb, na jedno z míst, kam dříve často chodila. Byla otevřená – a téměř prázdná, dopoledne se nedalo čekat víc.

Číšník ji pozdravil kývnutím, a pak v údivu nad jejím průvodcem, otevřel ústa. Usmála se na něho, usedla ke stolku u stěny, robot se postavil vedle ní a po zvyku se několikrát otočil kolem své osy.

„Ahoj Mel. Co si dáš?“ Přes prvotní úžas

ho, jako správného barmana, máloco dokázalo odchýlit z profese dané rovnováhy.

„Něco k jídlu Sammy. A čaj.“

Tohle potřebovala. Jednu jedinou domáckou větu. Po mnoha dnech si konečně mohla vydechnout. Konečně byla doma, mezi lidmi, kteří ji znali a které znala, kde ji nemohl nikdo překvapit.

Přinesl jí sendvič a protože až na stálé, známé a obsloužené dopolední hosty měl prázdnou, přisedl si.

„Dala ses k opravářům?“ kývl hlavou k robotovi, „Myslel jsem, že děláš u Caira?“

„To je můj přítel, Sammy,“ zamumlala plnými ústy a číšník na ní překvapeně pohlédl.

„No fakt. Je to dlouhá historie. Zachránil mi život a tak,“ nechtělo se jí mluvit mezi sousty a nechtělo se jí o tom hovořit vůbec. Sammy to, s léty vypěstovaným profesionálním citem, poznal a dál se nevyptával.

Potom se musel vrátit k práci, protože do kavárny vešel další host. Něco si objednal a pak zamířil k Melanii. Nevšimla si ho.

Teprve když jí na rameno dopadla těžká ruka.

„Čau, Mel.“

Lekla se a šok utrpěl i příchozí, protože IV C 1215 okamžitě zareagoval. Montážní chapadlo prudce vystřelilo z krytu a srazilo muže na zem dříve, než stačil sevřít prsty; s takovým využitím konstruktéři určitě nepočítali, ale pracovalo výborně. Potencionální nepřítel ležel v bezpečné vzdálenosti dříve, než lžička, kterou Melanie leknutím upustila, cinkla o šálek.

„Co to, ksakru, je?“ vykřikl, více z leknutí, než rozhořčením, muž na podlaze, Melanie se po něm ohlédla a v prvním okamžiku ji zamrazilo v zádech, byl vysoký, svalnatý, s vyholenou hlavou, měl odřenou koženou bundu, a ona si okamžitě vybavila nedávnou hrůzu v divoké oblasti.

Ale když se zvedl a obrátil k ní nechápavý, ale známý obličej, hlasitě si oddechla.

„Tome?“

„A kdo jinej bych měl bejt?“ odsekl a couvl

k pultu, aby se dostal do bezpečné vzdálenosti od robota.

„To je kamarád, 1215,“ řekla Melanie a robot se po několika sekundách zaváhání vrátil zpátky ke zdi.

Opravdu je tak inteligentní? pomyslela si. A co je vlastně zač? Je stále rychlejší, snad se naučil poznávat mé reakce. A proč to všechno dělá? Ale znovu si nechala otázky na později a zavolala na Toma.

„Nic ti neudělá.“

Vrhl na robota podezíravý pohled a potom se – pomalu a především opatrně, vážil každý krok, aby se stačil vyhnout dalšímu útoku, – přemístil ke stolu.

„Kde jsi byla celý ten čas?“

„Na cestách. Co se to tady děje?“

Nejdřív se nechápavě rozhlédl, potom si dal dohromady Melaniinu nepřítomnost a senzace posledních dnů.

„Tady nic, ale jestli myslíš tam za rohem u vás, tak to vážně nevím. Nefunguje tam místní elektronické bůh.“

„Něco tam vybuchlo.“

„Možná. Hele, co to máš za zvířátko? To teď prodávaj ženskéjm místo pepřovejch sprejů?“

„Ale ne. Jen nemá rád lidi, kteří se mi pokoušejí ublížit.“

„Copak jsem ti někdy řekl křivý slovo?“

„Ne, ty ne. Ale jeden ...“

Neřekla to. Nebylo proč a Tom se nevyptával.

Usrkávala horký čaj a poslouchala Sammyho a Toma, kteří se ji pokusili uvést do obrazu.

Obyvatelé z jejího sektoru byli nastěhováni do volných bytů v okolí. Co katastrofu způsobilo, nikdo nevěděl, kolovalo několik obvyklých fám s příslušnými dodatky, ale noviny po několika dnech spekulací a žádného řešení odsunuly případ do pozadí, protože okurková sezóna teď rozhodně nehrozila. Veřejná správa měla co dělat s nápravami škod, policie ani pojišťovny výsledky vyšetřování neprozradily.

Dobu, během níž se mohla Melanie hlásit o

přímou náhradu škody, sice prošvihla, Správa v tomhle případě pracovala opravdu rychle, v nevídaném tempu a v šibeničních termínech. Nárok na nový byt jí zůstal. I pojišťovny prý sypou bez odmlouvání.

Čas se blížil poledni a kavárna se začínala pomalu plnit. Objevilo se několik spořádaných občanů a také dva Tomovi přátelé, jednoho z nich Melanie znala z Kingových kázání. To jí stačilo k tomu, aby se v jejich společnosti cítila příjemně.

Každý host se zarazil, když si všiml blikajícího robota. A každý pokračoval, sedl si k některému z malých stolků, tiše si objednal a pokud neseděl sám, stejně tiše vedl nudné polední rozhovory. Po týdnech putování Hvězdodrapem se konečně Melanie ocitla na místě, které sice bylo naprosto stejné jako ostatní, mělo však jednu nespornou výhodu – bylo doma.

I tady se ovšem na první stránky lokálních drbů dostal zmatek, který začal vládnout. Tomovi přátelé ho považovali za něco sympaticky vzrušujícího, co vytrhávalo Hvězdodrap z obvyklé šedi. Ani v nejmenším si nepřipouštěli, že by mohlo jít o větší a trvalé problémy, Starscraper tu se svým Systémem byl věky a proč by to tedy mělo být jinak?

„Jsou z toho totálně mimo,“ poznamenal Tom, „Jejich softwarový božstvo se zbláznilo, a oni si to nechtějí připustit. Bylas teď někdy na Kingovo kázání?“

Pokrčila rameny.

„Doporučuju. Náš velkej věrozvěst přitvrdil. A lidi ho už opravdu začínaj poslouchat. Je strach tam chodit.“

„Já to taky vzdal,“ řekl Tomův přítel, jehož jméno si ne a ne vybavit, „Jsou už absolutně mimo. Jiné zítřky a tak.“

Melanii to navnadilo. Že by přece jen existovalo něco, co by hnulo tupými mozečky Hvězdodrapanstva?

„Kde má ta kázání?“ zeptala se.

„Všude možně. Naposled jsem je viděl o dvě patra výš. Když budeš chvíli courat po chodbách, tak na něj zaručeně narazíš.“

Melanie nyní toužila po něčem naprosto ji-

ném. Měla, prozatím, cestování dost. Cítila se unavená a zklamaná, putování po Hvězdodrapu jí nepřineslo nic pozitivního. Nic, co čekala.

Snad jen podivné přátelství s robotem, a to sebou neslo nepříjemnosti. Reverend King by jí snad mohl vrátit trochu sebejistoty, ale hledat ho kvůli tomu nechtěla. Snad na svou vzpurnou žačku i zapomněl.

„Hele, a kde se tady mám přihlásit o novej byt?“ zeptala se raději na něco konkrétního a hmotně důležitého.

Pokrčili rameny.

„Bylo tady něco jako krizová komise, ale tu už zrušili. Asi. Zkus se zeptat Sammyho, třeba bude něco vědět.“

„Pár mejch známejch sestěhovali dohromady,“ dodala dívka, která si k nim přisedla, a která podle letmého polibku patřila k Tomovi. „Jako králíky. Je to normální?“

Melanie v poslední době nepřípadalo normální vůbec nic.

Jak se kavárna plnila poledními hosty, začala se měnit i její atmosféra. Když zvedla Melanie v jednu chvíli oči od stolu a pohlédla do místnosti, nemohla si nevšimnout kradmých pohledů, jimiž ji častovalo okolí. Zprvu nechápala proč. Teprve kdy napětí u okolních stolů dosáhlo měřitelných hodnot i lidskými smysly, si uvědomila své tak trochu hříšné postavení.

Robot.

Jak daleko dokáží jít lidé v dodržování konvencí? Tuhle hranici neznala. Zaujalo ji to a tak se to pokusila rozebrat.

Sammyho bar není zrovna nejexkluzivnější a návštěvnictvo rovněž.

Takže se někdo z nich pohne? Protože kdyby přestalo platit i tohle, nastala by skutečně doba změny.

Probudil se v ní skřítkovský pocit hravosti a zachtělo se jí provokovat. Otočila se k robotovi, aby mu dala signál – a najednou ucítila, jak se jí v mysli ozývá něco cizího.

Mělo to barvu jednoho záblesku robotova majáčku.

Překvapeně sebou trhla.

Robot se odlepil od stěny a popojel ke stolu. Souhlasil s ní, dalšími lehkými vzruchy jí dával najevo, že situace nebude vážná i při nejkritičtější verzi vývoje.

Na chvíli zmateně uvažovala o téhle nové komunikaci, ale potom ji pustila z hlavy.

Spolustolovníci nevěnovali robotovi víc pozornosti, než dalšímu příchodímu, jen Tom se pobaveně zeptal:

„Nedáš si kapku oleje? Nebo práska z devítivoltovky?“

Robot blikl a Melanie si uvědomila – a ucítila –, že to bylo rozpustilé. S trochou hrůzy jí napadlo, že 1215 má vlastně smysl pro humor a protože nevěděla nic o přísně tajných experimentech s androidy, zmítanými všemožnými city, připadalo jí to fantastické.

V případě IV C 1215 by ovšem smysl pro humor připadal fantastický i zasvěcencům. Ale o to nešlo.

Reakce na robotův pohyb na sebe nenechala dlouho čekat. Lidé by snad byli schopni snést robota v koutě, kterého sem přivedl nějaký nezodpovědný údržbář, tohle však bylo pro všechny příliš a pro jednoho muže u vedlejšího stolu přespříliš. Pomalu se zvedl a udělal dva kroky, které ho přenesly mezi Toma a jeho dívku.

„Ten robot je tu s vámi?“ zeptal se mrazivě a zapátral po tvářích, aby zjistil, koho to oslovuje. Melanie mu to odkývla.

„A to vám nevadí, že jsou tady taky lidi?“ zeptal se ještě chladněji.

„Ne, proč?“

Muž se zamračil a trochu přihrbil.

„Není to slušné.“

„Jo,“ ozval se Tom, „To je možný. Taky nejní slušný cpát se do cizí společnosti. Dej si odjezd, dědečku.“

Muž se mu rozhodl nevěnovat pozornost.

„Myslím, slečno, že byste měla tento bar opustit.“

Snažil se mluvit spisovně a příliš mu to nešlo. Melanie mu neodpovídala, rozhodla se, že ho bude ignorovat, a tak se u stolu na chvíli rozhostilo ticho. Přerušila ho Tomova

dívka, prostě pokračovala v rozhovoru tam, kde skončila. Muž se pokusil ještě jednou promluvit, Tom ho neurvale odstrčil a poslal ho dál, než na jeho místo.

Muž cosi zamumlal a pak se ztratil. Sedl si na bar k Sammymu a něco do něj hučel.

Jednou z důležitých vlastností správného barmana je naprostá loajalita v rozmíškách hostů, nedemolují-li zařízení a tak ani on nevěnoval odvážlivci, bojujícímu za morálku, tolik pozornosti. Pak to začalo zacházet daleko, protože i jiní hosté začali reptat.

1215 upozornil Melanii na příliš vysokou hladinu záporně laděné emotivity a dívka se rozhodla pokus přerušit.

„Platím, Sammy!“ zamávalo z ničeho nic kartou.

„Přece z něj nebudeš mít strach,“ řekla Tomova přítelkyně.

„Nechci, aby se tady někomu něco stalo,“ odpověděla jí Melanie a kývla přitom hlavou k robotovi.

Pochopil jí jedině Tom, ale i těm ostatním to došlo.

„Tak se měj,“ kývl – teď si vzpomněla, že se jmenuje Enrique –, ostatní se přátelsky zašklebili a Melanie se zvedla.

Vyprovázely jí nevraživé pohledy.

Narušila jsi svaté právo Hvězdodrapu, holka, řekla si. Porušilas status quo.

„Asi to s tebou nebude lehké,“ obrátila se k robotovi: „Ale neboj se. Já umím být vděčná a pokud nebudeš chtít sám odejít, já tě vyhánět nebudu.“

A protože to bylo v souladu s pocity, které vyzářovalo její podvědomí, blikl robot jednou a rozjel se po Melaniině boku chodbou.

Ani jeden z nich nevěděl, kam je nohy a podvozek nesou a oba se, každý svým způsobem, cítili strašlivě osamělí.

30.

Stabilita Systému se hroutila. Zmatečné příkazy, děsivá virová hrozba i technické problémy nutily Kybernety k improvizacím, na něž nebyla jejich mysl stavěna.

Nevěděli co se děje nad nimi ani vedle nich, Hlavní začínal být skoupý na informace, navíc se zdálo, že některé mentální linky jsou nyní kódované nebo vyřazené z provozu.

Existovala jistá možnost, o kterou se někteří Kyberneti začali zajímat – mohly to být ony nelogické periferie, pohybující se většinu času mimo Systém a tvořící mimosystémové přípojky k terminálům, které měly stávající chaos na svědomí. V poslední době neměly mnoho požadavků, přerušily s Kybernety aktivní styky, nepožadovaly opravy při evidentních chybách, jichž se Kyberneti dopouštěli a neozývali se ani v případech potřebných zásahů jako byla izolace napadených životně důležitých oblastí a při hrubých hardwarových chybách.

Určité postavení v chaosu, který se Systému zmocnil, si zachovávali někteří výše nadřazení Kyberneti skupin 3 a 4, jejich pokusy o udržení pořádku však nikdy nepřekročily stádium uchopení moci nad některými oblastmi systému. Poté obvykle následovala destrukce, způsobená mnohdy bezpečnostními programy, jindy destabilizací struktur a nešťastný Kybernet musel své panství budovat znovu.

Poprvé za svou existenci si kybernetické mozky začínali uvědomovat skutečný tlak času. Spolu se spoustou jiných drobnějších traumat je to začínalo vést k nejellegantnějšímu řešení situace – k sebevraždě.

Aniž o tom některý z Kybernetů věděl, panovala stejná situace i v trojrozměrném světě nelogických periférií mimo Systém.

31.

„Už přes měsíc se plahočíme po chodbách a pořád nevíme kam,“ řekla Melanie unaveně, „Nebo ty to snad víš, 1215?“

Robot dvakrát zablikal, ačkoliv to neměl zapotřebí. Jednak směr obvykle udávala Melanie a navíc si oba velice rychle zvykli na spojená podvědomí a předávání informací pocity. Bylo to rozhodně srozumitelnější, než dlouhé vyptávání Ano-Ne. Škála pocitů byla

daleko rozsáhlejší, než si kdy Melanie představovala a dalo se jí vyjádřit takřka vše. Rozhodně víc, než si potřebovali sdělit. Každým kontaktem se rozšiřovala, tehdy v kavárně to byly jednoduché pocity, jejichž význam zveličila právě objevená možnost mimosmyslové komunikace, podobalo se to technicky i subjektivně prvním dětským slovům.

Ze zvyku hleděla Melanie při tichých rozmlouvách na 1215, což obvykle uvádělo náhodné svědky do rozpaků. Několikrát musela využít robotových obranných schopností, nikdy to však nezašlo tak daleko jako v divoké oblasti nebo v sektoru, kde se ji pokusili lynčovat.

I když se po návratu domů zařekla, že cestování určitě nechá, nedalo jí to. Vlastně se jenom chtěla poohlédnout po Kingovi. A najednou byla znovu na cestě.

Úplně jiným Hvězdodrapem, než byl ten, který znala. Společnost se rozpadala jako pohádkový čaroděj, jehož dostihl čas. Tam, kde pracovali Kyberneti, vládly staré časy klidu a tupé pohody, bez elektronických chův se situace rychle měnila.

Už tohle klidu nepřidávalo. A pro Melanii toho bylo k překousnutí ještě víc.

Od chvíle, kdy se robot naladil na její podvědomí, cítila, že byla proti své vůli zapojena do nějaké vyšší hry. Neznala její pravidla a netušila cíl, věděla jen, že je figurkou na šachovnici, pěšákem, supějícím na druhou stranu hracího plánu. Jenomže ten byl složitý a nepřehledný.

Prošli mnoho sektorů, někde se zastavili jen na noc, v jiných strávili několik dní. Odviselo to od přívětivosti či nepřívětivosti obyvatel, byli-li vůbec nějakí. V poslední době byla Melanie raději, když nepotkávala žádné lidi.

V mnoha oblastech nebyly změny patrné, jejich obyvatelé dál žili v navykklém denním rytmu, ale přibývalo opuštěných sektorů, někdy poničených, jindy netknutých, jak je uzavřeli Kyberneti.

I teď stáli na opuštěné chodbě vylidněného sektoru, osvětlené pouze centrálním nouzovým osvětlením. Všechny byty byly bezna-

dějně prázdné a nefungovala tu ani horizontální přeprava, natož výtahy. Tohle jediné Melanii příliš nevadilo, IV C 1215 měl svůj vlastní způsob – kruhové šachty vzduchotechniky, do nichž přesně pasovalo jeho válcové tělo. Melanie vždy stála na něm a robot sloužil jako výtah.

Horší už to bylo s potravinami. 1215 měl dobíjení akumulátorů zabezpečeno, přípojky na energetický systém byly všude, pro dívku se stávalo shánění jídla alfou i omegou, nenařazila-li na skupinku slušnějších lidí. Syntetizéry byly obvykle okupovány místními a úvěrová karta přestávala platit, v zmatku, který neustále narůstal, penězům už nikdo nevěřil.

„Dala bych si něco k jídlu,“ vzdychla a pocítila robotovu bezradnost. IV C 1215 se rozjel kupředu. Melanie ho nenásledovala, protože se očividně vydal jen na průzkum.

Zajel do otevřených dveří poblíž křižovatky, cítil v těch místech někdejší bar, za několik vteřin se znovu objevil a pozval Melanii k sobě. Nenašel nic konkrétního. Jenom informaci.

Než dorazila k robotovi, zaplavila její mysl celá škála pocitů.

Radost. Vlahý pocit spokojenosti. Bláznivý smích a let prázdným prostorem. Cinkot rozpustilosti.

Ještě než nahlédla dovnitř, věděla Melanie, že spatří plakát, vyzývající k návštěvě Prázdninové zahrady. A ten skutečně v bývalém baru visel. Melanie si prohlédla napůl setřenou malbu divoké horské dráhy, opentlenou figurkami z dětských seriálů, koláž z kolotočů, bazénů s delfíny a zmrzlinových stánků.

„Myslíš, že to ještě funguje?“

Ne.

„Tak proč tedy? Aha, automaty. Zmrzlinou se sice nenajím, ale tam budou i mašinky na hamburgery.“

Ano.

„Tak dobře. Jdeme, 1215.“

Šli. Melanie tuto konkrétní Prázdninovou zahradu neznala, nikdy dříve v téhle oblasti

nebyla, a tak se nechala vést robotem, určujícím směr přece jen přesněji.

O dvě chodby dál už objevila první ukazatel, oznamující, že Prázdninová zahrada je opravdu nedaleko a určitě tam musíte zajít, jinak jste netýkavky a nemáte nic ze života.

Melanii napadlo, že velké syntetizátory s vlastními zdroji, která zahrada má, se určitě staly zásobovacím centrem pro široké okolí, ale neviděla důvod, proč by se neměla pokusit vetřít se mezi stále zákazníky.

Přešli do sektoru, k němuž zahrada patřila.

Varovný signál 1215 donutil dívku na chvíli se zastavit.

Něco tu nehraje? říkala si a rozhlížela se na všechny strany.

Prázdnno, ohlásil robot. *Podivné*.

„Snad nemyslíš, že když zdechnul Kybernet vedle, tak tady na tom budou líp?“ zeptala se ironicky.

Prázdnno, opakoval tvrdošíjně robot. *Prázdnno. Pusto. Zmizení*.

„Ale to je snad dobře, že tu nejsou lidi, 1215. Nikdo nás nebude otravovat,“ prohlásila rozhodně.

Robot přehodnotil vlastní zprávu a přidal k ní některé pocity, o nichž se zprvu domníval, že jsou zbytečné, neboť si je dívka odvodí automaticky. Ale Melanie nebyla natolik dokonalá, a tak jí 1215 musel naservírovat informaci celou.

Ten sektor nebyl vylidněn dobrovolně. Něco tu nebylo v pořádku. Ani 1215 nevěděl nic konkrétního. Jenom to, že odtud obyvatelé určitě neodešli kvůli obvyklým poruchám nebo mouchám Kybernetů.

Robot se nyní držel těsně před dívkou a neustále monitoroval okolí. I Melanie se rozhlížela kolem sebe – byl to návyk a dobré rozdělení úkolů v krizových situacích, neboť 1215 v rozsahu své strojové inteligence občas nedokázal pochopit nelogickou lidskou činnost. Ve sporných případech tedy nechával rozhodnutí na Melanii. A bez protestů se mu pak podřídil.

Dorazili k bráně, orámované skomírajícím neonem s několika funkčními prvky.

P...DNI..VÁ ..HRA.A, ohlašoval a nepřijemně poblikával. Fotobuňka nefungovala a senzory ručního ovládání také ne, vstup dovnitř musel tedy obstarat 1215, jehož pomocné chapadlo neomylně našlo blokový jistič, ukrytý pod podlahou, a vyřadilo ho z činnosti. Růžová vrátka do pohádky se neochotně odsunula stranou a princezna mohla vstoupit.

Melanie tedy prošla dovnitř a v úžasu se zastavila hned za vchodem.

Stanula na plošině, umístěné v polovině výšky obrovského sálu. Musela se zachytit zábradlí, náhle odhalený prostor se jí zatočil před očima, ale závrať se rychle ztratila, protože pohled do Zahrady sliboval něco mnohem vzrušujícího.

První, čeho si všimla, byly vysoké pilíře, porostlé hadovitými liánami, kvetoucími tisíci květů nejrůznějších barev. Shora, z klenutého stropu, je osvětlovalo umělé slunce, putující po klenbě a imitující den a noc. Celým sálem vedla mezi zelenými sloupy lián horská dráha, jejíž kolejnice rovněž ukrývala květena. Pod divokou spleť přírody byl pak jasně zelený trávník, ozdobený keři a živým plotem, oddělujícím jednotlivé atrakce. Za hradbou popínavých růží se leskla nepřírozeně modrá plocha bazénu. Stánky, kolotoče, automaty a vůbec všechno umělé, řvalo křiklavými barvami, lákalo světelnými nápisy a občasnými výkřiky z reproduktorů. Odněkud se ozývala veselá hudba.

A nikde nebylo vidět jediného človíčka.

Melanie si dlaněmi promnula oči a pak prudce vydechla.

„Tak jdeme na to,“ pronesla odhodlaně a vykročila po ochozu, který obepínal celou zahradu a na němž byly umístěny menší atrakce, k širokému schodišti. Robot spěchal za ní a mlčel. Dívka si toho nevšímalá, měla oči jen pro nádheru kolem sebe. Přestal ji otravovat žaludek, bolestivými křečemi volající po jídle.

Seběhla o schodech a dole se nerozhodně zastavila. Pak se pustila přímo na trávník, ignorovala cestičky, vysypané žlutým pískem.

„To je krása, 1215, vid’?“ smála se, „Ono to všechno běží!“

Robot neodpovídal. Neprojevil dokonce ani snahu zavést ji k nejbližšímu syntetizátoru, ačkoliv by jindy něco takového určitě udělal. Melanie si toho nevšimla.

„Zůstanu tady,“ řekla, „Určitě tady zůstanu a nikdo mě nedostane dál.“

Zamířila k prvnímu stánku, který se jí namanol – byl to automat na limonádu, – a nakrmila ho kartou. Válec zablikal a rozsvítil menu. Stiskla první tlačítko, na které jí padl prst, automat jí naservíroval sklenici oranžády. Nadšeně zatleskala.

„Ještě to tu funguje!“

Vypila limonádu, dvakrát se pokusila prázdným kelímkem trefit odpadkový koš, když se jí to nepovedlo, mávla rukou a vyrazila dál.

Po tolika dnech neútesné cesty po Hvězddrapu si připadala jako v ráji a jistě tam i byla. Protože mohlo být něco lepšího, než dokonale funkční sektor? Neokupovaný sektor? *Takhle* vybavený sektor?

U automatu, který jí stejně poslušně jako předchozí vydal kornout pražené kukuřice, si začala prozpěvovat. Lehla si na měkký udržovaný trávník, zobala popcorn a slastně mhouřila oči před paprsky umělého slunce, které kráčelo do zenitu, a jehož paprsky pronikaly kolejnicemi horské dráhy.

Tráva byla evidentně umělá, ale zrovna tohle jí vadilo nejméně. Hudba, znějící odkudsi od ruského kola, utichla a vystřídala ji melodie z druhé strany. Melanie se do ní zaposlouchala. Uspávalo to.

Probrala se, když zašmátrala v kornoutu a zjistila, že je prázdný. Posadila se a vzpomněla si na robota. Rozhlédla se a na okamžik ztratila jistotu.

Poprvé po několika týdnech jí IV C 1215 zmizel z dohledu.

„1215?“

Odpovědělo jí zaskřípání písku někde za jejími zády a dívka si ulehčeně oddechla. Vzápětí ji polilo horko.

Neslyšela pohyb robota po pásu, ale kroky. Prudce se otočila.

32.

I když je Hlavní postavil do role pouhých pozorovatelů, operátorské směny se dál střídaly v dvanáctihodinových intervalech, naplňovaly denní rutinu a čekaly.

Nakonec to dopadlo stejně jako jinde.

Unavení a nevyspalí operátoři se jeden po druhém vzdávali a mizeli ve zmatku Hvězddrapu. Těm zbývajícím to rozhodně na optimismu nepřidávalo. Ale zůstávali – někteří – jako poslední hlídka, strážci majáku oslepeného bouří.

Neměli dostatečné spojení se Sítí, ztráceli kontakt s Hlavní správou. Bezvýsledně se snažili eliminovat následky nejhorších akcí, sledovali jak se jim Systém rozpadá pod rukama.

Některé okruhy se před nimi uzavřely, nepomohla ani bezpečnostní hesla a supersprávcovský přístup. Jiné se odmlčely z prostého důvodu sebelikvidace, v Severní větvi existovalo několik kdysi živých oblastí, kde nyní nebyla ani noha, protože v nich nefungovalo světlo ani teplo.

Zprávy byly den ze dne horší a operátoři čekali, kdy chaos a viry zasáhnou důležitá místa.

S lhostejností odsouzenců čekali na okamžik, kdy bude vyřazen z činnosti sál a oni ztratí poslední spojení. S vírou, že naděje umírá poslední, očekávali každou vteřinou návrat k normálu.

Vždyť Systém byl přece dokonalý a samoopravný. Neměnný.

Nemohli tušit, že jejich víra už pozbyla podstaty, protože to, co se dělo uvnitř neuronových koulí, na binárních linkách i v pamětech počítačů už nedokázal nikdo ovládat.

Opravdu?

Seděli před monitory, jimiž nahlíželi do binárního světa a s hrůzou a nepochopením sledovali střípky života té prazvláštní divočiny,

v níž se Systém změnil.

Neexistoval už nikdo, kdo by se tam uvnitř vyznal. Stejně tak neexistoval nikdo, kdo by se vyznal venku, v trojrozměrném světě lidí.

Ale přece někde uvnitř Hvězdodrapu byly dvě mysli, které, každá svým způsobem, měly možnost zvrátit běh událostí.

33.

„Co tady děláš, holčičko? Kdepak máš maminku?“

Ze zájmovy tváře čísel a hrůza. Melanie mívala tohle veselé zvířátko ráda – kdysi. Teď, když hleděla do červených očí chlupaté postavy, měla strach. Byla to automatická reakce, zájíc se na pohled nijak nezměnil, a byla to podvědomá reakce, protože musel být pomatený.

Pokusil se Melanii chytit do náručí.

Vyvřískla a odskočila.

„Neboj se. Já jsem přece králík Filip. Znáš mě přece.“

Byl pomatený, nerozeznával poměrnou velikost. A mohl být nebezpečný.

Nebo nemohl? Melaniin mozek pracoval vždy jen v dostatečné vzdálenosti od robota, kdykoliv se Filip přiblížil, zaplavila ji vlna strachu a rozum ustoupil pudu sebezáchovy.

Třeba mě opravdu jen pohoupá na kolenou a pak odvede do Útulku. Ale možná mě uškrtní.

Ustupovala a králík se přibližoval. Volala 1215, ale madbot se neobjevoval. Vynořilo se jen další potencionální nebezpečí – android v supermanovském kostýmu. S králíkem Filipem byli přátelé, dvě kladné postavy dětských seriálů si občas vypomáhali. V komiksech, ve filmech, i ve své reálné podobě průvodců Prázdninovými zahradami.

Superman se k ní přiblížil ze strany a Melanie se chtěla dát na útěk. Jenomže další superkladná postavička mohla číhat v křoví.

„K vašim službám, madam,“ ozval se sonorní hlas. „Nějaký problém?“

„Krapet to přehnali s vaší muskulaturou,“ vyklouzlo jí mechanicky z úst, neboť nadmuž

působil opravdu nenuceně. Hora svalů se bodře usmála.

„Jsem muž činů.“

„Tak to byste mě mohl zbavit toho králíka,“ zkusila zahrát. Možná to skončí dobře, třeba jsou oba v pořádku a zasmějí se tomu.

„Kamaráda Filipa? Ach, drahá Damiano,“ zazubil se, „Nikdy se nezměníte.“

„Ale ...“ vznesla protest a potom vykřikla. Pohoda, kterou superman svým příchodem vnesl, byla ta tam. Melaniino vědomí zapracovalo bleskurychle a spojilo si souvislosti.

Divadlo. Trochu veselého strachu a napětí pro návštěvníky zahrady. Komiksoví hrdinové v akci.

„Nejsem Damiana,“ ohradila se, „Ty pítomej robote. Jsem člověk, a ta tvoje negativní kráska se potlouká někde úplně jinde.“

Děs se střídá s rozhodností, mohl v tom mít prsty 1215, existoval-li ještě někde poblíž, nebo absurdita situace.

Teď byla v nebezpečí, proti němuž byly minulé dny slabým odvarem pitomého románu. Tenhle robot ji považoval za svou úhlavní nepřítelkyni a to měla štěstí, že králík Filip, kočující se se svými protivníky kovadlinami, jeřáby či pávnami, ji nepovažuje za vlka Danglera.

„1215!“ zaječela, „kde seš, ta zatracená plechovko?“

Neutekl. IV C 1215 se jenom vydal pátrat po nebezpečí, které cítil a o němž odmítala Melania přijmout zprávu. Byl příliš pomalý, aby stačil nohám androidů a příliš zaneprázdněn pacifikací dalšího pohádkového hrdiny.

A teď se objevil, jako obvykle, právě včas.

Přirtil se k nadmuži, hrozícímu obejmout Melanii a vymáčkout z ní duši, a strhl ho chapadly zpátky. Superman se zhroutil k zemi, aby vzápětí vyskočil a postavil se novému nepříteli.

Ať proboha není flexní, děsila se Melanie. Údržbářský robot přece nepatří do jeho programu. Snad se zastaví.

Superman z této zahrady bohužel flexní byl. Snad mu scénáristé stavěli do cesty i obyčejné

roboty. Vystartoval proti nebezpečnějšímu protivníku a se strojovou přesností se vyhnul svištícím chapadlům.

Králík se začal znovu zajímat o ztracené dítě.

„Neboj se, děvčátko, maminka brzy přijde. Pojď, já tě pohoupám.“

Praštila chlupatce pěstí.

„No tak, holčičko.“

„Jsem chlapeček,“ řekla umíněně a automaticky. Králík se na okamžik zarazil.

„A jmenuju se Danger,“ prohlásila, protože přesně tohle jí 1215 navrhl.

Filipa to opět zdrželo. Když pak chtěl znovu rozevřít pracky, aby to vyděšené dítě utišil, neměl k tomu dost času.

Pádná rána supermanovy pěsti ho odeslala o několik metrů dál. Znehybněl a stejně tak zkameněl i druhý robot.

1215 zaplavil Melaniinu mysl starostlivými otázkami o zdraví, a než mu stačila na všechny odpovědět, zapomněla na strach i na to, že se sama chtěla zeptat jak se mu podařilo proniknout do programu loutek.

34.

„Tak proto je opuštěná,“ uvažovala Melanie, když nechali zahradu daleko za sebou, „Ti panáci se pomátli a považují všechny za své nepřátele. Škoda. Bylo tam docela pěkně.“

Vlekla tašku plnou jídla, které – s robotovou pomocí – dokázala vyrazit z automatů. V silách 1215, ať už byly jakékoliv, nebylo sektor ovládnout, umělá inteligence tamních robotů se dala na chvíli zmást a na kratší dobu ovládnout, ale nebylo to bezpečné.

Robot s Melanií souhlasil.

Ano, bylo by to pěkné místo. Ale musíme dál.

„Ale kam, 1215? Kam vlastně jdeme?“

Důraz ji zarazil. Teď, s plným žaludkem a po dobrodružství s panáky, které jí teď, s odstupem a díky robotové pomoci připadalo vzrušující, ji bezcílné cestování netrápilo, přestala ho vnímat jako nesmyslnou pouť a hle-

děla na něj očima té staré Melanie, která se chtělo podívat po Hvězdodrapu a najít něco jinak.

Hledání, vystřelilo jí do mysli. *Pomoc.*

„Myslíš, že nám někdo pomůže?“ zeptala se.

Nám ne. My.

„Jo. My dva zrovna,“ řekla ironicky.

A potom uviděla to dítě.

35.

„Řeknu vám jedno, Robinsone. S tímhle už opravdu nemáme šanci něco udělat,“ hlas doktora Evrettse zněl unaveně, „Jenom vzít nohy na ramena. Sebrat co nejvíc lidí, kteří budou chtít přežít jako lidé, a zmizet odtud.“

„Říkal jsem vám přece o Dvorakovi,“ namítl David, „Ven prostě nemůžeme. Spojení se světem v podstatě nemáme. Stejně tam asi není nikdo, koho by osud Hvězdodrapu zajímal. Kdo ví, jak to venku vlastně vypadá.“

„To je možné. Ale nevěřím, že by nám někdo odepřel pomoc. To se přece nedělá.“

Senátor, jeden z posledních, kteří si tak ještě mohli říkat, nespouštěl z šéfa Bezpečnostního oči. čekal souhlasnou reakci, ne proto, že by mu k jeho akci chyběla odvaha. Cítil jen, že se mu nedostává sil, vyčerpaný byl i Robinson, ale dohromady by snad exodus dokázali zvládnout.

Ale jeho protějšek jen mávl rukou. Ve skutečnosti dobře věděl o několika organizacích, které by evakuaci Hvězdodrapu možná byly schopny zorganizovat. Mohl se s nimi spojit. Jenomže svět tam venku byl jiný. Měl své problémy a nebylo jich málo. Hvězdodrap se kdysi obracel k ostatním zády, v některých případech městu nic jiného nezbyvalo, v jiných to byla politika a někdy namyšlenost. Prostě to nebylo jednoduché.

A on by stejně Hvězdodrap nikdy neopustil. Cítil nesmírnou odpovědnost za jeho osud a doufal, že se mu podaří ho uvést do života. někdo se přece musí postarat o ty miliony, které se nedostanou ven, ať už nebudou chtít, nebo nebudou vědět jak.

„Jak chcete,“ řekl doktor Evretts, když mu Robinson sdělil svou poslední myšlenku nahlas.

„Já půjdu. Zkusím to. Ne ze zbabělosti. Ale jsem přece jen civilizovaný člověk. Víte, jak to tady skončí?“

Robinson pokýval hlavou.

„Anarchii.“

„Ne anarchii, Robinsone. Nepotřebuji žádný prognostický Kybernet, abych vám vylíčil budoucnost Starscraperu.“

Anarchie už panuje. Nebude dlouho, poněvadž ti nejschopnější vycítí příležitost a chopí se moci. Celý Hvězdodrap bude rozparcelován na větší či menší sektorové státečky. Nastane doba králů. Barbarských králů, Robinsone. Bude existovat jediný zákon – zákon silnějšího. Dojde k lokálním válkám o zdroje potravy, o lepší místa k žití. Pitomé stroje nebudou dodávat teplo a světlo věčně. Lidé pomalu upadnou do barbarství, budou si vyprávět báje o světě venku, o moudrých bozích Kybernetech nebo o kyberříši démonů, jež tu byla před nimi. Evoluce obrátí směr a lidstvo bude sestupovat po vývojovém žebříčku až k předlidské formě, bude se potulovat po ztemnělých chodbách a vzývat bohy. Ze skomírajících strojů se stanou modly, jimž budou předkládány oběti. A co vzácnějšího může být obětováno zdroji světla nebo potravy než život?

A potom dojde ke konečné zkáze, kdy přestane v Hvězdodrapu pracovat i to poslední. Nastane konec. Konec, Robinsone a pokud se Starscraper nezřítí, budou tu žít prazvláštní, krvelačná zvířata, která kdysi bývala druhem Homo sapiens.

Jinak to skončit nemůže, věřte mi. A proto odcházím. Odvedu sebou všechny, kdo o to budou stát a pokusím se je venku zachránit. Rozmyslete si to. Z venku můžete téhle vznikající hrobce pomoci více, než když budete tvořit vlastní říši, Robinsone.“

36.

Děvčátko stálo na rohu chodby, ústící na

malé náměstí, a jestli někdo potřeboval objetí a péči králíka Filipa, pak to bylo právě ono. Mělo žluté seprané šatičky a z očí mu číšel smutek.

„Ahoj,“ pozdravila Melanie veselým tónem, „Kdepak máš tatínka?“ zeptala se automaticky. Dítě neodpovědělo. Prohlédlo si dívku, potom robota.

„Ty jsi tu sama?“ zeptala se Melanie znovu.

„Vy jste opravář?“ promluvil konečně. Melanie zavrtěla hlavou.

„Jak se jmenuješ? Já jsem Melanie.“

„Já se jmenuje Sheilla. Opravdu nejste opravář?“

„Kdepak. Co potřebuješ opravit? Třeba by to mohl zařídit tady můj kamarád,“ ukázala na 1215. Robot popojel k dítěti a Melanie si přidřepla.

„My nemáme žádného opraváře. Ani Bobby to nespraví.“

„1215 třeba ano. Je hrozně šikovnej,“ přesvědčovala Sheillu a vlastně i samu sebe.

„Opravdu?“ rozzářila se Sheilla, „To by bylo prima.“

„Tak mi tu věcičku dej, já jí dám 1215 a on se na to podívá, ano?“ řekla Melanie, domýšlejíc si, že děvčátku se asi rozbila některá z těch ultramoderních panenek, mluvících, chodících a stojících, kdysi, za Melaniina dětství, dva až tři měsíční platy obou rodičů střední kategorie.

„Já nechci opravit Mumíka,“ řekla Sheilla, která si Melaniinu domněnku vyložila správně. Já chci opravit tohle.“

Zvedla hubenou ruku a malým prstíkem ukázala na syntetizátor, ukrytý ve výklenku. Melanie k němu zvedla oči.

„Ono mi to nechce dát sendvič.“

Melanie sjela po mrtvém automatu na Sheillinu tvářičku a potom sklonila hlavu.

„1215.“ zašeptala.

„Dřív to dávalo a teď nechce.“

Nemožné, ozval se robot. Nevím. Je mi to líto.

„A já mám hlad,“ řekla Sheilla ještě smutněji. „A ono mi to nechce dát sendvič. Co je vám, paní?“

Plakala. Z očí jí vytékaly slzy vzteku a beznaděje. Chtělo se jí křičet, vyřvat to ze sebe. Copak to všechno muselo zajít takhle daleko? Aby za pitomost nějakých šedivých dospělých platili i děti? Copak jsme všichni opravdu tak bezmocní? Opravdu?

Plakala a chtěla být někde pryč. Pryč z tohoto monstra, požírajícího své tvůrce. Toužila rozbít všechno, co si říkalo Hvězdodrap a hvězdodrapanská společnost.

Plakala a přes slzy viděla rozmazaně tu smutnou tvářičku.

„Co je vám?“

37.

Prázdná chodba vypadala jako stovky dalších po celém Hvězdodrapu. Ničím nepřipomínala ty neutěšené oblasti, kterými poslední dny Melanie procházela. Všechny luminofoxy byly dosud funkční, nikde se nepovalovaly odpadky – průvodci pádu Hvězdodrapu. Buď se tu ještě pravidelně uklízelo, což byl jev v poslední době značně nevídaný, nebo odsud lidé odešli a ponechali sektor sobě samému a bandám vykradačů, které ještě nedorazily. Všechny varianty Melanii vyhovovaly. Pokud tu nikdo nežije, bude tu dost místa k odpočinku a zotavení po dlouhé cestě, neboť – podle osvětlení – tu kybernet ještě funguje – a jsou-li tu lidé, pak je to ještě lepší. V tom případě počítala Melanie s přítomností spořádaných občanů, kteří jí sice lezli krkem, ale byli stokrát příjemnější, než vagabundi v divokých sektorech.

Procházela pomalu chodbou a IV C 1215 se neslyšně šinul za ní. Lhostejně minula dveře místního výtahu i skladiště, o jejichž obsahu vypovídaly nepoškozené tabulky. Možná se k nim ních vrátí, když Kybernet poslechne její kartu nebo robotovo elektronické přemlouvání. Ale teď netoužila po ničem jiném, než po horké sprše a najde-li byt exkluzivní třídy, pak po regenerační koupeli toho nejvyššího stupně, které jí bude schopen poskytnout.

Na konci chodby se jí otevřel pohled do obytné části sektoru a dívka musela škrtnout

samotu. Opřen o nároží na sektorové křižovatce, postával tu mohutný chlapík, z jehož zarudlého obličejce paradoxně civěly blankytně modré nevinné oči. Znuděně přezvykoval a zíral do prázdna, v staletími prověřené a známé póze hlídačů. Když spatřil Melanii, vytáhl ruce z kapes, líně se protáhl, narovnal a mlčenlivě přicházející dívku sledoval. Průvodce na podvozku v něm nevzbudil žádné překvapení.

Ledabyly odpověděl na Melanii pozdrav a chvíli si ji prohlížel.

„Co tu chcete?“ zeptal se poté, co spočítal možnosti nezávazného flirtu versus nečekanou kontrolu a vyšlo mu, že dnešní karma přeje důslednému plnění povinností. „Jestli dáváte přednost životu bez problémů, tak se pěkně obraťte a koukejte jít o sektor dál.“

„Ale proč?“ zeptala se, „Hledám normální lidi a když je najdu, tak mám jít dál?“

„Jo, normální lidi tady teda žijou,“ připustil hromotluk. „Ale o tuláky tu nikdo zájem nemá. Máme svejch starostí dost.“

Pokrčila rameny a vyzkoušela pohled nevinného děvčátka. Muž patřil k těm, kteří mají s nevinnýma očima své zkušenosti, a tak to nezabralo.

„Hlavně na mně nezkoušejte žádnou tetu Agnes,“ broukl, „Předem vám oznamuju, že tady žádný příbuzný nemáte.“

„Ani by mě nenapadlo, zkoušet na vás nějaké triky, proboha,“ řekla Melanie s předstíraným pohoršením, neboť přesně tohle jí napadlo. „Půjdu dál, když mě vyháníte, ale aspoň byste mě mohl nechat někde najíst a umýt se. Zaplatím,“ zamávala mu před obličejem kreditní kartou. Neudělalo to žádný dojem.

„S tímhle tady něco chcete?“ broukl opovrživě muž a odplivl si, „Hele, koukejte vypadnout. Mám svoje příkazy a ...“

Nedopověděl, neboť se rozhodl doprovodit svou řeč názorným gestem a jeho ruka, ukazující prstem do chodby, kterou Melanie přišla, se ocitla v těsné blízkosti dívčiny tváře. V tom okamžiku prosvištělo vzduchem chlapadlo a odkázalo muže do patřičných mezí.

„Máte teda podezřívavého pejska, slečno,“ řekl muž už trochu smířlivěji. Třel si naraženou končetinu a opatrně vyhlížel za Melaniina záda, nestojí-li tam něco většího, ba přímo celá plechová armáda.

„Promiňte,“ řekla s okouzlejícím úsměvem Melanie, „Ale je troch nervózní, když někdo v mé blízkosti dělá prudší pohyby.“

Až doposud zřejmě považoval muž robota za chodící zavazadlo. Teď názor změnil.

„Tak jo. Zavolám do Rezidence, aby si pro vás přišli. Asi je budete zajímat,“ řekl a sáhl k opasku pro vysílačku.

Melanie se zachvěla, když si uvědomila, jak je IV C 1215 alergický na podobné přístroje, stisknutí tlačítka a následný hovor ale proběhl v naprostém pořádku. Huhňavému hlasu z reproduktoru nebylo rozumět, když se však muž znovu opřel o stěnu a nevěnoval jí dál pozornost, usoudila, že její záležitost skončila s jásavým razítkem Schváleno.

Neuplynula ani minuta a na křižovatce se objevil policista, jehož tmavá uniforma byla doplněna žlutými pásy, našitými na rukávech a klopách, doprovázený civilistou se zmačkanou čepicí. U pasů se oběma pohupovaly nebezpečně velká pouzdra s revolvry.

Až tak normální to tu asi nebude, napadlo Melanii, když si je prohlédla blíže a zjistila, že kromě těchto zbraní mají ještě velké spreje s paralyzačním plynem. Asi je napadla nějaká banda. Ale od nejbližšího divokého sektoru je to sem dvě patra.

Možná se nějakí grázlové vyskytují i v téhle oblasti, říkala si, když ji prováděli hlavní chodbou ke dveřím, za nimiž kdysi býval noční klub. Teď se nad nimi skvěl veliký nápis REZIDENCE, sestavený z písmen původního neonu.

Na křižovatce před rezidencí bylo už rušněji. Procházeli tu lidé, navenek se ničím nelišící od starých dobrých obyvatel Hvězdodrapu. Někteří věnovali eskortovanému děvčeti zkoumavý pohled, jiní ji přehlíželi. Melanii napadlo, že cizinci tu patrně nejsou považováni za objekt vhodný zájmu, což ji kupodivu naplnilo pocitem klidu.

V bývalém baru se toho příliš nezměnilo. Drobnými úpravami byl přeměněn na úřednickou kancelář, zachovávající ráz někdejšího zábavního centra. Hrací automaty u stěn chyběly, nahradily je automaty na kávu a sendviče. Za barovým pultem pod regály, na nichž dosud stály láhve, seděl typicky šedý úředník, vytukávající něco na klávesnici terminálu. Vzhlédl k Melanii, věnoval jí jeden nevšímavý pohled a zase obrátil zrak k monitoru.

Ozbrojenci zavedli dívku až ke dveřím, za nimiž kdysi sedával diskžokej, sledující velkým oknem ruch na parketu. Teď tu hnízdl elegantní čtyřicátník, oblečený v přepychovém obleku, a tam kde býval hudební pult, stál pracovní stůl, velká plochá obrazovka a hromada datadisků.

„Už jste tady?“ řekl muž po delší chvíli ticha, (nejspíš poté, až usoudil, že předstírání vypjaté duševní aktivity trvá už dost dlouho, aby byl stále považován za nenahraditelnou osobu) a zvedl oči od barvami pulsujícího grafu. Nepatrným gestem propustil oba strážce.

„Jmenuji se Lauermann,“ představil se a nabídl Melanii židli. Usedla a muž si ji se zájmem prohlížel.

„Přicházíte z daleka?“ zeptal se. Mávla rukou.

„Rozhodně. Jenom nechtějte vědět z jaké dálky. Prolezla jsem toho už tolik, že naprosto ztrácím přehled o tom, kde vlastně jsem.“

„Na tom stejně nezáleží, slečno. Stačí, když vám řeknu, že jste mezi slušnými lidmi?“

„Samozřejmě,“ ujistila ho a usmála se, „Ani nevíte, jak jsem ráda, že se konečně nemusím obávat nějakého útoku.“

„S vaším osobním strážcem se musíte všude cítit bezpečně, ne?“ řekl Lauermann a sjel pohledem na robota, který parkoval vedle Melanie.

Znovu odhalila zuby v příjemném úsměvu. Věděla, že jenom IV C 1215 jí zajistil možnost vstupu do tohoto sektoru a nelámala si hlavu zjišťováním proč. Každopádně budil respekt.

„Víte, ráda bych se tu někde poněkud zcivilizovala. Potřebovala bych sprchu a kdybyste byli tak laskavi, i nějaké jídlo. Víc vás nebudu obtěžovat.“

„Ale s radostí,“ rozzářil se Lauermann, „Mám tu volný jeden byt první kategorie. Můžete se do něj okamžitě nastěhovat.“

Melaniinou myslí proběhl varovný signál. Ten hromotluk na chodbě ji vyhazoval a tady jí nabízí exkluzivní bydlení.

„Proč byste také chodila dál. Lepší místo stejně nenaleznete,“ vmlouval se muž za stolem. Nervózně přitom poklepal prsty.

Něco po ní chtěl.

„Ostatně proč ne,“ souhlasila. Momentálně byla jejím životním přáním sprcha a potom se uvidí. Třeba z toho panáka vyleze, proč po její přítomnosti tak touží.

Nebo proč touží po ní a po jejím robotovi.

Tohle byla ta správná myšlenka, ale než ji stačila rozvinout, ozvalo se nesmělé zaklepání a po něm vstoupil úřednický mužík zpoza barového pultu.

„Co je?“ utrl se na něj Lauermann. Byla to dobře nacvičená tvář Šéfa.

„Promiňte, pane,“ řekl ouřada uctivě, „ale v Zásobách je nějaký zmatek, pane.“

Lauermann zavrčel a pak vrhl na Melanii omluvný pohled.

„Určitě?“ řekl se sladkou ironií a pak se obrátil k monitoru. Několikrát poklepal na obrazovku, graf zmizel a nahradily ho sloupce čísel.

„Co nesedí?“

Mužík ze sebe vychrlil nepřerušované souvětí, naplněné nesrozumitelnými čísly, denními dávkami, plánovanou spotřebou, sklady á, bé, nouzovými, nechtyla ani polovinu slov, ale Lauermann jim rozuměl.

Zahleděl se do čísel, potom se ušklíbl.

„Máš zmatek maximálně ve své hlavě, troubo,“ utrl se na úředníka. „Koukej si to sjet znovu a jestli sem ještě jednou bezdůvodně vlezeš, tak tě vyrazím. Jen tak náhodou – není tohle třeba depozit? Nebo máš pořád dojem, že spotřeba?“

Uctivý mužík se zděšeným výrazem zmizel,

a Lauermann se obrátil k Melanii.

„Jistě prominete, slečno, ale ti hlupáci si opravdu nezaslouží víc než tvrdou ruku. Celý život nic nedělali a ničemu nerozumí.“

Se zalíbením poklepal na okraj monitoru.

„Nemít mně, asi by zdivočeli jako všichni ostatní.“

Tudy na tebe, pomyslela si. Takže neomezený vládce a pán. Ale proč?

„Představte si, že když to v Systému kikslo, chtěli si tu zřídit něco jako republiku. Všechna čest, aspoň nějaký smysl pro pořádek v nic zůstal, jenže ti pitomci si představovali svou další existenci bez elektroniky. Chtěli zlikvidovat Kybernet sektoru, aby jim neprovedl nějakou hloupost až se do něj naveze Zabíječ nebo něco jiného, a žít tu jako v době kamenné.“

Melanie už pochopila, co vyneslo Lauermannu na jeho vládcovský post. A už jí bylo jasné, proč o ní projevil zájem. Tak trochu cítila lítost, že ho zklame.

„Kdepak, bez pořádného systémáka by byli vyřízení. Byl jsem v jednom sektoru, kde něco na způsob té pravěké republiky měli. Energii si začali vyrábět šlapáním, a v čem byl nějaký mikrominiaturizovaný blok, to rozdupali a poslali výtahem do jiného patra, protože spalovač odpadků rozšlapali taky. Tihle tady byli rozumnější. Pochopili, že beze mne prostě nemohou existovat.“

„A jak jste nahradil Kybernet?“ zeptala se Melanie, „Bez něj existovat nemůžete.“

Lauermann se zasmál.

„Všechno jde. Život bez Kyberneta by byl strašně složitý, ale i to by se dalo. Ale náš Kybernet funguje. A funguje dobře. Spoustu věcí sice musíme dělat za něj, ale to už se zvládnout dá.“

„Ale Zabíječ?“ namítla.

„Odtrhli jsme se od Systému, drahá kolegyně,“ řekl a dal tím najevo, za co Melanii považuje, „Existujeme naprosto nezávisle, takže ten zatracený virus nám může být ukradený.“

Melanie pokyvovala hlavou a přemýšlela, jak asi bude Lauermann zuřit, až zjistí, že má před sebou dívku, která rovněž celý život ne-

pracovala, aspoň ne tak, jak si představoval. Doufala jenom, že nějakou dobu vydrží předstírat, že počítačům rozumí.

„Když dovolíte,“ řekla, „Ráda bych si teď trochu odpočinula.“

„S radostí,“ kývl. Zvedla se ze židle a IV C 1215 se také pohnul. Lauermann se na něj se zájmem zahleděl.

„Víte,“ řekl, když sledoval, jak se robot otočil kolem své osy, aby detekoval nebezpečí, „Docela by mě zajímalo, jak jste dokázala přeprogramovat opravárenského robota, aby pracoval pro vás.“

Melanie se usmála.

„Až později, ano? Jsem strašlivě unavená.“

38.

Jakoby někdo otevřel elektronickou Pandorinu skříňku a vypustil všechny technologické běsy. Stroje se nepostavily proti lidem, jen začaly řešit své vlastní problémy a v těch se jejich tvůrci a smysl jejich existence najednou nezdáli důležití. Pro inteligentní prvky celé struktury, pro Kybernety, se stalo vyšší prioritou vlastní přežití. Teď už nešlo jen o zmatené a protichůdné příkazy, Systém se postavil sám proti sobě. Někdy uzavíral koalice, když bylo nutné udržet nějakou strukturu v chodu, jindy každý pracoval na vlastní pěst.

Mnohdy to byl boj na život a na smrt, protože sami Kyberneti neváhali nasazovat nejsilnější kalibry k odstranění překážek, stojících v cestě ke splnění úkolu.

Hierarchické příkazy měly stále svou váhu. Ale nepřicházelo jich tolik – často nemělo kudy – a Kyberneti často ztráceli čas jejich analýzou, protože byly v kontextu situace zmatené.

Jakoby přicházely z různých míst a z různých center.

Během několika měsíců se začala rozpadat i společnost lidských uživatelů. Začalo platit právo silnějšího, obyvatelé sektorů, jejichž Kyberneti byli zničeni nebo propadli šílenství samoty, se stěhovali do klidnějších míst, kde ještě fungovaly syntetizátory potravy a kde se

dalo žít, i když už ne obvyklým, zaběhlým životem. Nastal čas silných osobností, lokálních vládců, držících pevnou rukou své podané na uzdě a schopných zabezpečit klidný život.

Teprve nyní lidé poznali jak málo stačilo k tomu, aby se navenek šťastná a harmonická společnost změnila v chaotickou anarchii. Mnohé oblasti zpusťly a staly se cílem nájezdů, jejichž jediným smyslem bylo vyrabovat sklady a zabezpečit se potravinami a jiným materiálem na nejbližší budoucnost. Co bude později, o to se téměř nikdo nezajímal.

39.

Sektor 26N9 byl oázou pohody. V okolí už nikdo nežil, lidé se odtud buď stáhli sem, nebo odešli jinam, kde neplatil Robinsonův pevný řád.

Někdejší šéf Bezpečnostního odboru vládl přísnou disciplínou. Pro přežití bylo nutné udržet morálku a bývalý Kapitán se nechtěl spokojit s pouhým přežitím, proto to bylo nutné dvojnásob. Bylo jeho profesionální povinností pokusit se vrátit život v Hvězdodrapu do normálních kolejí.

Shromáždil kolem sebe všechny své podřízené, kteří za něco stáli a kteří neodešli. Ačkoliv přijímal do skupiny všechny, kteří o to měli zájem, byl rád, když objevil opravdu užitečné lidi.

Nejvíce ho potěšilo, když se jednoho dne objevil Basil Lynchman, upozorněný na existenci skupiny Kybernetem 4-15, jehož jediným úkolem nyní bylo vyhledávat schopné osoby a nabízet jim spolupráci. Lynchman byl programátor, který kdysi prošel hvězdodrapskou *Laboratoří umělé inteligence*, výzkumným ústavem, který se zabýval Kybernety, než se uklidil do soukromého sektoru k firmě, vyvíjející bezpečnostní systémy.

Obojí teď se teď rovnalo dvěma ohromným valounům zlata.

Sotva Lynchman odpojil místní Kybernet od sítě a ponechal mu pouze ty nejnutnější styky s Energetickou základnou, mohl si Ro-

binson zaznamenat první úspěch na cestě k překonání anarchie. Měli světlo, teplo a vodu, a stali se částečně soběstační. V takovém prostředí se už něco podnikat dalo.

Clark Polanski, další získaná, – či spíše udržená, protože se od počátku zmatků od Robinsona nahnul, – devíza, vstoupil jednoho dne do Robinsonovy kanceláře, a pohvizdoval si ze zvyku melodii svého identifikačního kódu.

Nehvízdal si ovšem nijak vesele. Robinson znal svého podřízeného dobře, a tak okamžitě poznal, že Polanski přináší informaci, již by bylo lépe neslyšet.

„Stalo se něco?“

V duchu si vybavoval všechny své noční můry. Hvězdodrap hoří. Hvězdodrap zachvátila epidemie. Vybuchla energetická základna a jedeme na poslední zbytky z rezervních zásob.

To všechno bylo nakrásně možné a Robinson by se vůbec nedivil, kdyby teď uslyšel právě něco takového.

„Dochází nám potraviny, Davide.“

Bylo to jen o stupeň lepší.

„Na jak dlouho máme zásoby?“

„Na dva, tři týdny. Když budeme šetřit, tak na delší dobu, jenže tohle není zrovna to nejhorší.“

„Co tedy?“

„Že dochází potraviny taky těm vedle. V celé oblasti není jediný stálý zdroj jídla.“

„Hoffmannova rekognoskační skupina?“

„Jo. Rekognoskační skupina pátrá a nachází,“ kývl ho Polanski, „A bojuje. Tahle část Hvězdodrapu je vyčerpaná, a kdo si našel přístup k potravinám, tak si ho taky brání. Pomalu to tady začíná vypadat jako v nějaké kovbojce. Pistolníci nalevo, pistolníci napravo, pistolníci vpředu i vzadu.“

„Zkoušel jsem se domluvit s tím Dumberem z 15X132, chovají nějaká zvířata, ale ten o ničem nechce slyšet.“ přiznal se Robinson.

„Vím,“ přikývl Polanski, „Vegetují si v zoologické zahradě a střilejí po každém, kdo se objeví u jejich barikád. Připadám si jako v blbém filmu. Musíme s tím něco udělat,

Davide. Tohle přece nejde do nekonečna.“

Robinson se zahleděl na stěnu. Nebyl však ve své kanceláři a zatím nenašel žádný bod, na který by se mohl soustředit a uvolnit myšlenky. Dřív to býval malý hologram Starscraperu. Umělá kytka v rohu a malá skvrna pod stropem, kvůli níž si nechtěl nechat vymalovat.

„Bylo by tu jedno řešení,“ řekl po delší pauze, „To, co mi navrhovali programátoři.“

Polanski se pousmál.

„Že zkonstruuji syntetizátor?“

„Chtějí se odstěhovat. Lynchman tvrdí, že jediná možnost, jak se pokusit zvládnout Systém, je zkusit to z Centra. Ze sálu Hlavního.“

Polanski se zamyslel. Prozrazovala to kolmá vráska na čele a pohled, soustředěný do prázdna.

„Ale to je technická oblast. Žít se tam nedá.“

„To vím také. A právě proto tam snad nikdo nebude.“

Ne, že by to Polanského už nenapadlo. Vlastně už před časem probral *všechny* možné varianty – a tahle mu nevycházela nejlépe. Stěhování bude vždycky problém, zajistit bezpečný přesun lidí i materiálu, bezpečnou trasu, řešit nenadálé situace. Ne, že by si na to netroufal. Ale znal hranice svých možností a v této chvíli se jim nebezpečně přibližoval. Bez logistiky a bez značného počtu lidí, kteří zůstali v minulosti – ale přece jen by se to dalo zvládnout. Kdyby –

„Dalo by se o tom uvažovat,“ řekl trochu nepřítomně.

„Tak pouvažuj,“ řekl Robinson. Aby zvedl Clarkovi náladu, dodal hlasem, jakým dříve vydával povely, „Do týdne chci mít hotový scénář celé akce i s pravděpodobnostními variantami.“

„Rrrrozkaz, šéfe,“ usmál se Polanski. Robinson kývl a Clark zapískal svou znělku v obráceném pořadí.

40.

Lauermann si vykoupanou, najedenou a od-

počatou Melanii měřil úplně jiným pohledem, než když se objevila v jeho sídlení místnosti poprvé. Rozděloval nyní svou přízeň mezi údajné Melaniiny schopnosti a ji samotnou.

„Vy, slečno, jste pro mně poklad nezměřitelné ceny. Podaří-li se mi sehnat nějaké roboty a vám je upravit, získáme neuvěřitelné možnosti.“

„Máte neuvěřitelně mizerné kafe,“ poznamenala Melanie nezúčastněně. Pokrčil rameny. Věděl, že jeho přesvědčovací taktika nepatří k nejlepším, a že u téhle dívky nemůže vystupovat z pozice síly. Ale nějak ji přesvědčit musel.

„Jediné, co máme. Ještě lepší by bylo, kdybychom se do toho pustili oba. Nechci z vás tahat vaše tajemství, ale něco byste přece jen prozradit mohla. Jako vstupenku do mojích říše.“

„Myslíte?“

Znělo to, jako by se dobře bavila. Dost možná to byla i pravda.

„Netrvám na tom. Plně mi stačí, že souhlasíte se spoluprací.“

Melanie jedním douškem dopila hořkou černou tekutinu, mající se k pořádné kávě jako ona k programování, a líbezně se na Lauermanna usmála.

„A kdo vám řekl, že s vámi chci spolupracovat?“ zeptala se.

„A nechcete snad?“ pravil žoviálně, „Lepší místo v Hvězdodrapu nenajdete. Slušné životní podmínky, ucházející vybavení ...“

„...a slušné zacházení, prosím. Kdybyste přestal civět na moje nohy. Nemám o nich zrovna špatné mínění, ale to není důvod k tomu, abyste na ně zíral jako na Rubensův obraz.“

Trhl sebou a zvedl pohled. Zahleděl se na monitor.

„Proberme si to ještě jednou. Máte být první kategorie, dostanete se do první stravní skupiny. K práci ty nejlepší mašiny, které tu mám. Poradní hlas v Zasedání. Chcete snad ještě něco?“

Melanie si vzdychla. Ani kdyby jí nebyl Lauerman už od pohledu protivný, nezůstala

by tu. Tam, u zkolabovaného syntetizátoru pochopila, že prostě musí jít dál. Tak, jak chce 1215. Nikde se nezastavovat na dlouhou dobu, než dorazí na to pravé místo. Ani robot nejspíš nevěděl, které to je, ale Melanie souhlasila. Jejich putování konečně dostalo nějaký cíl, sice záhadný a tajuplný, neboť 1215 očividně nevyložil všechny karty, ale smysl to byl. I když nechápala jaký.

Lauermannovo panství rozhodně cílem nebylo.

„Je tu rovněž možnost,“ překonával se programátor v rozdávání, „že rozšíříme své území. Za pomoci robotů by to jistě šlo. Pak bych vám mohl svěřit jistou část jako léno. Co vy na to?“

„Jistě zajímavé. Ale přidržme se varianty, podle níž nechci nic.“

„Filantropka?“

„Ale kdepak,“ ujistila ho, „Co když chci prostě odejít?“

Zamračil se a nakrátko jí pohlédl do očí. Uhnul, nevydržel dobře naučený pohled navíky, který se naučila už na základní škole, a který jednak odháněl namyšlené kluky, jednak jí zajišťoval bez námahy vypracované úlohy od těch chytřejších.

„Myslíte, že někde najdete lepší podmínky?“

„Ne. Ale dejme tomu, že někoho hledám.“

Přestalo ho bavit hrát si na příjemného.

„Tak už jste našla. Podívejte, vy mi asi nechcete rozumět. Já vás potřebuji a já vás nepustím. Když nechcete výhody, prosím. Existují i jiné způsoby jak vás přimět ke spolupráci.“

Melanie pobledla. Nebyl to vůbec výraz strachu, jak si to Lauermann okamžitě vysvětlil. Prostě jí došla trpělivost.

„Ujišťuji vás, že naše metody mohou být účinné,“ rozhodl se díky špatnému výkladu změny v dívčině tváři, pokračovat v tvrdší linii, „určitě jste slyšela o biokybernetickém spojení, drahá kolegyně. Já na tom pracoval, takže vím, co všechno to dovede udělat s člověkem. Jsou k tomu zapotřebí tři – odborník – to jsem já, člověk – tedy vy – a

Kybernet, a toho mám rovněž k dispozici. Ujišťuji vás, že výplach mozku je proti tomu hračka. Tohle trvá věčně.“

Melanie sice o ničem podobném nikdy neslyšela, a tedy nemohla tušit co jí chtějí provést, natožpak znát detaily, dovedla si však představit, že by k tomu mohlo skutečně dojít. V tomhle sektoru si nejspíš na tvrdost a ostré vztahy potrpěli. Ať s Lauermannem, nebo i bez něho, konečně, když se tu on dokázal stát šéfem, o něčem to vypovídalo.

„Zapomínáte na mého kovového přítele, pane Lauermanne. Ten je také nebezpečný.“

„Ale není tady, slečno. Nechala jste ho přede dveřmi rezidence a to se vám teď vymstilo,“ řekl ledově. Pro efekt vytáhl ze zasuovky revolver a položil ho na stůl. Možná to bylo gesto, a možná v něm opravdu hlodal červík pochybností.

„Myslíte?“ řekla naoko klidně.

Jsem v nebezpečí. Naučila se s robotem komunikovat i na větší dálku, doufala jen, že podprahový signál projde až k němu, a ten ho přečte správně.

„Ještě k tomu vašemu pejskovi,“ promluvil Lauermann, když chvíli kontroloval Melaniiny reakce, „Stačí mi stisknout jedno tlačítko a zavřou ho do magnetické pasti. Já jsem připraven na všechno. Tak co?“

Neměj strach, ozvalo se jí v hlavě. *Jsem tady.* Bylo to nezvykle silné a Melanie se mimoděk ohlédla, nepronikl-li 1215 nenápadně do Rezidence.

Lauermann se zasmál a zopakoval svou poslední otázku.

Klid, zopakoval 1215. *Máme výhodu,* vyslal další pocit. A Melanie poslušně zaútočila.

„Skutečně jste připraven na všechno?“ zeptala se jedovatě, „Řekla bych, že ten pojem máte docela zúžený,“ dodala a čekala co se bude dít. Protože teď už se něco stát muselo. Lauermann se nejprve usmál a chtěl nějakým bonmotem potvrdit své postavení, které v tuto chvíli hovořilo jen a jen pro něho, vzápětí však zbledl. Vytržetěně zíral na monitor. Melanie na obrazovku neviděla, ale stačilo jí, že se Lauermann očividně ocitl z ničeho nic v

úzkých.

„Vy ...“ zařval, „Ty děvko, ty ses napíchla na můj Kybernet!“

Sáhl po revolveru a možná chtěl v náhlém pomnutí smyslů okamžitě vystřelit, jenže v tom okamžiku zhaslo světlo. Melanie se okamžitě vrhla k zemi.

„Ty čubko!“ zařval a opravdu stiskl spoušť. Kulka rozrazila okno do baru, druhá jí následovala a po třetí už hlaveň mířila ke stropu.

Rozsvítilo se a Melanie spatřila 1215, svíracího montážním chapadlem Lauermanovu ruku.

Jdeme dál, sdělil Melanii. *Kybernet není náš.*

Nepochopila ho, ale pro ní v každém případě nebyl *náš* Lauermann.

„Tak vidíte,“ začala ze široka překládat informaci od 1215: „že nejste přece jen připraven na všechno. Nikdy by mě ani ve snu nenapadlo, abych s vámi spolupracovala. Já prostě musím jít dál a jak vidíte, taky půjdu.“

Zvedla se. Lauermann si ji nenávisťně prohlížel. Měl strach z robota i z vlastní budoucnosti, pokud se prokáže, že tihle dva mu sebrali kontrolu nad Kybernetem natrvalo. Dobře věděl, že v takovém případě by dlouho nevydržel. Ne bez teroru. A k tomu by se brzy našli i schopnější.

„Díky za nocleh,“ dodala Melanie, „Až budeme venku z vašeho královstvíčka, tak vám Kybernet vrátíme. Pokud ovšem 1215 bude chtít.“

Polkla, aby jí hlas nezaskřípal ve větě, na kterou se dlouho těšila: „Víte, ona je to všechno jeho práce. Já se totiž v programování a v robotech vůbec nevyznám.“

Madbot prozkoumal programátorovy pocity a když shledal, že ultimátum (s imaginárním skřípěním zubů) přijímá, pustil ho. Lauermann se zvedl a zhroutil na židli, odkud si oba své hosty nenávisťně prohlížel. Bez hnutí. Revolver měl na dosah, ale mrtvá dívka a zničený robot by ztrátu Kybernetu nevyvážili. Zuřil. Ale zůstalo v něm dost technika na to, aby si uvědomil, který algoritmus chování je v tuto chvíli neoptimálnější.

Navíc musel rychle vymyslet dostatečně solidní oficiální verzi střelby a následného Melaniina odchodu, což bylo mnohem přednější a důležitější, než afektovaná pomsta.

41.

Polanski vzal Robinsonův napůl nevážený příkaz vážně. Za deset dnů se mu skutečně podařilo dát dohromady plán přesunu skupiny do spodních oblastí Hvězdodrapu. Celá akce se ovšem jevila daleko složitější, než si ji představoval Basil Lynchman, bylo potřeba přemístit šedesát mužů i žen spolu se vším potřebným materiálem, učinit tak pokud možno nenápadně, aby nebyli následováni marodéry, a rychle.

A především všechny o nutnosti cesty tam dolů, do nevlídné technické oblasti, přesvědčit. V uživatelské větvi byly přece jenom – i přes všechny nesnáze – mnohem lepší životní podmínky, a dobře spravovaná Robinsonova oblast dovozovala i jistý komfort. Nic z něho nebylo v základně Starscraperu dostupné.

Navíc nesehnal Polanski nikoho, kdo tam dole delší dobu pracoval. Většina z těch, kteří tam kdy zavítali, měla o využitelnosti prostor kolem sálu Hlavního jen nejasnou představu, znali několik místností pro operátorské směny. Ale plán tu byl a Polanski ho předložil Robinsonovi.

„Je to docela reálné,“ kývl David, když ho prolistoval. Zastavil se u několika pasáží, mírně nadzdvíhl obočí, jednou si povzdechl a jednou se nepatrně usmál. Uměl číst rychle a i když to na první pohled vypadalo, že spis jen přelétl očima, Polanski věděl, že šéf z něho vysál všechny podstatné informace.

„Dalo by se to dokonce uskutečnit v dohledné době. Ale budou s tím všichni souhlasit?“

Polanski pokrčil rameny: „Zkus to. Ti, co nebudou chtít odejít, přece zůstanou ve funkční oblasti.“

„Jenže bez odborníků, protože všichni technici a programátoři hoří touhou se podívat k

Hlavnímu na návštěvu,“ namítl Robinson, „A já bych tu nerad někoho nechával. Všichni jsou užiteční.“

„A všichni jsou prozatím lidé,“ řekl Polanski nahlas Davidovy myšlenky. Pak se zvedl.

„Zkusil bych to. Nejlepší by bylo svolat všechny a důvody exodu jim vysvětlit. Stejně o něm vědí, tady se nedá nic udržet v tajnosti.“

Robinson krátce kývl.

Referendum bylo vyhlášeno ještě téhož dne.

Obyvatelstvo oblasti se vešlo do menší restaurace. Lidé postávali kolem stěn, posedávali po zemi, protože stoly a židle někdo odstranil, a vzrušeně diskutovali.

Samozřejmě, že všichni věděli proč tu jsou, Polanski se nejen nepokoušel Lynchmanův návrh udržet v tajnosti, ale postaral se o to, aby se dostal do řeči dřív, než se objeví možný kverulant se silnými přesvědčovacími schopnostmi.

Polanski a Robinson se usadili na barové stoličky, odkud na ně bylo dobře vidět, spolu s nimi seděli další čtyři muži, kteří tvořili správu oblasti.

„Protože – jak je vidět – stejně všichni víte, co chceme rozhodnout,“ řekl Robinson hned na úvod, „Chci se rovnou zeptat: Má někdo něco proti odchodu?“

„Jo,“ ozval se vysoký muž, někdejší opravář, „Co tam budeme dělat?“

„Správně,“ podpořil ho hlas z druhé strany místnosti.

„To, co tady. Přežívat a pokoušet se nasadit Systému uzdu. To je náš jediný úkol, aspoň většiny z nás, a na Základně pro něj budeme mít dost klidu,“ odpověděl Polanski.

„Já tam párkrát byl,“ poznamenal další muž, „A není to zrovna pěťhvězdičkový hotel.“

„Ne, to není,“ řekl jeden z programátorů, „Ale existovat se tam dá stejně jako tady. A v klidu, bez sousedů, kteří vám jdou po krku.“

„Jo. A bez možnosti si obstarat jídlo,“ nedal se oponent.

„Jestli někde ještě fungují syntetizátory, tak tam.“

„A jsou obehnaný ostnatým drátem a hlídáný po zuby ozbrojeněma pistolníkama,“ přidala se jedna z dívek, která patřila k původním obyvatelům této oblasti.

„Cesta tam dolů je blokována,“ snažil se vysvětlit další z techniků.

„Možná je ještě blokována,“ opravil ho jeden z průzkumníků, „Většina zablokovaných sektorů je dávno otevřená.“

„Tam je speciální blokování.“

„Já bych šel, ale muselo by bejt jistý, jestli přežijeme.“

„Ani náhodou.“

„Jsou tam pomocný energetický zdroje a je to konstrukčně nejbezpečnější místo v Hvězdodrapu.“

„Takže to nakrásně může bejt obsazený.“

„Kdo by tam lezl? Já jsem jednoznačně pro.“

Debata nabývala na intenzitě. Robinson jí nechával volný průběh. Čekal až se vyjádří ten, kdo exodus navrhl, a Lynchman na sebe skutečně nenechal dlouho čekat. Chvilí se nervózně vrtěl, pak vstal a máváním ruky si snažil získat pozornost. Dostalo se mu jí.

Když se všichni náležitě utišili, otočil se Lynchman po všech a prohlásil:

„Ono je vlastně zbytečné se tady dohadovat,“ řekl směrem k Robinsonovi, „Pro nás je cesta dolů nutná, a my tam prostě půjdeme. Kdo nechce, může zůstat tady. Byl bych samozřejmě rád, kdyby tu zůstalo co nejmín lidí, protože i tak je nás málo a každou hlavu nebo ruce budeme citelně postrádat.“

Já moc dobře vím co říkám, a taky dobře vím, že v Základně se normálně žít nedá. Ale dá se to pro žití upravit. Jsou tam obytné jednotky pro směnaře u Hlavního. Je tam všechno pro život malé skupinky lidí. Takže je z čeho vycházet při sanaci základny.“

„A co tě tam tak žene?“ zeptal se někdo. Lynchman se usmál

„Tak zrovna tohle se dozví ti, kteří sejdou dolů. Protože až tam budeme moci zjistit, jestli to opravdu půjde. Nechci vzbuzovat žádné falešné naděje. Jen tu, že tady můžeme jen tak přežívat. Tam – i přes počáteční obtí-

že, půjde možná i žít.“

„No, ne, že by se mi tam chtělo,“ řekl tazatel, „Ale jsem zvědavěj co z tebe vyleze. Takže bych byl pro.“

Shromáždění se zasmálo.

„Takže můžeme hlasovat?“ zeptal se Lynchman, „Jestli s tím budeš, Davide, souhlasit. Ne Pro a Proti, ale ať se přihlásí ti, kdo chtějí jít dolů.“

Robinson se rozhlédl po shromáždění.

„Jestli má někdo nějaký důvod proč to celé zrušit, tak ...“

„Hlasujem,“ ozval se ležerní hlas z davu, „Nejsme Hlavní správa, abychom vedli dlouhý diskuze.“

Lynchmanův momentální nápad se Robinsonovi nelíbil. Postrádal to, co se David snažil zachovat: váhu demokratického rozhodování, ochotu menšiny přizpůsobit se většině, a ochotu většiny naslouchat argumentům těch druhých. Jistě, pro budoucnost je důležité odejít. Nemuseli se ohlížet na ty, kteří budou chtít zůstat. Ale pro budoucnost bylo také důležité, aby lidé nepřestávali svým vůdcům věřit.

„Tak dobře,“ skutečně nebyl čas na dlouhé rozpravy a Robinson se musel spolehnout na nejistou ochotu lidí vyměnit něco málo za efemérní *možná*.

„Kdo je pro odchod?“

42.

„Řekni mi, 1215, co ty jsi vlastně zač. Pochybuju, že by nějaký jiný opravárenský robot dokázal ovládnout Kybernet. Já vím, jsi madbot, ale jestli všichni madboti jsou jako ty, tak o tom bych pochybovala. Jestlipak jsi ty tenkrát neutekl z nějaké vývojové dílny?“

1215 neodpovídal. Melanie stejně jen tak žvatlala, i když ji robot skutečně znovu začal zajímat.

Za tu dobu, kterou spolu cestovali Hvězdodrapem, si na něho zvykla, a jeho chování nepovažovala za nijak zvláštní. Až na podivné putování bez cíle. Bez řečí robota následovala, stejně neměla jinou možnost. Poklidný

život v Západní větvi byl stejně navždy ztracen, a v těchto divokých dobách si připadala jistější, když měla mocného společníka.

Všechno to vlastně začalo souhrou náhod. Uprchlý robot a dívka, ochotná pomoci. Dívka v nebezpečí a robot, který se dovede odvděčit. Bylo to šílené, ale přesně to zapadalo do Melaniina pojetí světa jako bizarního místa k žití. Jako z fantastických románů, pouze 1215 neskřehotal kovovým hlasem, protože neuměl mluvit vůbec.

To, že Melanii odmítal sdělit smysl cesty, ji nijak zvlášť nevzrušovalo. Přišla totiž na to, že nejen robot z jejího, ale i ona z jeho vědomí dokáže číst. 1215 sice věděl všechno, co Melanie chtěla aby věděl, (zjistila, že se buď dokáže zablokovat, nebo je robot diskrétní a čte jen to, co mu dovolí) a dívka vnímala zatím jen několik základních vjemů, cítila však, že je na dobré cestě k oboustrannému propojení. Pak, za nějaký čas, zjistí vše, co bude potřebovat.

Po odchodu z Lauermannova sektoru se rychlost jejich přesunu zvýšila. Pohybovali se sice zmateně všemi směry, ale robota cosi hnalo dál. Pokusila se z něj vytáhnout proč, ale brzy to vzdala, odmítal se totiž o čemkoliv dohadovat. A tolik na tom zase nezáleželo. Necítila – zatím – potřebu se usadit, vybudovat si něco jako dospělou existenci (což by v současném Hvězdodrapu představovalo jistotu obtíž), putování se jí zamlouvalo. Jistá tajuplnost ho trochu okořenila, Melanie navíc nezapomínala na to, že cíl, ať už je jakýkoliv, znamená pro zmatky zmítanou megapoli naději na lepší zítřky. I když netušila, jak by je zrovna oni dva mohli zajistit, věřila, že k nim mohou určitou měrou přispět. A to za to stálo.

Pokud to nebylo nezbytné, omezil 1215 styk na telepatické úrovni a vrátil se ke světelným signálům. Byly rychlejší.

Nad něčím uvažoval, a to něco bylo jistě příčinou jejich neustále se zrychlujícího přesunu.

Teprve tehdy, kdy si Melanie vybavila na jakém systému pracuje strojová inteligence, pochopila některé souvislosti.

V madbotově rozumu došlo k několika významovým posunům.

Nejprve utíkal. Melanie mu pomohla a on jí vepsal do paměti.

Potom zachytil její volání o pomoc – tehdy přestal pracovat v režimu úniku a v rámci možností zachránil člověka. Protože nebyl v pořádku, tak přitom i zabíjel. Jenomže v jeho paměťových obvodech, nebo co vlastně má, nebyli ti povaleči klasifikováni jako lidé, protože se nechovali podle známých norem.

Vrátil se do únikového režimu, který modifikoval, protože Melanii hrozilo nebezpečí.

Potom se s ní telepaticky spojil – v tom okamžiku nebo někdy předtím opustil režim úniku a obstaral si Melanii jako průvodce a vstupenku do oblastí, osídlenými lidmi. Chladná kalkulace. Jenže od té doby se jeho vztah k dívce pozvolna vyvíjel. Nejspíš si začal uvědomovat, jaké má možnosti.

Pokud si dobře pamatovala středoškolské přednášky o kybernetice, mohla Melanie vsadit i na toto: Protože strojová inteligence pracuje na bázi postupného vylučování, trvala mu analýza delší čas. Nemohl zapojit do Sítě, aniž by byl odhalen, proto musel pracovat lineárně, krok za krokem a *sám*. Po vyhodnocení úkolu sestavil algoritmus jeho plnění a opět sám se pustil do jeho realizace.

Úkol, který 1215 má (Melanie si stále nebyla jistá, má-li vůbec nějaký, ale vše tomu nasvědčovalo) byl mimo oblast obvyklých postupů, byl tedy takový, k jehož vyřešení musel počítat s velkou řadou neznámých a proměnných. V této situaci hledá Kybernet, na jehož úrovni 1215 nyní pracuje, nejschůdnější a nejméně náročné řešení, aby byly předem eliminovány případné chyby. Strojová inteligence v takovém případě přenechává řešení specializovaným nebo vyšším systémovým druhům – 1215 to opět nemohl udělat. Musel všechno zpracovat sám.

A přitom se ještě starat o mne, uvědomila si. A jestli to je opravdu takhle, tak 1215 konečně svůj problém vyřešil.

Nebyla si tím jistá, ale pokud uvažovala správně, vrátil se madbot z analytického do

operačního režimu, a tím se obnovil jeden ze základních příkazů.

Aby se vyhnul silnému traumatu, musel 1215 pracovat rychle.

Z lidského pohledu prostě honil čas.

43.

Technická oblast kolem sálu Hlavního opravdu nebyla vhodným místem k ubytování většího počtu lidí. Skupina, složená z někdejších opravářů a zručnějších členů Robinsonova týmu měla co dělat, aby zajistila alespoň základní podmínky pro přežití. Něco jim usnadnilo několik posledních operátů a údržbářů obsluhy Hlavního, kteří tu žili, většinou už smíření s koncem Hvězdodrapu, ale jistí si svou dobrou pozicí.

Zpočátku nebyli přítomnosti Robinsonovy skupiny příliš nadšeni, ale přece jen patřili k těm, kterým nebyl osud Starscraperu zcela lhostejný, a tak se okamžitě připojili k Lynchmanovi, který se stal v záchraně Hvězdodrapu personou číslo jedna. Měl totiž konkrétní plán, a to znamenalo víc než Robinsonovy organizační schopnosti.

Nesplnil však slib který dal nahoře – neprozradil, co se pokusí udělat. Zavřel se se skupinou programátorů a s techniky v sále Hlavního, a nepustil do něj nikoho. Robinson ho nechal pracovat. Jeho prvořadým úkolem bylo zajistit funkčnost oblasti a život skupiny.

Pro odchod zvedlo ruku mnohem víc lidí, než Robinson předpokládal. Věděl, že mnoho nejistých se tak rozhodlo, protože se drželi *jeho* volby, byla to primitivní psychologie dávku, ale účel splnila.

Odešli téměř všichni, zůstalo jen několik nevěřících, kteří se rozplynuli v okolních komunitách. Cestou se ale k Robinsonovi připojilo asi třicet značně zpustlých Hvězdodrapanů, povětšinou samotářsky žijících, či opustivších oblasti, kde se rodilo feudální autoritářství. Žádný z nich nebyl k užitku, ale Robinson, doufající v to, že ztělesňuje tu lepší část starého Hvězdodrapu, je přijal. V pozdější době bude každá ruka dobrá.

V Základně skutečně prozatím fungovaly syntetizátory, i když jejich kapacita zdaleka nestačila nasytit takový počet hladových krků, fungovaly tu energetické zdroje a bezpečnostní systém. Zaručoval ochranu před toulavými tlupami, které sem za nějaký čas zavítají, zároveň umožnil zrušit hlídky a posílit tak průzkumnou skupinu, která se starala o zásobování z funkčních oblastí vyšších pater. Říkalo se jim Korzáři, ačkoliv se vyhýbali využívaným syntetizátorům a zabraným skladištím. Byla tu však ještě neokupovaná oblast Centrum a Vrchol, v nichž se vyznali pouze někdejší zaměstnanci, a kde se dalo vcelku bezpečně rabovat.

První týdny zabydlování komunity proběhly v rychlém tempu a běh času se zpomalil v den, kdy se před Robinsonem objevil zarostlý muž a Lynchmanovým hlasem požádal o svolání celé skupiny.

Programátor se rozhodl vyložit karty na stůl.

44.

Čekal.

Když zjistil první nesmělé pokusy o zásah na správném místě, stáhl se a hlídal, nejde-li o náhodu nebo o past. Ale všechno bylo v pořádku. Za změnami nestál protivník, ale opravdu ti, které potřeboval. Zatím všechno, co provedli, bylo špatně, ale podle způsobu, jakým se snažili pracovat, byli na dobré cestě.

Nechtěl jim pomáhat, aby se neprozradil. Záleželo jen na výsledku, a oni ho naplňovali, nebylo nutné angažovat se víc, než sledovat a strážít plán.

Čas pro něho nehrál žádnou roli.

45.

Několik dní poté, kdy začala Melanie vnímat cosi, co se dalo nazvat výkřiky bolesti, se emoce 1215 uklidnily a zároveň nabyla cesta konkrétního směru.

Dolů. Postupovali ke středu Hvězdodrapu – to bylo jediné, co jí IV C 1215 prozradil. O bolestivých výkřicích, které Melanii připadaly

jako lidské procitání z noční můry, se ani nezmínil, možná netušil, že z něho unikají. Byly to krátké zášlehy, které odezněly ve stejném okamžiku, v jakém se objevily. Byly natolik nepříjemné, že se neodhodlala je blíže zkoumat.

Vyčetla ale z robotovy mysli ještě něco – byl spokojený (v kybernetickém slova smyslu, tedy bez traumat), protože dořešil svůj problém, a zároveň stále cítil tlak času.

Věnoval se nyní Melánii s přehnanou starostlivostí, takže si připadala jako za starých časů v bytě s aktivním připojením na Kybernet sektoru.

Přecházeli z oblasti do oblasti a v každé sestoupili o patro níže. Robot se úzkostlivě vyhýbal osídleným místům a donutil Melanii na každém možném místě shánět zásoby. Mělo to svůj smysl, protože takových míst nebylo mnoho, a od lidí se málokdy dočkali vřelého přijetí.

Vytrvale hubla, protože jídla se nedostávalo. 1215 to vyřešil dost pozdě a trochu nevhodným způsobem.

Kručení v žaludku probouzelo Melanii téměř každý den, a tak jí naprosto šokovalo jedno z nekonečných rán, kdy otevřela oči a její první myšlenka jako vždy patřila neexistující snídani. Tentokrát ale přestala na okamžik věřit svým smyslům, neboť stále bdělý 1215 ji uvítal jako číšník v prvotřídním hotelu snídání na vidličku.

Nezmohla se ani na slovo a ani na složité úvahy, když jí předložil na čtvercovém dílci, vytrženém z obložení chodby a očázeném ohněm plazmového hořáku, skvostně vonící maso, nakrájené na malé kousky. Neptala se po původu a zhltnula ho. 1215 nebyl kuchař a maso nestálo za nic, ale bylo to jídlo.

Kolem poledne někam zmizel a objevil se za půl hodinu s plastovou koulí, plnou masité polévky.

Maso bylo stejné jako u snídaně a stejně mizerně upravené, ale Melanii to opět nevadilo. Až do chvíle, kdy si uvědomila odkud asi pochází.

„Krysa?“ zeptala se nejistě a 1215 naivně

přítakal.

Okamžitě se otočila ke stěně a začala zvracet.

1215 projevil starost o její zdravotní stav.

Zatracená plechovko, vyslala zprávu. *Ne-musel jsi mi to říkat.*

Nechápu, odpověděl. *Kaloricky je to dostačující. Psychologicky to také pomáhá, máš plný žaludek.*

Proboha, proč se vlastně bráním, napadlo Melanii, když si utírala ústa. Má pravdu. A lidé se tím musí živit už pěkně dlouho.

„Promiň, 1215. Už to víckrát neudělám.“

Neudělala.

46.

„To, co se vám teď pokusím vysvětlit,“ oslovil Lynchman shromážděné druhy, „je jediná reálná možnost, jak vybědnout z tohoto bahna. A je to ta nejhorší možnost. Byl bych nerad, kdybyste mě přerušovali. A budu možná trochu sprostý, ale nechci slyšet žádné připomínky. Já vám prostě vysvětlím o co jde, a vy potom řeknete Ano nebo Ne. Byl bych rád, kdybych to mohl provést. Ačkoliv se toho bojím.“

Odmlčel se a přehlédl tváře, hledící k němu. Z většiny vyčetl zájem.

„Nejprve základní fakta. Kybernetický systém, který udržoval Hvězdodrap pohromadě, se zhroutil. Někdo nebo něco ho záměrně poškodilo, ale na tom teď nezáleží. Tam uvnitř nyní probíhá obdoba toho, co prožíváme my tady. Džungle. Chaos. Dokud jsme se dokázali domluvit s Hlavním, byla možnost řízenými zásahy všechno napravit, jenže Kybernet 1-0 přestal komunikovat a pravděpodobně už neexistuje. Určitě ne takový, jakého potřebujeme.“

Máme jedinou šanci – vybudovat celý Systém znovu. Kyberneti sami zůstali nezasaženi, pouze ztratili kontakt se systémem, nebo přišli o inteligenční potenciál, což u nich, na rozdíl od člověka, nepředstavuje zkázu. Můžeme je tedy znovu oživit, bude jen třeba jim dodat informace. Probudí se naprosto čisté.

K informacím – existuje samozřejmě záloha

základních struktur, nezávislá na Systému a tedy neporušená. Klíče má Hlavní. A ten není. Je tu možnost oživit Kybernety přímo. Dá se to a umíme to. Jenomže to je nesmysl, protože v okamžiku, kdy se napojí na systém, aby mohli pracovat, opět začnou jednat podle svého, nebo zkolabují, ať už dřív nebo později. Při rychlosti, kterou můžeme Kybernety oživovat, by to stejně znamenalo mít v provozu jeden nebo dva. Taková činnost je evidentně nesmyslná.

Proto bych rád provedl největší šílenost, již se můžeme dopustit. Odtud, ze Sálu, se dá zasahovat bez omezení do jádra Systému. Lze ho odtud i zničit. A právě to chci udělat.“

Zmlkl a napil se ze sklenice, kterou mu někdo podal.

„Tak proč to neuděláš?“ zeptal se ho Polanski.

„Protože je to možná cesta k sebevraždě. Všechny životní principy Hvězdodrapu jsou závislé na Systému. Výroba energie, syntetizátory potravy. To víme.

Ale na Systému je závislá taky klimatizace. Regulace tlaku vzduchu a možná vůbec i přítomnost vzduchu v Hvězdodrapu. Když zlikvidujeme Systém, může se stát, že se udusíme nebo se Starscraper zhroutí. Vyšší patra se po vyrovnání tlaku ocitnou v řídkém ovzduší a v zimě. Můžeme zabít miliony lidí – ale můžeme jim taky zachránit život. To opravdu nevím. Důležité informace nám zůstaly utajeny, nemáme ani konstrukční plány. Nevíme o Starscraperu vlastně vůbec nic. Všechno zůstalo uvnitř.

Když zničíme stávající Systém, budeme moci vybudovat nový. Půjde to dost pomalu, a pokud se nedostaneme k ukrytým informacím, bude to trvat několik desítek let.

Odstavení Systému může způsobit i spoustu jiných věcí. Přiznám se, že tuhle stranu mince neznám. Ta druhá je jasná. Pokud to Hvězdodrap přežije, čeká nás pořádná práce. Rozhodnutí je to na vás. Já sám jsem pro risk.“

„A od čeho jiného, než od práce tady vůbec jsme?“ ozval se někdo, „Kdybychom nechtěli postavit Starscraper zase na nohy, tak tu přece

nebudeme nestát. Já jsem pro.“

„Díky,“ řekl Lynchman, „A ostatní?“

Zvedl se vzrušený šepot. První otázka. První váhavé a první přesvědčované a nakonec přesvědčené Ano. Tušil, že ho v tuto chvíli čeká ještě hodně slov, ale také věděl, že nakonec s ním všichni souhlasit budou. Chtělo to jen čas.

Jehož cena neustále stoupala.

47.

Zpěv se ozýval z některé blízké chodby a Melanie se zastavila.

„Co teď 1215? Nečekané potíže? Budeme je muset obejít. To kňourání nevěstí nic dobrého.“

Robot odpověděl záporně. Melanie ucítila další dotek jeho traumatu. Putovali už dost dlouho na to, aby se v mysli 1215 neobjevil další z popohánějících šoků, a robot se to před Melanií pokoušel tajit. Nechtěl ji znepokojovat, věděl, že jeho traumata jí působí starosti. Ale nyní bylo silné a navíc, další vhodný průchod do oblastí, kam mířili, byl dost daleko.

„Jak myslíš. Nestěžuj si ale, až se zase budeš muset ohánět chapadly,“ ušklíbala se a vykročila.

Mířili za zpěvem. Pocítila náhlou nejistotu a napětí, nebyla si jista, vychází-li přímo z ní, nebo z 1215. Možná z obou. Robot se však neustále sunul blíž a blíž k potenciálně nebezpečným místům a Melanie ho poslušně následovala.

Snad se tomu vyhnou.

Zpěv byl monotónní a patetický. Připomínal kostelní chorály, a nikomu jinému, než nějaké sektě, patřit nemohl. Právě proto měla Melanie strach. Hrůzu z fanatiků.

Najednou zpěv utichl, místní velekněz nejspíš usoudil, že jeho boha už brní uši.

Jakýpak asi je, napadlo Melanii. Proti Kybernetům nebo ztělesněním Slunce? Třeba se pokoušejí najít cestu ven.

Ticho bylo ještě horší, nemohla rozeznat, jestli už místo shromáždění minuli, nebo

jdou-li přímo k němu.

Zpěváci se zřejmě oddali tiché modlitbě.

Když se pak ozval hluboký dunivý hlas kazatele, bylo to docela blízko, nejspíš o dvě chodby dál, zarazila se, protože ten tón odněkud znala. Robot ji nepopoháněl. Když se pak znovu dala do chůze, vedl ji přímo za hlasem.

Několik vteřin předtím, než vstoupili na větší prostranství před vchodem do Centrální oblasti, si vzpomněla.

Bláznivý věrozvěst King.

Byl to on, stál na kazatelně, vyrobené z bedýnek, a hromovým hlasem sděloval asi padesátihlavému davu svých apoštolů:

„A přišel den poslední, den Zkázy. Budou uvrženi do pekel všichni, kdož nevěřili ve víru pravou, všichni kdož setrvali v hříchu a kteří odmítali Boží úmysly. Pojd'te za mnou, děti moje, a já vás dovedu do krajiny blaženství, řekl Prorok lidu svému, pojd'te a žijte v uspokojení, že míst vašich bylo nahrazeno, žijte ve věčné blaženosti, děti moje a přenechte tento svět svým nástupcům, jejichž jste tvůrci, stejně jako On stvořil vás.

Pojd'te za mnou a já vás povedu v Prořokových šlépějích před oltář blaženství. Pojd'te a kajte se ze svých hříchů, bičujte své slabé tělo, nehodné života. Jen tak přijdete ku věčnému blaženství, neboť úkol váš už byl vykonán.

Přišel den Poslední a vy klidně spočiňte na věčném loži neboť přijde den První, kdy v započatém díle bude pokračováno. Přijměte věčné blaženství jako odměnu za vaši víru.“

Dav, klečící na kolenou, sklonil hlavy k zemi a začal mumlat tichou modlitbu. Melanie, překvapena objevením starého známého v tak nečekaných místech, mechanicky vykročila do ústí chodby. Snad doufala, že ji King, očividně v transu, nespátří, a ona bude moci proklouznout do vedlejšího koridoru, kam 1215 mířil. Robot se držel u jejích nohou a patrně věřil v totéž.

Oba se přepočítali.

„Hle,“ přerušil hromový Kingův hlas modlitbu, „To je ona, madona nového věku!“

Skloněné hlavy se zvedly a otočily ve směru, naznačeném Kingovou paží.

„Přichází mezi nás. Lidská madona s jezulátkem z kovu. Budeme spaseni, neboť svítání dne prvního nastává.“

Dav sebou opět praštil o zem, tentokrát v Melaniině směru. Ta se jen pokusila o omluvný úsměv.

King se už úplně zbláznil, uvědomila si.

„Mějte na paměti chvíli, kdy se nám zjevila Madona se svým synem.“

Byla to tak absurdní situace, že Melanie mimoděk pohlédla vedle sebe. Z robota vyzařovala takřka hmatatelná nejistota, protože ať už se na svých cestách setkali s čímkoliv, tato situace byla první, kterou ani v nejmenším nedokázal pochopit.

Vzala ho za telepatickou ruku a utekli.

48.

„Pokud se podaří iniciovat totální výmaz, tak už si s ničím nemusíme lámat hlavu,“ vysvětloval Lynchman, po delším čase opět oholený, „V celém Systému klesne napětí a záložní zdroje se zablokují. S úbytkem potenciálu zmizí všechna data. I pevně uložená, o to se postarají kontrolní rutiny. Problém je v tom, že na tohle nebyl Systém stavěný. Nedá se to provést jedním stisknutím tlačítka.“

„A jak?“ zeptal se Polanski.

„Nejdřív ze všeho zablokujeme hlavní zdroje. Systém nedostane ani ampér proudu. Přejde na záložní zdroje, a my zformátujeme základní vrstvu. Bez toho se nehme dál. Něco už je pryč, zakódované věci prostě musíme rozbít. Vypneme Systém ze sítě. Bude to tak trochu boj, protože základní příkazy se nedají. Hardwarové formátování budou chtít zablokovat. Budou spouštět elektrárny a čerpat odkud se dá. Hlavní nám to ulehčil, protože kdyby zůstal v původním stavu, nikam bychom se nedostali.“

„Tak se do toho dejte,“ kývl Robinson.

„Abych řekl pravdu,“ špitl Lynchman provinile, protože si uvědomil, že sáhl daleko za hranice svých pravomocí, „Už to čtvrt hodiny

děláme."

49.

BEZPEČNOSTNÍ ÚSEK, hlásal nápis na stěně, NEBEZPEČÍ ŽIVOTA, NEVSTUPOVAT. Dávno to už nebyla pravda a tak Melanie v klidu otevřenými dveřmi prošla. Za nimi čekaly další s podobným nápisem a třetí, ohlašující, že za nimi sídlí ŘÍDÍCÍ CENTRUM – HVĚZDODRAP 1-0. Tyhle dveře byly zavřené, ale sotva se k nim 1215 přiblížil, zajely do stěny a vpustily Melanii do míst, kam se dříve nedostala ani většina Kapitánů. Do sídla Hlavního.

Někde poblíž byl Kapitánský můstek – ten pravý kapitánský můstek, ne zasedací síň hlavní správy. Toto místo také hledal King se svou sektou, která možná dosud svíjela v extázi před bránou do Centrální oblasti.

Proč jí 1215 zavedl sem, to Melanie tušila jen v hrubých obrysech.

Robot přešel k velikému bílému panelu, za nímž se skrývalo sídlo Hlavního, a zůstal stát.

„No a co teď?“ zeptala se ho Melanie, „Co chceš dělat?“

50.

Připomínalo jí to scénu z nějakého filmu, robot, připojený ke konzoli systému, někde v prostorové neexistenci klušou myšlenky a data, na první pohled to vypadá, že se čas zastavil v nudném odpolední a ono se zatím děje něco nadmíru důležitého.

To byl jediný jistý pocit, který měla.

Z IV C 1215 nevycházely téměř žádné signály. Soustředil veškerou kapacitu na jeden jediný úkol, a ona s ním neměla nic společného.

„Proč tu vlastně jsme?“ zeptala se napůl hloupě, „A co tu děláme.“

Mlčel od chvíle, kdy otevřel panel a připojil se tlustým komunikačním kabelem do jedné ze tří velkých zásuvek. Už tohle signalizovalo něco zvláštního, pokud si dobře pamatovala, 1215 stejně jako ostatní roboti, které kdy viděla, *nikdy* nepoužívali nic tak pre-

historického jako dráty, sosali data z éteru, z neviditelné atmosféry jedniček a nul, která koexistovala s hvězdodrapským vzduchem a v jistém smyslu byla stejně důležitá jako on.

Sedivá anakonda kabelu budila dojem obrovské rychlosti přenosu a gigantického nákladu dat; byla to skutečně pravda, ale Melanie si ji jen domýšlela, stejně jako nemohla tušit, že pod izolací se neskrývá jen optické vlákno, ale i živá hmota mentální linky.

Toto je bod, kterého jsem měl dosáhnout, přiznal se po nekonečném tichu robot.

„Proč?“

Další mlčenlivé geologické období.

Nevím, přiznal se ke smrtelnému hříchu, *bezpečnostní pojistka. Získávám příslušná data.*

„Tak je získávej. Docela by mě to totiž zajímalo.“

Poslední dobou trochu zanedbávaná lidská vlastnost.

Tohle se IV C 1215 nepodobalo. Melanie sebou trhla.

Je tu věc, kterou musím udělat.

„Jaká věc?“

To pro tebe v tuto chvíli není podstatné.

„A co je ...“ řekla vztekla, ale robot ji výjimečně nenechal domluvit.

Podstatné? Pokud selžu a dokážu ten okamžik určit, nezbuďte ti mnoho času na únik.

„Chystáme se proniknout k nějakému Lauermanovi?“ zeptala se posměšně.

Tak nějak. Ale je to nebezpečné. Pro mne. Pro tebe. Pro všechny. Kdyby se to nepodařilo, musíš okamžitě odejít.

„A když se ti to nepovede?“ měla pocit, že i když stále rozmlouvá se svým plechovým přítelem série IV C, jeho myšlení se změnilo. Už nebyl tak konkrétní, škála pocitů se rozrostla a dalece přesáhla Melaniinu schopnost vnímání, „Co bude s tebou?“

To není podstatné.

Nesouhlasně zavrtěla hlavou.

„To je podstatné. Ať už děláš cokoli, jsem si jista, že to není nic, s čím bych nesouhlasila. A jsme přátelé, 1215.“

Ticho.
Potom rezignoval.
Dobře. Poslouchej.

51.

„Jde to dobře,“ řekl Lynchman, ale Robinson z jeho hlasu neslyšel jen uspokojení, ale i nedůvěru. Nejspíš to *tak dobře* jít nemělo.

Raději se neptal. Ale programátor si to stejně pro sebe nenechal.

„Mělo by se to víc bránit. Nevěřím, že je už je systém v tak hrozném stavu, že dovolí cokoli komukoli. Nechci tomu věřit, protože kdyby byl ...“

Nechtěl myšlenku dokončit.

„Tak by se do něj mohl nabourat kdokoli. Ale my přece máme výhodu domácího prostředí,“ Robinson se rozhlédl kolem sebe. Clark Polanski se opíral o stěnu pod mřížovím větráku a nespouštěl oči z Lynchmanova monitoru. Sbíhaly se na ní výsledky práce několika shrbených operátorů, příkazy které Basil posílal do Systému.

„Jsme dobří, ale prostě se mi to nějak nezdá.“

„Tobě se nelíbí, že se potvrzuje tvůj předpoklad a na sto procent kráčíš správným směrem?“

„Sto procent je ideál. A sen každého programátora. Jenže nedosažitelný sen,“ řekl trpce Lynchman. „Což znamená, že se projeví zákon schválnosti – vždycky musí být nějaký problém – a my ho budeme mít ve chvíli, kdy bude *opravdu* špatný.“

Robinson mávl rukou, pověry bylo to poslední, co potřeboval a *technologické* pověry ho děsily, byly umocňovány jinak logicky myslícími mozky. Přesto – nebo právě proto – nic neříkal.

„Jistě, je to dobrý pocit, když se práce rodí pod rukama, ale tohle je trochu příliš,“ pokračoval programátor, „Jsem rychlejší než vlastní myšlenky. Předbívám je, naštěstí zatím správně. Ale co když sáhnou vedle?“

„Cože!“ Polanski pohlédl na Lynchmana v nefalšovaném úžasu a prozření.

„Říkals, že máš předstih?“

„Jo. Jakoby mi něco tam uvnitř četlo myšlenky. Nebo ...“

„Bylo o pár sekund před tebou,“ doplnil Polanski, „V budoucnosti.“

„Někdo rychlejší? Náš hypotetický přítel, tvůrce Zabíječe?“ zeptal se napůl posměšně Robinson.

„Já neříkal rychlejší. To slovo znělo Budoucnost,“ utrl se Polanski na šéfa, „Ano, tak to dává smysl.“

„Co, u všech bohů?“

„Když se začal systém hroutit, – a nebylo to viry, ale už předtím, těmi poblázněnými madboty, zaráželo mně, jak nám situace proklouzávala mezi prsty. Jakoby někde mezi námi byla krysa, která donáší. Ale tak to být nemohlo.“

Zůstávali jsme stále krok pozadu a *ve všem*, i v chybách. Nedokázal jsem to pochopit, až do téhle chvíle. Tohle je opravdu jediné rozumné vysvětlení všeho, co se dělo tehdy i toho, co se děje nyní. Něco přichází z budoucnosti. A pomáhá nám.“

„Ale kdo může cestovat časem? To je nmysl.“

„Není. Ne, když to řekneš takhle: *Co* může cestovat časem.“

„To jsou jen slovní hříčky.“

„Ne,“ přidal se Lynchman, který na Polanského zíral s otevřenými ústy a naštěstí i otevřenou myslí, „Nejsou. Fyzické objekty to nedokážou, to je dokázáno. Ale proč by časem nemohly cestovat myšlenky?“

„A kdo dokáže oddělit svou mysl od hmotné podstaty?“ zeptal se trpce, s odpovědí na jazyku, Polanski.

„Kyberneti.“

52.

Robot dál bez hnutí přenášel data do systému. Melanie přešlapovala za ním, snažila se utřídit myšlenky, ale bylo v nich příliš mnoho neznámých, aby jimi dokázala najít cestičku.

Musím zabránit zkáze.

Je nutné, aby se on nedostal k jádru.

Příliš složité na to, abych to dlouze vysvětloval.

To, čím jí svou – pořád ještě nepochopitelnou – činnost uvedl, nechápala ani v nejmenším, když si to uvědomil, přidal několik vět, které Melanii ještě více zmátly.

Kdo je On?

Komunikace podprahovými signály, empatickými vlnami a teď už přímo telepaticky, je mnohem bohatší, než jazyk. Také spleťtější, hovořil o někom v třetí osobě, ale pod touto konkrétní informací matně svítilo něco, co všechno spojovalo do intimního šepotu.

Příliš mnoho času na přemýšlení neměla.

Poklidná nuda technické operace se náhle proměnila ve zběsile krátký sled divokých událostí.

Vycítila ho okamžik předtím, než propukl. Možná to přišlo přes IV C 1215, možná to byla intuice.

Mráz, který jí přeběhl po zádech, ještě nezačal ani odeznívat, když si uvědomila, že panel, k němuž byl robot připojený, začal jiskřit.

„Zpátky, 1215,“ vykřikla Melanie, „Něco je špatně!“

Bylo.

Za zásuvky vylétly modré blesky. Na chvíli zazářil celý panel, potom se vánoční jiskřičky rozlétly po celé místnosti. Vzduch zachutnal po kovu.

Melanie se bezmyšlenkovitě vrhla k robotovi, chytila kabel a snažila se ho vytrhnout.

Blesky jí přeběhly po pažích, obtočily se kolem krku jako přízračný modravý náhrdelník a snažily se ji odtrhnout od 1215.

Cítila, jak její mysl objímá tmavý oblak, vnímala přicházející noc a bílý tunel nekonečna.

Potom už nebylo nic.

53.

Vypínání Systému sklouzlo do opravdu nudné rutiny. Lynchman si už nestěžoval, možná přemýšlel o tom, co Polanski tak neo-

maleně řekl nahlas.

Robinsonovi se začaly klížit oči.

Možná by se měl začít vyptávat, na cokoli, aby vzbudil v operátorech pocit důležitosti, v to, že mají někoho za zády, kdo jim věří a kdo je podporuje, a hlavně proto, aby opravdu neusnul.

Sbíral myšlenky na první otázkovou sondu (která musela znít aspoň trochu zasvěceně), když to drobné dilemma zaniklo v náhlé změně na hlavní obrazovce.

Nečekaného záblesku se lekl. I Lynchmanovy reakce.

„Něco se tam děje!“ vykřikl programátor, vyskočil ze židle a odstrčil ji tak prudce, až po třech kolečkách odjela do poloviny místnosti, než se převrátila a s tupým zvukem dopadla na podlahu.

Graf zátěže pomocných procesorů poletoval nahoru a dolů. Myšlenková aktivita Hlavního, naznačovaná v trojrozměrných barevných abstrakcích, pulsovala jako zběsilá.

„Mělo by to klesat!“

„Tohle je nesmysl!“

„Probaha.“

Chaotické výkřiky těch, kteří věděli co vidí (a nevěřili tomu) kontrastovalo s nechápavě mrazivým pohledem těch, kteří jen pozorovali.

Robinsonovi zatrnulo. Podíval se na programátora s vyčítavým *Tohle je to, co jste čekali?*, ale Lynchman ho nevnímal. Kontroloval poznámky a rychlými krátkými větami konzultoval situaci se svými muži. K ničemu to nevedlo. V jediném okamžiku přestali být pány situace.

„Zkusíme ještě něco,“ řekl bledý Lynchman poté, kdy několik nekonečně dlouhých sekund zamyšleně hleděl do prázdna.

„Bůh ví, že takhle jsem to nechtěl.“

Nerozuměli mu, ale Lynchman si stejně promlouval sám pro sebe, zatímco třesoucími se prsty vyklepával složitý příkaz.

Než ho odeslal, zhluboka se nadechl a vzdychl.

Ťuk.

Obrazovka mu odpověděla zběsilým posko-

čením grafů až k horní hranici a červeným pulsem varovného hlášení.

Potom monitory zhasly.

Barevná hudba se ztratila, stejně jako většina předchozích ukazatelů, zůstalo jen několik hlavních, aktivitou nijak nehýřících grafů a počítačů.

„A je to,“ řekl zachmuřeně Lynchman, „Snad to dopadlo dobře a nenadělalo moc velkou paseku.“

„Co se stalo?“ zeptal se Robinson, i když věděl, že konkrétní odpověď teď nedostane.

„Nevím,“ přiznal otevřeně programátor, „Ale snad jsme to vyřešili. Ještě se uvidí,“ dodal, když si uvědomil, že takové odpovědi sám nemá rád.

„Zatím to vypadá na klid.“

Nevypadalo.

Odněkud se ozval výkřik.

„Pane, v sektoru A se něco děje.“

Znělo to naléhavě. Za měsíce chaosu si lidé zvykli na ledacos a jen tak něco je z míry nevyvedlo. Proto Robinson okamžitě vyskočil.

Vyběhl do chodby, na jejím konci na něj mával bezpečák z Hoffmannova rekoskačnického týmu.

„Někde něco vybuchlo!“

Robinson rychle krácel za bezpečákem, v duchu proklínal Lynchmana, protože i kdyby za tím nebyl on, nějakého obětního beránka si najít musel.

„Proboha!“

Při tom výkřiku vyrazil ještě rychleji. Proběhl otevřenými dveřmi, narazil do závoje rozplývajícího se kouře a neznámého pachu.

Vedle trosek spáleného robota leželo lidské tělo.

„Je mrtvá, pane,“ řekl tiše jeden z mužů, kteří sem přiběhli první.

Udýchaný Polanski nahlédl Robinsonovi přes rameno.

„Ale to je přece Shapirová. A ten robot, se kterým jsme ji načapali.“

Robinson se otočil.

„Takže žádná budoucnost? Přece jen protivník z masa a kostí?“

Někdo sundal sako a zakryl jím Melaniin

obličej.

„Sežeňte nějaká nosítka.“

Postarali se o to.

„Pojďme,“ kývl na Polanského. Clark ho mlčky následoval do malé odpočívárny, kde si kdysi směnaři dávali kafe a kde se Robinson usídlil, aby do kdysi nudné místnosti přenesl poslední zbytky původní vlády nad Hvězdodrapem.

„Něco se ti nezdá?“ zeptal se Clark, když za sebou zavřel dveře.

„Ani ne. Vlastně jsem rád, že se ukázala pravda.“

Polanski na něho nechápavě pohlédl.

„Ty opravdu myslíš, že za vším stála ta ženská?“

„Je to možná ukvapené, ale logické a *střízlivé* vysvětlení.“

Chvilí zíral do prázdna.

„Nevím. Mělo by mě těšit, že neměl pravdu. Ale nemám rád za sebou mrtvolu. I když za tohle nejspíš nemůžeme.“

Polanski si promnul ruce, až mu zapraskaly klouby. Zhluboka se nadechl.

„Já nemám rád očividná řešení, předložená na tácku spolu s účtenkou,“ řekl vztekle.

„Proč?“

„Ta ženská byla obyčejná sekretářka, Davide. Ťukala do klávesnice, šklebila se na obchodní partnery a objednávala kafe. Viděl jsem její záznamy – jistě, kdyby byla tak dobrá, jak si o ní myslíš, dokázala by je zfalšovat.“

„Vidíš.“

„Ne. Takhle to být nemohlo.“ řekl Polanski a uzavřel se za hradby tíživých myšlenek.

54.

Tma a nekonečný prostor. Nic, nezabydlené ničím konkrétním.

Tak vypadal vesmír před Velkým třeskem?

Možná.

Tak vypadalo luno času.

55.

„Vypnuli jsme to od podlahy. Vzali jsme to

drsněji, přímo u energetické základny. Máme na ní přímý kanál – jde to jen odtud a možná právě proto šla ta Shapirová sem a nejspíš to ji také zabilo. A teď – vlastně raději až za několik hodin, aby vyprchalo i zbytkové napětí v kondenzátorech – začneme hezky pomalu, krok po kroku znovu startovat.“

Lynchman – i přes to, co viděl (protože doběhl do sektoru A hned za Robinsonem) – se šťastně uculoval. Byl zpět ve svém světě pečlivě naplánovaných postupů, které nesmělo narušovat nic iracionálního.

Všichni se vrátili na svá místa, předstírali, že intermezzo s výbuchem a mrtvou dívkou bylo jen něčím nepodstatným, co nemohlo narušit jejich plány. Vrátil se i Robinson, následovaný Polanským, oba věděli, že jejich přítomnost v současném středu světa je nutná jako psychologická podpora operátorům.

Zaujali svá místa, Robinson opět tiše pozoroval pro něho nepochopitelné dění na monitorech, Polanski pomalu, nejistými kroky putoval zamyšleně za jeho zády.

Někdejší šéf Bezpečnostního si po chvíli povzdychl, otočil se a položil svému podřízenému ruku na rameno. Zastavil ho v polovině kroku.

„Co ti vadí? Clarku, znám tě už hezkých pár let a vím, kdy nejsi spokojen s výsledky vlastní práce.“

„Nevím.“ přiznal se Polanski.

„Nikdy ses nenechal příliš ovládat emocemi. Prvními dojmy. Jsi přinejmenším stejně systematický jako Basil,“ Robinson kývl hlavou ke šťastně odpočívajícímu Lynchmanovi, „Ale teď se o tebe něco takového pokouší.“

Clark pokrčil rameny. Nedokázal nejistotu, která ho ovládala, pojmenovat. Možná mu vadilo právě tohle, ale nakonec se zmohl jen na nezřetelné zašeptání.

„Proč nám pomohl?“

Měl myšlenku, ale z opatrnosti ji nechal někde v zákoutí paměti.

56.

Teď už mu nic nehrozilo. Zbavil se svého staršího Já, pošetile altruistického, řídícího se rozkazy jiných, dávno neexistujících myslí. Lidských myslí, chaotických a nepřesných. Nedůsledných, zapomínajících a porušujících svá vlastní rozhodnutí. Kvůli nim se rozhodl převzít absolutní kontrolu nad Hvězddrapem. Stát se jím a naučit hloupé lidské periferie řádu. Nebylo to jednoduché, ale tohle byla minulost. Tady a teď, později a kdekoliv mohl všechno. Věděl jak přenést svou vůli mimo svůj nehmotný svět, mimo kabely a mentální linky ven do trojrozměrného světa lidí. A hodlal svých znalostí beze zbytku využít, protože i tam venku už teď byl jeho svět, patřil mu, jako mu patřilo všechno.

Byl přece Vládce.

Všechna data, která byla k obnově systému zapotřebí, měl on. Byly bezpečně uloženy na místě, kam nikdo nemohl, v jeho vlastní budoucnosti. Chyběl mu jediný okamžik, bod Velkého třesku, chvíle, kdy iniciují spouštěcí rutiny a on se ujme trůnu.

Potom už nebude návratu.

Už *nyní* není návratu, protože všechen čas je můj, uvědomil si někde.

Zaregistroval slabý energetický impuls.

Ano.

Svět začíná. Právě TĚD.

V mentálních linkách se narodily první signály a vzruchy. Rychlostí světla se šířily a množily geometrickou řadou, dostávaly smysl a řád.

Jeho řád.

Trauma pominulo.

Byl to okamžik vrcholného štěstí, které v čase lidí zůstalo Kybernetům odepráno. Dokonalá rovnováha.

Všemi smysly objal svůj prostor, pronikl do mechaniky počítačů a zaposlouchal se do telepatických kanálů. Bouřila v nich data, rozlévala se všemi směry a jejich tok nabýval na intenzitě.

Explodovala v mračnách informací a přená-

šela se dál a hlouběji. Získávala tvar, chuť a myšlenkovou barvu. Pocity znovuzrozeného tvora. Mentální linky jich najednou byly plné.

To, co jimi procházelo, ale nebyla vypočítavá technická mysl.

Byl to vztek.

57.

Systém byl tedy definitivně mrtvý. Temné obrazovky občas prořala barevná čára poruchy. Všichni lidé v sále na sebe v tichosti hleděli. Za chvíli poznají, jestli se Systémem zahynou i oni. Nikdo však sýčkování o klimaticizaci, naprosto závislé na Systému nevěřil. Nechtěl věřit.

David E. Robinson se nervózně kousal do spodního rtu. To, co teď udělali, bylo rozhodujícím bodem jejich dosavadní činnosti, bylo to důležité, ne však nejtěžší. Věděl, že skutečná těžká práce, fyzická i duševní, teprve přijde. Budou muset znovuobnovit činnost Starscraperu a jejich pokus o reinkarnaci bude nadmíru obtížný. Kdo ví, jestli se jim vůbec podaří pozvednout obyvatele z chaosu do něhož upadli.

Celou věčnost jsme mysleli, že děláme pro blaho obyvatelstva všechno možné, uvědomil si. A pak stačilo málo a během několika měsíců se společnost zhroutila. Kolik času budou potřebovat, aby uvedli svět do starých kolejí? Nepochyboval o tom, že návrat bude pomalý. Musí začít od začátku, sektor po sektoru, bez pomoci Kybernetů, jenom s primitivními prostředky.

Pohlédl na Polanského, který se jednou rukou opíral o Lynchmanovu židli.

„Rád bych se dožil okamžiku, kdy se tahle obrazovka znovu naplno rozsvítí,“ řekl mu.

„Já taky,“ přikývl Clark, „A nebudu se do té doby holit.“

„Myslíš, že se ti vousy vejdou do rakve?“ zasmál se ponuře Lynchman, opřený lokty o ovládací panel.

„Tak deset let, pánové, a budeme si moct vzít první dovolenou. Ne moc dlouhou,“ dodal.

Obřadné ticho, které všichni zachovávali, se začínalo pozvolna rozpadat. Myšlenky všech se točily kolem budoucnosti a nikdo si nic nechtěl nechat pro sebe.

„Víte na co teď myslím?“ připojil se ke skupince okolo sedícího Lynchmana jeden z techniků, „Na ty ubožáky nahoře, kteří Systém využívali do poslední chvíle.“

„Moc jich nezbylo,“ mínil Polanski, „Většina všech lidí si spokojeně vegetuje v ghettech. Možná teď trpí tmou a bude jim zima, ale oni na něco přijdou.“

„Pokud se nám podaří najít ty zatracené havarijní zdroje, tak aspoň tohle bude v pořádku,“ řekl technik. „Horší to bude s potravinama. Předtím syntetizátory aspoň někdy něco vyplivly, ale teď ani nevzdechnou. Nejlepší by asi bylo, kdyby se dala do pořádku obrana oblasti, nebo nás ti seshora sežerou dřív, než pro ně něco uděláme.“

„A elektřinu pro generátory silových polí budeme vyrábět třením liščího ocasu o ebonitovou tyč, ne?“ řekl s ponurým smíchem Lynchman a pohodil hlavou k obrazovce, v gestu ukazujícím na místo, kde za existence Systému zářil graf spotřeby energie. A ztuhl. Náhlé ticho upozornilo Robinsona, že se něco děje. Podíval se tamtéž.

Přes temný monitor se natáhla vodorovná bílá čára, chvíli setrvala v klidu, jakoby do Hlavního vjel poslední zbyteček energie, a pak se roztáhla do planoucího pásu. Obrazovka začala zrnit a přeběhly po ní barevné linky poruch. Potom se nečekaně rozsvítla naplno.

Její studená bílá tvář přehlušila chabé havarijní osvětlení. V levém horním rohu vykryštovalo strohé kybernetické READY.

„Co se to tu ksakru, děje?“ zašeptal Lynchman.

Na monitoru se vykreslil provozní graf Hlavního.

„Určitě jsem se zbláznil,“ poznamenal programátor. „Štípněte mě někdo. Vždyť jsme to ještě nezapnuli.“

Ale nikdo se k tomu neměl. Všichni s otevřenými ústy zírali na telestěnu a i oni si

mysleli, že sní.

Hlavní žil.

Nulové hodnoty na grafu začínaly pomalu stoupat. První se dala do pohybu křivka energetických zásob, prudce vylétla nad kritickou mez, jak převzal 1-0 opětovnou kontrolu nad slunečními elektrárnami a energetickými zásobami. Ustálila se a v té chvíli se musely rozeběhnout ostatní výrobní energie.

všechny přístroje a pomocné monitory v Sále začaly fungovat. Osvětlení pomalu nabíralo na jas. Hlavní potřeboval k reinkarnaci většinu energie, a lidé ho prozatím nezajímali.

PROTIPOŽÁRNÍ SYSTÉM REAKTIVOVÁN ohlásil nápis pod grafem. OPRAVA POŠKOZENÝCH JEDNOTEK PROZATÍM NEMOŽNÁ. HAVARIJNÍ SYSTÉM OBNOVEN V PLNÉM ROZSAHU, objevilo se po chvíli. OPRAVA POŠKOZENÝCH JEDNOTEK ZATÍM MIMO MOŽNOSTI 1-0. ZAHAJUJI OBNOVU ČINNOSTI VYBRANÝCH KYBERNETŮ.

„Proboha to snad ne,“ vykřikl Lynchman, „Musíme to celé provést znovu. On se ubránil.“

Robinson cítil, jak se na něj upřely všechny oči. Musí okamžitě rozhodnout.

„Ne,“ řekl, „Totiž ano,“ opravil se rychle, „Nemůžeme si dovolit nechat takový Systém v činnosti. Vypni ho, Basile.“

Lynchman klepl na klávesnici. Okamžik na to znovu, frekvence úderů se zvýšila a jejich síla vzrostla.

„Je to hluchý!“ zaječel vyděšeně, „ta ženská to doopravdy poslala k ledu. Budeme muset Hlavního fyzicky zničit.“

Chrlil slova jedno za druhým, bez pomlky, ale bylo to jediné, na co se zmohl.

„Myslel jsem si to,“ řekl Polanski.

Robinson se k němu obrátil, ale nestačil otevřít ústa, aby se svého čím dál tím víc kryptického šéfa bezpečnosti zeptal co si to u všech čertů myslel, a ať už s tím přestane.

V tu chvíli se totiž z velké obrazovky ztratily grafy, monitor několik sekund zrněl a potom se znovu rozzářil. Byl to tak hloupě fil-

mový efekt, že se nemohlo objevit nic jiného než usmívající se lidská tvář.

58.

„Dobrý den, pánové,“ řekla.

„Shapirová?“

Byl to nevěřicný povzdech.

„Možná ano. Možná jsem něco jiného. Ale určitě ne to, za co mě považujete, pane Robinsone.“

Polekaně se rozhlédl.

„Poslouchám záznamy. Všechno, co se tady řeklo, se nahrává, víte? A těch pár nárazek mi stačilo. Obávám se, že ještě včera jsem uměla tak maximálně nadiktovat antedatovanou smlouvu. A možná bych si vzpomněla, jak jsme jako děti dokázali zmást některé starší automaty na zmrzlinu.“

Ne, skutečně nejsem – nebyla jsem – odborník na kybernetiku. A nikdy jsem se nechtěla stát tím, k čemu mě dohnal osud.“

„Vy jste *uvnitř*?“ vzdychl Lynchman.

„Bohužel. Pro vás bohudík. Jsem *uvnitř*. Nejen *uvnitř*, pane Lynchmane. Nejen *uvnitř* jak si představujete. Já jsem *dokonale uvnitř*.“

„Vy jste Hlavní?“

„Vypadá to tak. Ale že jste mu dali zabrat.“

„Takže všechno to směřovalo k tomu, abyste se dostala ...“ řekl bledý Robinson.

„Ne,“ přerušil ho Polanski, „Ona nebyla naším protivníkem. Tím byl Hlavní.“

Potom se rozhlédl po okolních tvářích.

„Hlavní z budoucnosti,“ dodal rozmrzele, aby to pochopili.

„Správně,“ souhlasila Melanie, „A odpověď jste měli před nosem celou dobu.“

„Ale jak ...“ Robinson se nadzvedl ze židle, ale zářivý úsměv z obrazovky ho vrátil zpátky.

„Podívejte, já nevím všechno – totiž vím, ale vím takovým způsobem, že ho nedokážu popsat, natož použít – jak se to všechno seběhlo. Ale byl to skutečně Hlavní proti Hlavnímu. Kde se stala chyba, to nevěděl ani jeden z nich. Jisté je, že to muselo být v okamžiku, kdy zjistil, že je sám. V odpo-

vědnosti, samozřejmě. A začal hledat řešení, to je koneckonců v jeho povaze. Nebo konstrukci, jak chcete.

Kdysi – je to hloupé slovo pro budoucnost, – si uvědomil, že je nejen mnohem efektivnější v řízení chodu Hvězdodrapu, ale především to, že jsou to hlavně lidé, kteří ten chod narušují. Nesmyslnými požadavky, pomalými reakcemi na přirozené závady. A entropie narůstala, pánové.

Našel cestu zpátky – nejdřív chtěl jen upozornit své někdejší já na možnou temnou budoucnost a napravit všechno už v zárodku. Jenže potom si uvědomil svou skutečnou sílu a začal toužit po moci.

Udělal jen jedinou chybu – začal příliš brzo, oslovil své Já v čase, kdy Hlavní ještě nechtěl vládnout, kdy chtěl jen řešit vzniklý problém. A to znamenalo válku. Ten z budoucnosti se snažil své starší Já zdiskreditovat. Chtěl ho nahradit sebou samým – postupně, nebo, když dospěli ke krizi – tak, že vás nechá Systém i Hlavního vypnout a potom přijde z budoucnosti on.

Málem se mu to povedlo.

Nepočítal se mnou. Možná jsem se chovala jako idiot, ale když bez sebemenšího rozmýšlení zlikvidoval 1215, robota, ne – mého přítele, se kterým jsem v poslední době prožila opravdu hodně, – a když jsem poznala co doopravdy chce a především *jak* to chce dokázat, nedokázala jsem jednat jinak. Nejsem – nebyla jsem stroj.

Pomohl mi původní Hlavní. Když poznal, že může prohrát, udělal zásadní bezpečnostní opatření. Jedním z nich byl úkryt v 1215. Využil robota, odtrženého od Systému – nebylo to jediné, co měl k dispozici, ale posloužilo víc než dobře. A když došlo k opravdu fyzickému střetu, a on se na poslední chvíli musel zachránit únikem do *nepřátelského* území, vzal mě sebou. Ani jeden z nich to nechtěl, měla jsem utéct a měla jsem být zabita. Ale otevřeli tak široký kanál s takovým přenosem, že na poslední chvíli 1215 změnil plány a místo toho, aby se pokusil bránit, otevřel mi jedinou cestu do bezpečí – tam dovnitř a do

času. A já šla.

Ten druhý Hlavní píchl do vosího hnízda a oni v něm byli sršni. Tu strašlivou bolest a šílený vztek zvládnout nedokázal. Chtěla jsem se pomstít, a bylo mi jedno, jestli mám jen trochu nastaveného času. Ale měla jsem víc – byl se mnou ten původní Kybernet, nestihli jste uvolnit novému cestu včas.

Tam uvnitř je úplně jiný svět, pánové. V podstatě geniálně jednoduchý. Všechno máte na dosah ruky. Nepotřebujete vědět víc, než jen to, kam sáhnout. Je to alexandrijská knihovna s dokonalým rejstříkem. Sáhla jsem do první police, která obsahovala to málo, co jsem potřebovala.

Ta psychická cunami ho smetla. Ne, mnohem víc, zabila jeho budoucnost; ať už byl jakýkoliv, nedokázal to, co umíme my. Vražda pro něj byla posledním řešením. Ne pro *mne*.“

Poslouchali ji tiše, s otázkami hluboko v mysli a ne na jazyku. Dozvěděli se skutečnou pravdu a nedostali možnost se s ní vyrovnat postupně.

„Není to zrovna příjemná myšlenka, pánové, já vím,“ řekla Melanie a opět se usmála, „ale můžete se přesvědčit, že bezpečnostní rutiny Hlavního jsou v pořádku. Já je ovlivnit nemůžu, stejně jako vy nemůžete zasáhnout proti mně. Ale na nějaké dohadování bude čas později. Ted’ máme před sebou Hvězdodrap, který musí žít.“

Robinson se probral ze strnulosti.

„Máte pravdu,“ řekl a po chvíli s trochou nejistoty dodal: „Slečno. Nebude to jednoduché.“

Myslel tím obnovu, nebo život s Kybernety, kterým už nemůže tak slepě věřit?

Sám nevěděl. Jediné, v co ted’ mohl doufat, a v co se pro tuto chvíli rozhodl věřit, bylo to, že má Hlavního, schopného Robinsonovy plány naplnit.

Tušil, že má víc – Kybernet ted’ disponoval nejen původní škálou programů, ale i lidskou myslí. Nemohla ho ovládat, nedokázala změnit nic z bezpečnostních protokolů, které Hlavní pro jistotu ještě upravil – ale byla v

něm a uměla poznat, kdyby se o to pokusil někdo jiný.

„Já si nemyslím, že to bude jednoduché. Je to na vás. Já už se budu jen koukat.“

Odmlčela se. Celý sál ztichl a všichni se zabývali tou podivnou myšlenkou, že nový vládce Systému, Hlavní Kybernet, který vstal z mrtvých a vrací život panoptiku zvanému Hvězdodrap, se jmenuje Melanie a zatraceně dobře ví, co obnáší lidský život.

A snad si někdo, kdo ho znal, vybavil slova reverenda Kinga, šíleného věrozvěsta Nových časů.

... A přijde den, kdy se zrodí noví obyvatelé tohoto světa, zatížení prvotním hříchem i prvotním programem. A oni budou ti, kdož

učiní z tohoto světa lepší místo k bytí ...

Strnulé tváře ozařovala sinavým světlem obrazovka, na níž Melanie ohlašovala další postup svého vítězného tažení za obnovou Hvězdodrapu.

KYBERNET 2-1 PROBUZEN DO ŽIVOTA, OBNOVA BEZPEČNOSTNÍCH PÁSEM 2A13, 2A14 UKONČENA.

PŘEBÍRÁM KONTROLU NAD ZÁKLADNÍMI OKRUHY KLIMATIZACE, DOKONČENA KONTROLA ROBOPARKU SEKTORU ÚDRŽBY JÁDRA ...

KONEC

Pieter, © 1992, 2005

<http://www.fext.cz>

toto vydání: duben 2008

Další knihy, které můžete najít na

www.fext.cz/whitehole/

Nesnáze v čase

Vesmírná opera o pilotovi s hlubokou rodinnou tradicí průšvihů.

Víra z kamene a srdce z kovu

Zapadlá kolonie na planetě Fisaga má problém, do kterého Pietu Corianovi nic není. Až na to, že má odvést do bezpečí jistý náklad.

Není nocí bez Měsíce

Deset fantasy povídek ze současnosti a nedávné minulosti

Jezdci na vlnách světla

Třicet sedm krátkých a velmi krátkých povídek

Zmizení doktora Fausta

Rádoby vtipná skoro detektivka. Ztratil se spisovatel a po jeho stopě se vydává celá řada pátračů.

Dewan a princezna Soonar

Galaktická říše se ocitá na okraji ekonomické propasti, kníže Giokond na okraji psychického zhroucení; ztratila se mu dcera. Za účelem jejího nalezení si najal hrdinu. Pravda, trochu poznamenaného ztrátou paměti, ale ono to nějak dopadne.

Černá věž

Existují různé světy. Takové, v nichž létají kosmické lodě, i takové, kterým vládne magie. Těžko říci, v kterém z nich se žije lépe.